

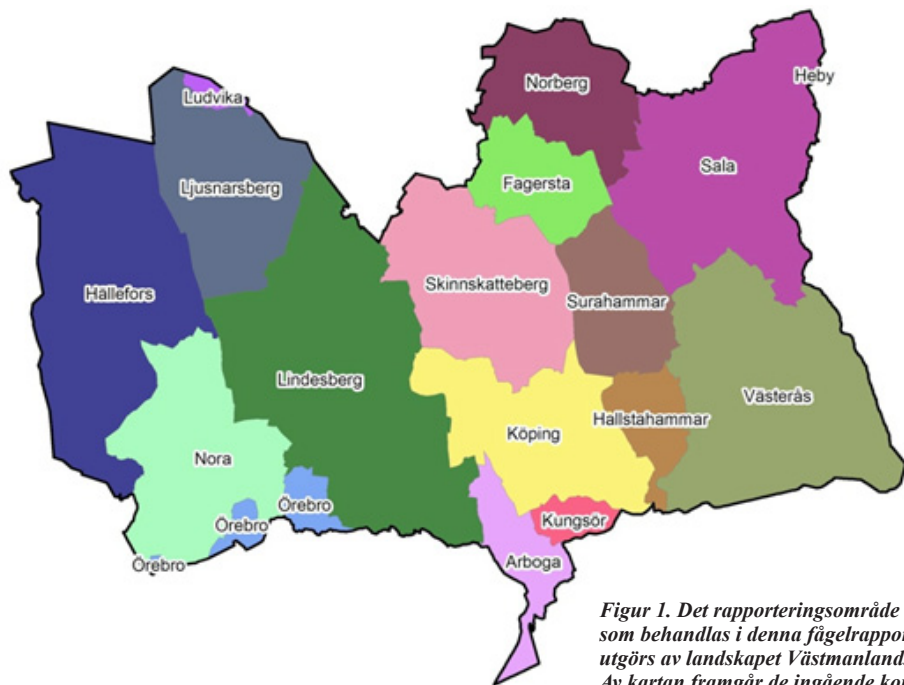

Fågelrapport för Västmanland 2024

Härmed presenteras den 50:e fågelrapporten från den regionala rapportkommittén (rrk) i Västmanland. Rapporten behandlar i huvudsak de fågelobservationer som gjordes inom landskapet Västmanland under 2024. Grundarbetet har som tidigare lagts i Artportalen där inkomna observationer granskas och administreras kontinuerligt. För att underlätta administrationen har vi valt att dela upp och hantera arbetet kommunvis, där respektive medarbetare har ansvarat för "sitt" område.

Följande har gällt under året: Anders Carlberg (Nora), Gunilla Hammarström (Kungsör, Arboga), Lillebror Hammarström (Lindesberg, Skinnskatteberg), Jörgen Lindberg (Köping), Thomas Pettersson (Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Örebro, Ljusnarsberg, Hällefors, Ludvika) och Markus Rehnberg (Sala, Fagersta, Norberg).

Fågelrapporten ska ses som en gemensam produkt från rapportkommittén. Under arbetets gång har dock olika rrk-medlemmar ansvarat för och skrivit om olika arter. Medarbetarnas namn redovisas därför i anslutning till respektive art. Ansvar för produktens slutliga utseende har legat på Thomas Pettersson, som också är den som har försökt att summera fågelåret 2024.

Figur 1. Det rapporteringsområde som behandlas i denna fågelrapport utgörs av landskapet Västmanland. Av kartan framgår de ingående kommunernas geografiska lägen.

Rapportens utformning

Till utformningen är årets rapport lik sina föregångare. Observationerna är uppdelade kommunvis och de flesta lokalangivelserna hänvisar till det delområde (vilket oftast är likställt med socken eller församling), där lokalerna är belägna. Kommunerna förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg som här förkortas med Nb.

För vissa arter (eller raser) redovisas inom parentes fyra siffror. Dessa står för medianen (inte medelvärde!) av antalet fynd (i vissa fall antalet ex. eller antalet fågeldagar [FD], se nedan) eller häckningar (H = konstaterad häckning; h = trolig häckning) i Västmanland, perioderna 1994-2003, 2004-2013, 2014-2023 och 2024.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel oavsett om det är samma individ som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagar. Motsvarande gäller för till exempel 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. I brist på bättre alternativ används måttet för arter med större datamängder, i huvudsak för jämförelser mellan olika år. På motsvarande sätt används t.ex. FD10, FD100 etc. som beskriver "10-fågeldagar", "100-fågeldagar" osv. Dessutom används ibland FDh, vilket betyder fågeldagar under häckningstid.

Samtliga i fågelrapporten uppräknade fynd är kontrollerade och bedömda av rrk Västmanland. Vissa observationer ("blankettfynd") har dessutom granskats i särskild ordning. Sådana fynd är markerade med en asterisk (*) efter observatörsnamnet. Dessa innefattar även arter och raser som ska granskas av Birdlife Sveriges nationella raritetskommitté (Rk) före publicering. Fynd som granskats och godkänts av Rk har markerats med dubbel asterisk (**).

Systematik och namnsättning

Systematik samt ordningen som fåglarna presenteras i denna rapport följer fastslagna riktlinjer från BirdLife Sveriges Taxonomikommitté.

Förändringar i rapportmallen

De förändringar som har gjorts i mallen är små och uttrycker sig endast i hur fynd presenteras i Artportalen under "Dagens fynd".

Fyndstatus

Samtliga påträffade arter har kategoriserats efter bedömd spontanitet, enligt Association of European Records and Rarities Committees (AERC), se tabell 3. Vi följer BirdLife Sveriges klassning av olika taxa, men med ett undantag. Det gäller raphöna, som av allt att döma inte längre har en oberoende frihäckande population i Västmanland. Den placeras därför av oss i kategori D. Se vidare nedan under Fågelåret 2024.

Tabell 1. Statuskategorier enligt AERC

Kategori	Definition
A	Spontan uppträdande arter som iakttagits minst en gång fr o m 1950.
B	Spontan uppträdande arter som endast iakttagits mellan åren 1800 och 1949.
C	Inplanterade eller förrymda arter som etablerat en (av människan) oberoende, frihäckande population. Hit räknas även arter som med säkerhet - eller med största sannolikhet - härrär från en sådan population.
D	Arter som kan vara spontant uppträdande, men där det vedöms som troligast att de rymt ur fångenskap.
E	Arter som med säkerhet, eller nära nog säkert, är rymlingar.

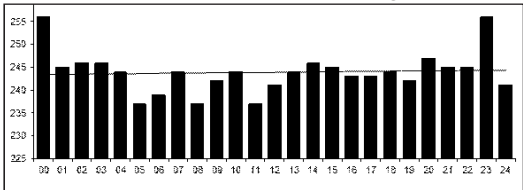
Fågelåret 2024

En ny art för landskapet noterades under 2024, nämligen skatgök. Därutöver noterades en rad sällsynta arter, som inte påträffas årligen i Västmanland. Det gäller amerikansk kricka (2 fynd), turturduva (1), amerikansk tundrapipare (1), mindre gulbena (1), sandlöpare (1), skärnäppa (1), tretåig mås (3), vittrut (2), kaspisk trut (4), tofslärka (1), tajgasångare (3), lundsångare (1), brandkronad kungsfågel (3), svarthakad buskskvätta (2), nunnestenskvätta (1), citronärta (1) och större piplärka (1).

Antalet fågelarter som observeras årligen i landskapet Västmanland har varierat mellan 237 och 256 arter under 2000-talet. Under

2024 har uppgifter om 241 arter registrerats i landskapet. Det är under medelvärdet för 2000-talet, som är 244 arter, se figur 2.

Figur 2. Årligt antal rapporterade fågelarter i landskapet Västmanland, åren 2000–2024.

Totalt genom åren har 355 fågelarter rapporterats från Västmanland, varav 330 i kategori A och 2 i kategori B. Övriga 23 arter bedöms som icke spontana i någon av kategorierna C, D eller E, se tabell 1 och 2.

Tabell 2. Antal påträffade fågelarter i Västmanland fördelade på kategori, t.o.m. 2024.

Kategori	Antal arter
A	330
B	2
C	5
D	7
E	11

Vintern 2023/24 var överlag något bistrare än vad vi har vant oss med på senare år. Det innebar att många vatten frös till vilket märktes hos många övervintrande arter. Antalen övervintrare av sångsvan, knipa och gråhäger var färre än brukligt. Däremot förekom fjällvråk, ormvråk och varfågel i skapligt normal omfattning liksom enstaka övervintrande vattenrallar.

Under vårflyttningsperioderna var det kanske i första hand de ovanligt rikliga ansamlingarna av vissa rastande gäss och änder. Det noterades mycket stora ansamlingar av sädgås, bläsgås, stjärtand och kricka. I slutet av maj bidrog indragande nederbördsområden till att mycket höga antal av t.ex. svartsnäppa och kärrsnäppa tvingades ned att rasta hos oss.

Bland änder och liknande flytetyg som hör till våra häckande fåglar ser det lite så och så

ut. Snatteranden fortsätter att öka i antal, men å andra sidan tycks det gå dåligt för såväl årta, kricka och brunand som svarthakedopping. Flera arter med häckningsmiljöer i jordbrukslandskapets marker hade ännu ett magert år. Det gäller särskilt storspov, gulärta, rosenfink och ortolansparv, medan tofsvipa, sånglärka, buskskvätta och gulsparr tycks klara sig bättre. Andra häckande fågelarter som det fortfarande går bekymmersamt dåligt för är backsvala och trastsångare. Varken ågretthäger eller stäpphök har (ännu) inte påvisats häcka i Västmanland, men antalet rapporterade fåglar fortsatte att öka under 2024.

De så kallade nattsångarna under försommaren bjöd på både ris och ros. Antalet hörda mattiggande ungar av hornuggla var fler än på länge, liksom sjungande vaktlar och busksångare. Däremot, var det glest mellan flodsångarna respektive gräshoppasångarna.

Efter fjolårets tre rapporterade häckningar av pilgrimsfalk var vi i år åter nere på endast ett häckande par. Men desto mer glädjande rapporterades landskapets två första säkerställda häckningar av kungsörn!

Västmanlands kanske främsta ”flaggskepp”, svarttärnan, har vi fortfarande ganska dålig koll på. De spontana rapporterna är ofta diffusa och det vore önskvärt om fler rapportörer kunde lägga tid på att uppskatta antal adulta som bedöms häcka på en lokal, till att börja med, men även förstås att försöka få en uppfattning om häckningsutfallet, främst genom att räkna flygga ungar. Kanske behöver vi organisera övervakningen på något sätt?

Hösten får väl betecknas som relativt händelsefattig och få företeelser stack ut från det vanliga. Men fler hökugglor sågs än vad som varit fallet på sistone och dessutom berördes vi av en smärre invasion av tallbit. Även sidensvansen uppträdde rikligare än vanligt. Från denna årstid bör också nämnas rekordstora ansamlingar av salskrake i Asköviken.

Thomas Pettersson, ordf. rrk

Artförteckning

Kategori A (spontan uppträdande arter)

ÄNDER Anatidae **FAMILJ**

Prutgås (*Branta bernicla*)
(5, 6, 6, 11)

Vä: 1 r. Frösiväbäcken, Romfartuna 27.4 och Frövisjön, Skultuna 28.4 (Henry Hedlund, Markus Rehnberg). 1 r. Bocksjön, Tortuna 21.10 (Bernt Larsson).
Ha: 1 1K rastande Lagårdssjön, Kolbäck 24.10 (Ulf Carlson m.fl.). 1 1K r. Lagårdssjön 3-15.11 (Ulf Carlson m.fl.).
Kö: 1 r. Malmön, Köping 5.11 (Daniel Brehmer m.fl.).
Sa: 40 str. (SV) Fläcksjön, Fläckebo 8.10 (Robert Petersen).
Su: 230 str. (SV) Virsbojön, Ramnäs 8.10 (Ralf Lundmark).
Li: 8 r. Österhammarssjön, Fellingsbro 11.10 (Majgret Karl).
No: 1 ad r. Övre Bondborn, Nora 27.10 (Anders Carlberg m.fl.).
Fa: 90 str. (SV) Vretarne, Västervåla 8.10 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Vitkindad gås (*Branta leucopsis*)
(1 H, 2 H, 3 H, 1 H)

Upptäckandet inföll mellan 24 februari och 28 november och endast en häckning har under året rapporterats: Fa: 1 ruvande Hälludden, Västervåla 1.6 (Bo Persson).
I övrigt har följande större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor rapporterats:
Vä: 110 r. Asköviken, V.-Barkarö 8.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 300 str. (S) Asköviken 14.10 (Anders Dahllöv m.fl.).
Kö: 262 r. Norsa, Munktorp 26.10 (Torbjörn Hegedüs).
Ar: 140 str. (NO) Arboga, Arboga 15.5 (Ulf Eriksson).
Su: 120 str. (SV) Ramnäs, Ramnäs 8.10 (Ralf Lundmark).
No: 120 str. (O) Södra Ås, Nora 23.3 (Anders Carlberg). 217 str. (NO) Vikern, Nora 5.5 (Anders Carlberg). 150 str. (NO) Kungsgatan 48, Nora 11.5 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).
Hä: Max 120 r. Skatviken, Grythyttan 26-27.10 (Bengt Andersson, Gunde Persson).

Lillebror Hammarström

Grågås (*Anser anser*)
(31 H, 76 H, 91 H, 171 H)

Minst 171 säkerställda häckningar har rapporterats från 50 lokaler, kommunvis fördelade:
Västerås (22 lokaler/69 par), Hallstahammar (3/3), Köping (3/21), Kungsör (1/1), Arboga (2/21), Sala (4/15), Surahammar (2/3), Lindesberg (5/19), Nora (4/9), Norberg (3/9), Fagersta (1/1).
Större ansamlingar (minst 500 ex.) har rapporterats från många platser i landskapet. Här redovisar vi bara de allra största ansamlingarna från kommunerna med de största flockarna:
Vä: Max 5 000 r. Asköviken, V.-Barkarö 2.9 (Robert Ekberg). 3 500 r. Frövisjön, Skultuna. 7.10 (Berndt Söderlund).
Ha: 2 000 r. Gymninge, Kolbäck 10.10 (Ulf Carlson).
Kö: 1 240 r. Norsa, Munktorp 12.9 (Göran Nilsson).
Sa: 10 000 r. Fläcksjön, Fläckebo 11.10 (Berndt Söderlund m.fl.).
Li: 1 500 ex. Sällingsjön, Fellingsbro 21.9 (Mattias Rudenvall).

Lillebror Hammarström

Förkortningar och förklaringar

I artmonografierna förekommer, av utrymmesskäl, en rad olika förkortningar. Se Tabell 3.

Tabell 3. De i rapporten förekommande förkortningarna och dess betydelse.

ad.	adult	pull.	pullus/pulli
ex.	exemplar	r.	rastande
f/ff	hona/honor	s.j.	sjungandede
honf.	honfärgad	so. dr.	sommardräkt
juv.	juvenil	sp.	spelande
K*	kalenderår	str.	sträckande
k:a	kyrka	(r)	(riktning ofta i parentes)
k:n/k:r	kommun, -er	tr	trummande
m/mm	hane/hanar	vi. dr.	vinter-

* **Kalenderår** används som ett sätt att ålderskategorisera en specifik individ. ”1K” är en individ från den kläcks fram till 31 december. Efter årsskiftet, från och med 1 januari, betecknas samma individ som ”2K” och det är fram till nästföljande årsskifte, då samma individ blir ”3K” och så vidare.

I vissa fall kan det även finnas ett plustecken (+) efter K, till exempel 2K+. Detta betyder att fågeln bedöms som 2K eller äldre, det vill säga att den är inne på sitt andra kalenderår eller äldre.

Rödlistan

I anslutning till några av fågelnamnen förekommer den aktuella rödlistningskategorin. Se Tabell 4.:

Tabell 4. Nationella rödlistekategorier.

NT	Nära hotad (Near Threatened)
VU	Sårbar (Vulnerable)
EN	Starkt hotad (Endangered)
CR	Akut hotad (Critically Endangered)
RE	Nationellt utdöd (Regionally Extinct)

Fågeldirektivet

I anslutning till vissa av artnamnen anges även med ”FI” om arten är upptagen i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv.

Sädgås (*Anser fabalis*)

Sädgås är under året observerad mellan den 17 februari och 10 december. Större ansamlingar (minst 500 ex.) har rapporterats från många platser i landskapet. Här redovisar vi bara de allra största ansamlingarna:

Vä: 1 650 r. Snaret, Romfartuna 3.3 (Markus Rehnberg). 5 000 r. Solinge, Romfartuna 23.3 (Petter Sahlström). 1 800 r. Frövisjön, Skultuna 30.10 (Berndt Söderlund).

Sa: 6 300 r. Lövasen, Kila 9.3 (Kalle Källebrink). 6 000 r. Fläcksjön, Fläckebo 11.10 (Berndt Söderlund). 8 100 r. Fläcksjön 14.10 (Kalle Källebrink).

Fynd av rasen A. f. rossicus (tundrasädgås): tundrasädgås har under året rapporterats från våren mellan 1 mars och 28 april, samt under hösten mellan 12 oktober och 17 november. Därefter finns några vinterfynd:

Ha: 12 r. Kvarnhagstorp, Kolbäck 7.12 (Johan Karlsson m.fl.). 2 r. Storängen, Kolbäck 8-10.12 (Ulf Carlsson m.fl.).

De största flockarna under året var följande:

Sa: 170 r. Lövasen, Kila 9.3 (Kalle Källebrink). 130 r. Långhagen, Västerfärnebo 1.11 (Kalle Källebrink). 60 r. Österäng, Kumla 4.11 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 50 ex. Sörsalbo, Västerfärnebo 17.11 (Håkan Johansson).

Su: 54 str. (SV) Gläpen, Sura 28.10 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Spetsbergsgås (*Anser brachyrhynchus*)

(113 FD, 546 FD, 3271 FD, 10635 FD) Spetsbergsgåsen har under våren observerats mellan 20 februari och 24 juni samt under hösten mellan 16 augusti och 8 december. Antalet fågeldagar fördelade sig på:

Västerås (1697), Hallstahammar (315), Köping (54), Arboga (24), Sala (5763), Surahammar (2027), Lindesberg (244), Nora (293), Norberg (100), Fagersta (90) och Hällefors (88).

Många stora flockar har rapporterats från landskapet, här redovisas de största:

Vä: 125 r. Frövisjön, Skultuna 30.10 (Berndt Söderlund m.fl.).

Sa: 480 r. Hoggglumbacken, Västerfärnebo 3.11 (Berndt Söderlund, Bo Eriksson). 530 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 17.11 (Kalle Källebrink).

Su: 675 str. (NO) Gnien, Ramnäs 26.3 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Bläsgås (*Anser albifrons*)

(155 FD, 609 FD, 5820 FD, 29064 FD)

Bläsgåsen är under våren observerad mellan 24 februari och 26 maj samt under hösten mellan 15 augusti och 7 december. Fågeldagarna fördelade sig kommunvis på Västerås (16578), Hallstahammar (714), Köping (1477), Arboga (75), Sala (1225), Lindesberg (439), Örebro (100), Nora (228), Norberg (276) och Fagersta (44).

Under året har en mängd större flockar, ansamlingar eller sträcksummor rapporterats.

De största ansamlingarna:

Vä: 786 r. Boda, Dingtuna 29.3 (Robert Ekberg m.fl.). 800 r. Frövisjön, Skultuna 25.10 (Bernt Larsson m.fl.).

Sa: 525 r. Norrgårssbo, Västerfärnebo 26.4 (Bo Persson). 540 r. Fläck-

sjön, Fläckebo 14.10 (Kalle Källebrink).

Fynd av rasen A. a. flavirostris ("grönländsk bläsgås"):

Su: 1 ad. r. Lisjö ängar, Sura 21.3 (Ralf Lundmark)**.

Fyndet är det tredje i Västmanland. Tidigare fynd är gjorda i Svedvi (1 ad. 3-7.1 2012) och i Fläckebo (2 ad. + 4 1K 26-28.12 2020).

Lillebror Hammarström & Markus Rehnberg

Fjällgås (*Anser erythropus*) **CR/F1**

(10 ex., 5 ex, 6 ex, 8 ex.)

Inalles tio fynd, men som delvis avser samma individer. Flertalet av de fåglar som rastade var färgringmärkta och/eller bar GPS-sändare. En av de individmärkta fåglarna registrerades vid såväl Frövisjön som Hoggglumbacken och Fläcksjön. En något försiktig bedömning landar på åtta (8) inblandade individer.

Vä: 2 ad. r. Askövikens, V-Barkarö 9-12.5 (Ludvig Beranger-Lindenblad m.fl.). 2 r. Skultunasågen, Skultuna 30.8 (Håkan Olsson).

2 ad. r. Frövisjön, Skultuna 27.8-14.9 (Bernt Larsson m.fl.). 2 2K+ r. Frövisjön 12-13.10 (Peter Nerman m.fl.). 4 2K+ r. Frövisjön 14.10 (Bernt Larsson, Hans Larsson).

Kö: 1 str. Norsa, Munktorp 4.5 (Jörgen Lindberg m.fl.).

Sa: 1 r. Hoggglumbacken, Västerfärnebo 23.4 (Berndt Söderlund). 1 ad. r. Hoggglumbacken 1.7-14.8 (Kalle Källebrink m.fl.). 3 ad. r. Stora Mörtholmen, Fläcksjön, Fläckebo 8.10 (Robert Petersen).

Su: 1 ad. r. Lisjö ängar, Sura 30.8 (Mikael Mälberg).

Thomas Pettersson

Knölsvan (*Cygnus olor*)

(12 H, 5 H, 8 H, 2 H)

Vinterfynd har rapporterats i januari (2 fynd å 5 ex.), februari (9 fynd å 18 ex.) och december (4 fynd å 17 ex.). Inga större ansamlingar om minst 10 ex har rapporterats under året. Ett verkligt bottenår för arten i Västmanland.

Under året har endast två (2) säkerställda häckningar rapporterats:

Su: 1 ruvande L. Nadden, Ramnäs 1.5 (Tom Sävström).

Lj: 1 ruvande Lerviken, Södra Hörken, Ljusnarsberg 19.5 (Lars Persson).

Lillebror Hammarström

Mindre sångsvan (*Cygnus columbianus*) **F1**

(36 ex., 56 ex., 58 ex., 66 ex.)

Under våren rapporterades arten i samband med flyttning genom landskapet under perioden från 13 mars till 8 april. Under denna period rapporterades sammanlagt 62 mindre sångsvanar, vilka fördelade sig kommunvis på:

Västerås (15), Hallstahammar (2), Köping (4), Sala (14), Surahammar (7), Lindesberg (9), Nora (7), Norberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1) och Ludvika (1). Under hösten rapporterades endast 5 fynd om sammanlagt 7 ex. kommunvis fördelade på Västerås (2/2), Nora (2/3) och Hällefors (1/2).

Lillebror Hammarström

Sångsvan (*Cygnus cygnus*) **F1**

(31 h, 32 h, 36 h, 52 h)

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporte-

rades ca 295 fåglar och i december rapporterades ca 572 sångsvanar. Femtiotvå häckningar eller troliga häckningar har under året rapporterats från:

Västerås (12), Köping (1), Sala (8), Surahammar (11), Lindesberg (3), Nora (4), Fagersta (5), Skinnskatteberg (2) och Hällefors (6).

Årets största flockar:

Vä: 550 r. Frösivibacken, Romfartuna 17-18.3 (Bernt Larsson, Markus Rehnberg).

Sa: 860 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 22.3 (Kalle Källebrink). 930 r. Öster Gullvalla, Kila 25.3 (Bo Eriksson). 1 610 ex. Öster Gullvalla 26.3 (Kalle Källebrink).

Fa: 770 str. (NO) Smittsbo, Västanfors 23.3 (Jan Hellström m.fl.).

Lillebror Hammarström

Gravand (*Tadorna tadorna*) **NT**

(8 ex., 7 ex., 7 ex., 25 ex.)

Tolv fynd av sammanlagt 25 ex. är återigen höga siffror. Liksom 2023 gjordes ett sent oktoberfynd även i år.

Vä: 1 ad. m r. Frösivibacken, Romfartuna 10.4 (Fredrik Engström m.fl.). 1 ad. m r. Askövikens, V-Barkarö 24.4 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 4 str. (NO) Granfjärden, Ångsö 9.5 (Johan Brenander, Kjell Pålsson). 1 r. Askövikens, Dingtuna 9.5 (Johan Brenander m.fl.). 3 r. Grånasjön, Haraker 13.5 (Håkan Johansson). 1 1K r. Askövikens 5-7.8 (Eva-Marie Barklund m.fl.).

Sa: 1 ad. r. Fläcksjön, Fläckebo 26.10 (Håkan Johansson).

Su: 1 str. (N) Gnien, Ramnäs 9.4 (Ralf Lundmark). 4 r. Västersjön, Sura 8.5 (Sören Larsson m.fl.). 2 r. Alderudden, Sura 9.5 (Mikael Mälberg).

No: 2 ad. r. Södra Ås, Nora 9.5 (Anders Carlberg).

Fa: 4 förbiff. Ämänningen, Västervåla 8.5 (Bo Persson).

Thomas Pettersson

Årta (*Spatula querquedula*) **EN**

(12 h, 9 h, 9 h, 17 h)

Bedömningen 17 troliga häckningar är en rätt hög siffra, men den dras tyvärr med en del osäkerhet. Flertalet av fynden under häckningstid gäller enbart hannar och därtill sådana som tycks ha uppträtt endast tillfälligt på respektive lokal. Totalt har endast sju (7) honor rapporterats under häckningstid. Ingen större (minst 10 ex.) ansamling rapporterades i år heller, senast det hände var 2019. Årtans framtid som reproducerande i landskapet synes oroväckande osäker. Observerad 1.4-5.9. Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år heller, senast det gjordes var år 2018. Årtan är under 2024 funnen vid 15 lokaler under häckningstid (16.5-31.7), motsvarande 17 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövikens, V-Barkarö (3 m, 3 ff). Fullerö, V-Barkarö (1 m). Hamre våtmark, Västerås (1 m, 1 f). Sjöboden, Ångsö (1 m). Frösivibacken, Romfartuna (1 m, 1 f). Frövisjön, Skultuna (3 m, 1 f). Svartån vid Karsbo holme, Haraker (2 ex.; kön ej uppgivet).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m).

Kö: Norsa, Munktorp (1 m). Malmö, Köping (1 m).

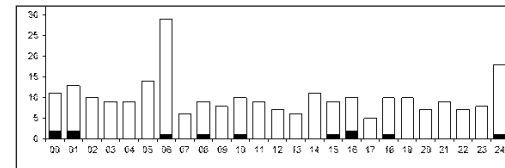
Sa: Gussjöbäck, Fläckebo (1 m). Hoggglumbacken, Västerfärnebo (2 mm).

Su: Gnien vid Högby, Ramnäs (2 mm, 1 f).

Li: Sörbysjön, Fellingsbro (1 m).

No: Södra Ås våtmark (1 f).

Thomas Pettersson

Figur 4. Antal rapporterade häckningar av årta i Västmanland under perioden 2000-2024. Säkerställda häckningar (svart) och troliga häckningar (vit).

Skedand (*Spatula clypeata*) **NT**

(20 h, 16 h, 14 h, 25 h)

Skedanden håller ställningarna ganska bra, även om antalet häckningar de senaste 15 åren har legat på en lägre nivå än under 1990-talet. Ovanligt många och stora ansamlingar rapporterades under våren, kanske som en följd av det rikliga uppträdandet hösten 2023.

Observerad 22.3-1.11. Endast en (1) säkerställd häckning rapporterades i år:

Su: 1 f + 3 pulli Gnien vid Högby, Ramnäs 24.7 (Kerstin Aneusson).

Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid 15 lokaler, med sammanlagt ytterligare 24 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövikens, V-Barkarö (11 mm, 8 ff). Trädrängarna, Irsta (3 mm, 1 f). Johannisbergs vattenpark, Västerås (1 m, 1 f). Frösivibacken, Romfartuna (4 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (4 mm, 3 ff). Grånasjön, Haraker (1 m).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m, 1 f).

Kö: Norsa, Munktorp (7 mm, 3 ff).

Sa: Hoggglumbacken, Västerfärnebo (15 mm, 2 ff). Fläcksjön, Fläckebo (1 m; 4 ex.).

Li: Sörbysjön, Fellingsbro (3 mm, 1 f). Tjärnen, Ramsberg (1 m, 1 f). Ullersåtersviken, Näsby (1 m). Österhammarssjön, Fellingsbro (1 m).

No: Södra Ås våtmark, Nora (2 mm, 2 ff).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövikens, V-Barkarö 14.4-1.5, som mest 64 (46 mm, 18 ff) r. 20.4 (Torbjörn Hegedüs). 26 (13 mm, 13 ff) r. Frövisjön, Skultuna 29.4 (Lennart Wisell m.fl.).

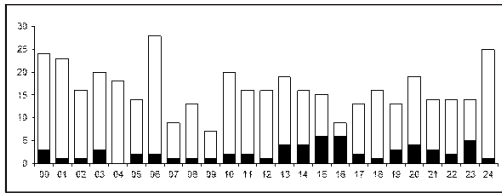
Sa: Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo 16.4-9.5, som mest 75 r. 23.4 (Berndt Söderlund). Gussjöbäck, Fläckebo 19-26.4, som mest 40 (24 mm, 16 ff) r. 24.4 (Kalle Källebrink). 30 r. Fläcksjön, Fläckebo 8.10 (Robert Petersen).

Thomas Pettersson

Snatterand (*Mareca strepera*)

(5 h, 10 h, 16 h, 30 h)

Framgångssagan för snatteranden i landskapet fortsätter och årets antal rapporterade häckningar är rekordhögt.

Figur 5. Antal rapporterade häckningar av skedand i Västmanland under perioden 2000-2024. Säkerställda häckningar (svart) och troliga häckningar (vit).

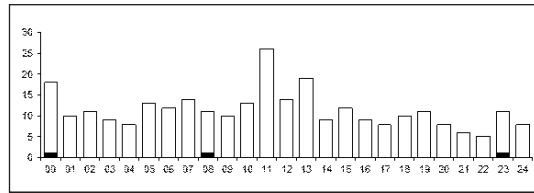
Observerad 6.3-28.11. Sju (7) säkerställda häckningar har rapporterats:

Vä: 2 ff med 4+5 1K Asköviken, V.-Barkarö 3.7-4.8 (Torbjörn Hegedüs). 1 f + 10 pulli Frösivåbäcken, Romfartuna 28.6 (Markus Rehnberg). 2 häckningar (4 pulli + 5 pulli) Frövisjön, Skultuna 11.7-14.8 (Bernt Larsson, Markus Rehnberg m.fl.).
Kö: 1 f + 10 pulli Norsa, Munktorp 19.6-15.7 (Göran Nilsson m.fl.).
Sa: 1 f + 4 1K Fläcksjön, Fläckebo 15.8 (Berndt Söderlund).
Däruöver är arten är funnen under häckningstid (16.5-30.6) enligt nedan, motsvarande ytterligare ca 23 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Sjöboden, Ångsö (2 ex., kön ej uppgivet). Flottgrundet, Ångsö (1 m). Hässlösundet, Irsta (2 mm, 1 f). Johannisbergs våtmarkspark (1 m, 1 f). Fullerö, V.-Barkarö (1 m). Asköviken, V.-Barkarö (16 mm, 4 ff). Frösivåbäcken, Romfartuna (17 ex., kön ej uppgivet). Frövisjön, Skultuna (12 mm, 6 ff).
Kö: Vässman, Munktorp (1 m). Norsa, Munktorp (11 mm, 5 ff).
Ar: Hjälmarsvik, Arboga (1 m).
Sa: Hoggglumbacken, Västerfärnebo (4 mm).
Li: Finnäkerssjön, Fellingsbro (1 m, 1 f).
No: Södra Ås våtmark (1 m, 2 ff).
Nb: Klackberg, Norberg (1 m, 1 f).
Större (minst 25 ex.) ansamlingar:
Vä: 25 (15 mm, 10 ff) Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 27.3 (Marjatta Ericson). Asköviken 6-18.10, som mest 60 r. 12.10 (Elsa Jerfsten).
32 r. Frövisjön, Skultuna 9.4 (Lennart Wisell). Frövisjön 22.8-25.10, som mest 72 r. 19.9 (Bernt Larsson).

Thomas Pettersson

Bläsand (*Mareca penelope*) VU
(12 h, 13 h, 9 h, 8 h)

Efter förra höstens rekorduppträdande var vi i år tillbaka på mer genomsnittliga nivåer. Observerad 14.3-18.11 (15-26.12). Ingen säkerställd häckning rapporterades i år. Bläsanden är funnen under häckningstid (21.5-15.7) vid 13 lokaler enligt nedan (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes). Honor är dock rapporterade från endast fyra lokaler, sammanlagt 8 honor; fåglar rapporterade som "honfärgade" ej medräknade. Övriga fyndkan därför misstänkas röra ruggande hannar, kanske från andra områden, snarare än eventuellt häckande.
Vä: Johannisbergs våtmarkspark, Västerås (1 m). Asköviken, Dingtuna (3 mm, 6 honf.). Frösivåbäcken, Romfartuna (14 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (15 mm; 2 ff).

Figur 6. Antal rapporterade häckningar av bläsand i Västmanland under perioden 2000-2024. Säkerställda häckningar (svart) och troliga häckningar (vit).

Kö: Norsa, Munktorp (12 mm, 4 ff).
Sa: Hoggglumbacken, Västerfärnebo (1 m). Gussjön, Fläckebo (2 honf.).
Su: Gnien, Ramnäs (1 m, 1 f). Turkiesjön, Ramnäs (2 mm). Feligen, Ramnäs (1 m).
No: Södra Ås våtmark, Nora (1 m). Fåsjön vid Västra Öskevik, Nora (1 m, 1 f).
Nb: Klackberg, Norberg (2 mm).
Hä: Grythyttvikens, Grythyttan (1 m).
Större (minst 200 ex.) ansamlingar och dagssummor av sträckande:
Vä: Frövisjön, Skultuna 7-30.10, som mest 550 r. 15.10 (Berndt Söderlund).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo 15.9-11.10, som mest 1 100 r. 8.10 (Robert Petersen). 300 str. (SV) Fläcksjön 8.10 (Robert Petersen).
Fa: 600 r. Ämningningen vid Bockmurholmen, Västervåla 8.10 (Bo Persson).
Vinterfynd:
Ha: 1 1K m Slottsströmmen, Kolbäck 15-26.12 (Thomas Pettersson m.fl.).

Thomas Pettersson

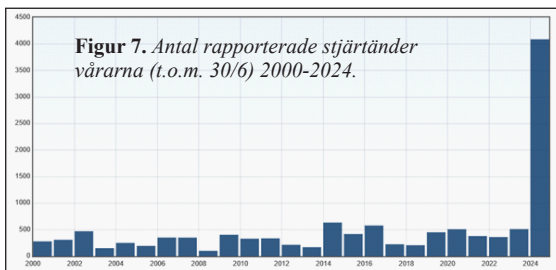
Gräsand (*Anas platyrhynchos*)
Större (minst 500 ex.) ansamlingar:

Vä: 600 r. Munkängen, Västerås 2.1 (Mats Magnussen). 500 r. Frövisjön, Skultuna 7.10 och 30.10 (Berndt Söderlund). Munkängen 20-21.12, som mest 1 200 r. 21.12 (Håkan Johansson).
Sa: 500 r. Per-Lars, Fläckebo 23.3 (Markus Rehnberg).
Li: 500 r. Sjömosjön, Fellingsbro 24.3 (Johan Andersson).

Thomas Pettersson

Stjärtand (*Anas acuta*) VU
(2 h, 1 h, 2 h, 3 h)

Antalet fynd under häckningstid har varit mycket lågt de senaste trettio åren och det torde inte vara någon tvekan om att stjärtanden inte tillhör landska-

Figur 7. Antal rapporterade stjärtänder våarna (t.o.m. 30/6) 2000-2024.

pets reproducerande arter. Våren 2024 var genomflyttande stjärtänder ovanligt talrika, kanske som en följd av det likaledes ovanligt rikliga uppträdandet hösten 2023.

Observerad (25-28.2) 16.3-13.11 (1.12). Tre fynd under häckningstid (21.5-15.7) gjordes i år, men inget av dem känns riktigt "hett" med endast tillfälligt sedda fåglar på välbevakade lokaler:

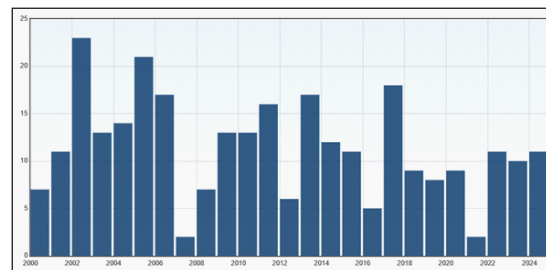
Vä: 1 honf. Frövisjön, Skultuna 10.7 (Ragnar Lagerkvist).
Sa: 2 mm Hoggglumbacken, Västerfärnebo 24.5 (Bo Persson).
Su: 1 honf. Gnien vid Högby, Ramnäs 14.7 (Sören Larsson).
Större (minst 50 ex.) ansamlingar och sträckssummor:
Vä: Bocksjön, Tortuna 6-22.4, som mest 124 r. 6.4 (Markus Rehnberg). Frövisjön, Skultuna 3-20.9, som mest 100 honf. r. 17.9 (Bernt Larsson).
Sa: Gussjöbäck, Fläckebo 24-29.4, som mest 90 r. 29.4 (Berndt Söderlund m.fl.). Hällby, Västerfärnebo 23.4-2.5, som mest 150 (80 mm, 70 ff) 26.4 (Bo Persson). Nötmyran, Västerfärnebo 30.3-13.4, som mest 70 r. 13.4 (Bo Persson). Sand, Västerfärnebo 26-31.3, som mest 71 r. 31.3 (Jacob Rudhe).
Su: 96 str. (SV) Gnien, Ramnäs 4.9 (Ralf Lundmark). 71 str. (SV) Gnien 26.9 (Ralf Lundmark).
Li: 50 (25 mm, 25 ff) r. Österhammarssjön, Fellingsbro 16.4 (Johan Wretenberg).
Fa: 60 honf. str. (SO) Hjortbo, Västanfors 3.9 (Jan Hellström m.fl.).
Vinterfynd:
Vä: 1 honf. r. Framnäs, Västerås 25.2 (Petter Sahlström m.fl.). 1 honf. r. Skälängsdammen, Västerås 28.2 (Fredrik Engström, Bernt Larsson). Möjligen/troligen samma individ.
Li: 1 ad. m Störbron, Arbogaån, Fellingsbro 1.12 (Johan Wretenberg).

Thomas Pettersson

Kricka (*Anas crecca*) VU
(77 FD100, 45 FD100, 67 FD100, 162 FD100)

En synnerligen riklig vårflyttning noterades i år, kanske som en följd av det ovanligt rikliga uppträdandet hösten före? Årets höstflyttning höll sig dock inom normal omfattning. Sammanlagt tio rapporterade säkerställda häckningar ligger numera också inom det normala även om en långsiktig negativ trend kan anas. Observerad (25.2) 2.3-18.11. Månadsvis fördelning

Figur 8. Antal rapporterade säkerställda häckningar av kricka i Västmanland under perioden 2000-2024.

av dagar med minst 100 ex.: januari-februari (0), mars (16), april (107), maj (10), juni (1), juli (7), augusti (2), september (5), oktober (14), november-december (0). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Vä: 700 r. Bocksjön, Tortuna 7.4 (Markus Rehnberg). Asköviken, Dingtuna/V.-Barkarö 16-28.4, som mest 1 107 r. 17.4 (Robert Ekberg m.fl.).

Sa: Nötmyran, Västerfärnebo 13-26.4, som mest 1 500 r. 13.4 (Bo Persson). Gussjöbäck, Fläckebo 23-29.4, som mest 700 r. 29.4 (Berndt Söderlund). Hällby, Västerfärnebo 14-27.4, som mest 1 200 r. 16.4 (Berndt Söderlund). Sand, Västerfärnebo 26.3-19.4, som mest 600 r. 29.3 och 19.4 (Kalle Källebrink m.fl.). 500 r. Rörsbosjön, Fläckebo 20.4 (Markus Rehnberg).
Su: Gnien, Ramnäs 26-29.4, som mest 1 360 r. 29.4 (Ralf Lundmark). 620 r. Västersjön, Sura 7.4 (Ralf Lundmark m.fl.).
Li: 500 r. Österhammarssjön, Fellingsbro 27.4 (Jan-Erik Malmstigen).
Vinterfynd (1.1-29.2, 1-31.12):
Vä: 1 m Biskopsbron, Västerås 25.2 (Anssi Laurila, Ingeborg Waernbaum).

Thomas Pettersson

Amerikansk kricka (*Anas carolinensis*):
(1 ex., 1 ex., 0 ex., 2 ex.)

Fynd nummer 24-25 i Västmanland. Sedan millennieskiftet har arten siktats i genomsnitt vartannat år, men detta är dock endast det femte året med mer än ett fynd under ett och samma år.

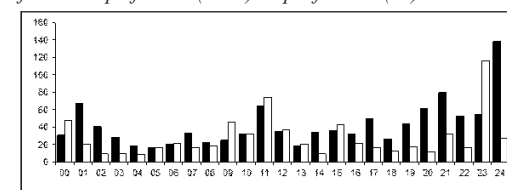
Vä: 1 m r. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 7.4 (Johan Brenander m.fl.)*.
Su: 1 m r. Lisjö ångar, Sura 11.4 (Ralf Lundmark, Lotta Lundmark)*.

Thomas Pettersson

Brunand (*Aythya ferina*) EN
(10 h, 7 h, 5 h, 3 h)

Observerad 20.3-7.7 (10.9, 27.10, 5-9.11). Ingen säkerställd häckning rapporterades i år. Brunanden rapporterades dock från fem (5) lokaler under häckningstid (1.5-30.6), men bara på två av dem rapporterades honor. Årets facit bedöms därför bli tre troliga häckningar. Återigen ett mycket klen resultat. Lokaler 2024 enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Johannisbergs vattenpark, Västerås (1 m). Frösivåbäcken, Romfartuna (1 m, 1 f). Frövisjön, Skultuna (6 mm, 2 ff).
Kö: Norsa, Munktorp (2 mm).
No: Södra Ås våtmark, Nora (1 m).

Figur 9. Antal dagar med minst 100 rapporterade krickor i Västmanland under perioden 2000-2024, fördelade på föråret (svart) resp. efteråret (vit).

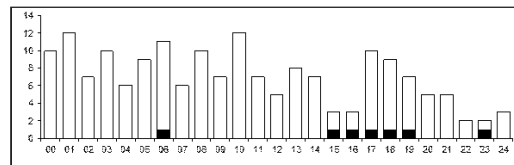

Större (minst 5 ex.) ansamlingar:

Vä: 6 mm Frövisjön, Skultuna 17.6 (Bernt Larsson, Lennart Wisell).
Sa: 6 ex. (5 mm, 1 f) r. Kappakällan, Fläckebo 8.4 (Lars Pettersson m. fl.).

Thomas Pettersson

Figur 10. Antal häckningar av brunand i Västmanland under perioden 2000-2024, säkerställda (svart) och troliga (vit)

Vigg (*Aythya fuligula*)

(6 H, 11 H, 9 H, 7 H)

Observerad 20.2-30.12. Sju (7) säkerställda häckningar rapporterades 2024, kommunvis fördelade: Västerås (4), Nora (3). Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Ku: 110 r. Galten vid Fiskarhällen, K. Barkarö 2.11 (Lillebror Hammarström).

Sa: 110 r. Hällby, Västerfärnebo 23.4 (Berndt Söderlund).

Under den första vinterperioden (1.1-29.2) gjordes två fynd av sammanlagt 4 ex. enligt följande:

Vä: 1-2 mm r. Kviksund, Rytterne 20-26.2 (Ole Jonsson m.fl.).

Li: 2 mm r. Hinsebergsviken, Väringen, Näsby 24.2 (Jan-Erik

Malmstigen, Anders Hjerling).

Fynd i december (72 ex.):

Vä: Västeråsfjärden vid Munkängen, Västerås 4-22.12, som mest 61 (50 mm, 11 ff) r. 4.12 (Benjamin Rodling). Asköviken, V.-Barkarö 1-3.12, som mest 8 (6 mm, 2 ff) 1.12 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 3 mm r. Kviksund, Rytterne 30.12 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).

Thomas Pettersson

Bergand (*Aythya marila*) VU

(7, 9, 16, 6)

Endast sex (6) fynd gjordes i år, varav två under förråret. Övriga under perioden 27.10-12.11. Som vanligt domineras fyndbilden av honfärgade fåglar.

Vä: 1 honf. str. (V) Kviksund, Rytterne 27.10 (Jacob Rudhe, Elias Ernvik).

Kö: 1 honf. r. Vitön, Köping 1-12.11 (Göran Nilsson m.fl.).

Su: 2 (1 m, 1 f) r. Sörsjön, Sura 8.5 (Ralf Lundmark). 2 honf. r.

Glåpen, Sura 28.10 (Ralf Lundmark).

Lu: 1 m r. Jan-Matsdammen 10.6 (Bertil Rahm m.fl.).

Hä: 1 honf. r. Hedgårdarna, Hällefors 11.11 (Nils Hultman).

Thomas Pettersson

Ejder (*Somateria mollissima*) EN

(4, 4, 2, 3)

Fynd av ejder i Västmanland blir allt färre och den långsiktiga trenden är negativ. Liksom förra året gjordes tre värfynd, i år under perioden 28.4-9.5.

Vä: 3 (2 mm, 1 f) r. Ridöfjärden, V.-Barkarö 7.5 (Bengt Stridh, Maria Lindén). 2 mm förbiff. Granfjärden, Ängsö 9.5 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Su: 1 par str. (NO) Gnien, Ramnäs 28.4 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Svärta (*Melanitta fusca*) VU

(12, 17, 27, 44)

Någon långsiktig trend synes dock inte vara fallet. Under året gjordes 44 fynd av sammanlagt 355 ex., vilka är mycket höga siffror. Fynden fördelade sig på 39 värfynd 6.4-14.5 (336 ex.) och fem höstfynd 12.10-6.12 (19 ex.). Fynden fördelade sig kommunvis enligt följande:

Västerås (16 fynd/84 ex.), Hallstahammar (1/2), Sala (3/58), Surahammar (10/45), Lindsberg (1/2), Nora (3/5), Fagersta (9/142), Ludvika (1/5).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Sa: 22 (14 mm, 8 ff) r. Fläcksjön 9.5 (Johan Brenander m.fl.).

Fa: 40 r. Ämningen vid Kappadocia, Västervåla 8.5 (Bo Persson).

40 r. Ämningen vid Bromsboudde, Västervåla 8.5 (Jan Hellström m.fl.). Måhända samma flock. 34 r. St. Aspen, Västanfors 8.5 (Sören Emet m.fl.).

Thomas Pettersson

Sjöorre (*Melanitta nigra*)

(61, 115, 160, 187)

Den positiva trenden håller i sig.

Observerad 29.3-18.6 (168 värfynd av 2 427 ex.)

och 17.7-29.11 (19 fynd av 199 ex.). Hela 187 rapporterade fynd är ett högt antal, det femte högsta genom tiderna.

Vä: 47 fynd av 788 ex. 29.3-15.5. Höstfynd: 1 honf. r. Asköviken, V.-Barkarö 10.11 (Robert Ekberg).

Ha: 7 fynd av 90 ex. 31.3-1.5. Inget höstfynd.

Kö: 5 fynd av 16 ex. 6.4-12.5. Inget höstfynd.

Sa: 15 fynd av 124 ex. 7.4-18.6. Höstfynd: 3 (1 ad. honf., 2 IK) r.

Hörendesjön vid Paradiset, Västerfärnebo 19.10 (Yngve Wiklund). 5 r. Fläcksjön, Fläckebo 2.11 (Petter Sahlström m.fl.).

Su: 21 fynd av 415 ex. 7.4-10.5. Inget höstfynd.

Li: 8 fynd av 78 ex. 31.3-10.5. Inget höstfynd.

No: 21 fynd av 214 ex. 7.4-12.5. Höstfynd: 2 honf. r. Norasjön, Nora 25.10 (Håkan Lavebratt). 2 honf. r. Norasjön 18.11 (Håkan Lavebratt).

Fa: 31 fynd av 603 ex. 7.4-12.6. Höstfynd: 3 mm r. St. Aspen, Västanfors 26.10 (Bo Persson). 12 honf. r. Tegviken, Ämningen, Västervåla 26.10 (Bo Persson). 7 honf. r. Bockmurholmen, Västervåla 27.10 (Bo Persson). 2 honf. r. Bockmurholmen 31.10 (Bo Persson).

17 honf. r. St. Aspen 4.11 (Bo Persson). 3 honf. r. Bockmurholmen 4.11 (Jan Hellström). 4 honf. r. St. Aspen 7.11 (Jan Hellström m.fl.).

Sk: 4 fynd av 32 ex. 7.4-14.5. Höstfynd: 2 honf. r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 31.10 (Leif Edberg m.fl.). 5 honf. r. Nedre Vättern 2.11 (Leif Johansson).

Lu: 5 fynd av 36 ex. 24.4-13.5. Höstfynd: 4 ad. mm r. Södra Hörken 17.7 (Bertil Rahm). 82 honf. r. Södra Hörken 26.10 (Bertil Rahm). 1 honf. r. Södra Hörken 29.11 (Bertil Rahm).

Hä: 4 fynd av 30 ex. 9.4-4.5. Höstfynd: 2 honf. r. Bovik, Grythyttan 17.10 (Nils Hultman). 42 r. Hålgensnäs, Grythyttan 26.10 (Lars Jansson).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: 138 str. (O) Granfjärden, Ängsö 7.4 (Johan Brenander m.fl.). 150

str. (N) Asköfjärden, V.-Barkarö 10.5 (Johan Brenander m.fl.).

No: 120 r. Norasjön, Nora 9.5 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).

Fa: 250 r. Ämningen vid Bromsboudde, Västervåla 8.5 (Bo Persson m.fl.).

Thomas Pettersson

Alfågel (*Clangula hyemalis*) NT

(8, 8, 18, 10)

Ett rätt genomsnittligt antal fynd, såväl vår som höst.

Sammanlagt gjordes tio (10) fynd under året, varav åtta (37 ex.) under värflyttningen 7.4-12.5 respektive två (2 ex.) under hösten 5-18.11. Fynden fördelade sig kommunvis enligt följande:

Västerås (5 fynd/23 ex.), Hallstahammar (1/2), Sala (1/2), Surahammar (1/2), Lindsberg (1/11), Ludvika (1/1). En större (minst 10 ex.) ansamling: Li: 11 r. Ullersättersviken, Näsby 9.5 (Johan Andersson m.fl.).

Thomas Pettersson

Knipa (*Bucephala clangula*)

(39 FD50, 17 FD50, 17 FD50, 31 FD50)

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 92 knipor, kommunvis fördelade: Västerås (4), Hallstahammar (11), Köping (1), Arboga (19), Sala (9), Surahammar (5), Lindsberg (21), Nora (12), Fagersta (3), Hällefors (7). I december rapporterades sammanlagt ca 52 knipor med följande kommunvisa fördelning: Västerås (5), Hallstahammar (4), Arboga (7), Lindsberg (6), Nora (12), Surahammar (11), Fagersta (1), Hällefors (6).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor: Vä: 245 str. (V) Kviksund, Rytterne 27.10 (Jacob Rudhe, Elias Ernvik).

Sa: 160 r. Hällby, Västerfärnebo 23.4 (Berndt Söderlund).

Su: Gnien, Ramnäs 27.3-16.4, som mest 160 r. 7.4 (Ralf Lundmark).

Fa: 140 r. Tegviken, Ämningen, Västervåla 27.10 (Bo Persson).

Thomas Pettersson

Salskrake (*Mergellus albellus*) F1

(581 FD, 546 FD, 1193 FD, 3036 FD)

Inget vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12) gjordes i år, inte heller något sommarfynd. Ett rätt genomsnittligt uppträdande under värflyttningen, men desto mer talrikt under hösten, åtminstone lokalt. Vid Asköviken noterades över 100 rastande salskrakar tio dagar under perioden 30.10-12.11. Över 100 salskrakar har tidigare noterats endast vid ett tillfälle, den 31 oktober 2018 och vid just Asköviken. Observerad 4.3-13.5 och 28.9-26.11. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på förråret (808) resp. efteråret (2 228): Västerås (214/2138), Hallstahammar (9/3), Köping (5/7), Arboga (20/17), Sala (230/41), Surahammar (256/16), Lindsberg (40/4), Nora (22/1), Norberg (1/0), Fagersta (9/0), Skinnskatteberg (2/0), Hällefors (0/1).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: 27 (10 mm, 17 ff) r. Asköviken, V.-Barkarö 29.3 (Torbjörn Hegedüs, Pentti J. Tatti m.fl.). Asköviken 22.10-21.11, som mest 141

(2 mm, 139 honf.) r. 9.11 (Robert Ekberg).

Sa: 22 (14 mm, 8 ff) r. Fläcksjön, Fläckebo 26.3 (Daniel Green).

26 (15 mm, 11 ff) r. Fläcksjön 5.4 (Bo Persson). 22 (9 mm, 13 ff) r.

Hällsjön, Fläckebo 22.4 (Erik Andersson).

Su: 34 (16 mm, 18 ff) r. Gnien, Ramnäs 7.4 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Storskrake (*Mergus merganser*)

(9 H, 9 H, 10 H, 12 H)

Tolv (12) säkerställda häckningar rapporterades, kommunvis fördelade: Lindsberg (4), Nora (1), Skinnskatteberg (1), Fagersta (1), Ludvika (1), Hällefors (4). Större (minst 300 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 300 r. Hässlösundet vid Gäddeholm, Irsta 9.12 (Bo Eriksson).

343 r. Asköviken, V.-Barkarö 22.12 (Robert Ekberg).

Kö: Västlandasjön, Kolsva 30.3-6.4, som mest 1 550 r. 6.4 (Lillebror Hammarström).

Sa: 650 r. Fläcksjön, Fläckebo 8.11 (Kalle Källebrink).

Fynd under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes av sammanlagt ca 35 fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (2), Hallstahammar (2), Arboga (6), Surahammar (1), Lindsberg (15), Nora (2), Fagersta (3), Hällefors (4). I december sågs sammanlagt ca 1 026 storskrakar, kommunvis fördelade: Västerås (840), Hallstahammar (10), Köping (5), Arboga (10), Surahammar (14), Lindsberg (15), Nora (13), Fagersta (119).

Thomas Pettersson

Småskrake (*Mergus serrator*)

(202 FD, 273 FD, 469 FD, 467 FD)

Observerad 28.3-16.11 (30.12). Fyra säkerställda häckningar (2 H, 3 H, 5 H, 4 H):

Li: 1 f + 2 pulli Usken, Linde 30.7 (Bengt Jalsborn).

No: 1 f + 1 pull. Bornsälven, Nora 11.7 (Ragnar Lagerkvist).

Fa: 1 f bobygge Ämningen vid Kilholmen, Västervåla 1.6 (Bo Persson).

Lu: 1 f + 5 pulli Södra Hörken vid Hörksbyn, Grängsberg 30.6-17.8 (Bertil Rahm).

Utöver det gjordes fynd under häckningstid (1.6-15.8) på ytterligare sju (7) lokaler, kommunvis fördelade: Sala (1), Nora (1), Fagersta (4), Hällefors (1). Inget vinterfynd (1.1-29.2, 1-31.12) gjordes i år. Kommunvis fördelning av fågeldagarna:

Västerås (132), Hallstahammar (11), Köping (7), Sala (18), Surahammar (33), Lindsberg (14), Nora (13), Fagersta (162), Skinnskatteberg (8), Ljusnarsberg (1), Ludvika (43), Hällefors (25). Månadsvis fördelning: januari-februari (0), mars (1), april (199), maj (160), juni (17), juli (14), augusti (2), september (4), oktober (54), november (15), december (1). Större (minst 10 ex.) ansamlingar och sträcksummor: Vä: 10 (7 mm, 3 ff) r. Granfjärden, Ängsö 24.4 (Thomas Pettersson m.fl.). 10 (5 mm, 5 ff) r. Granfjärden, Ängsö 30.4 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 10 str. (V) Kviksund, Rytterne 12.10 (Jacob Rudhe m.fl.). 26 str. (V) Kviksund 27.10 (Jacob Rudhe, Elias Ernvik).

Su: 11 (6 mm, 5 ff) r. Sörsjön, Sura 8.5 (Ralf Lundmark).

Fa: 13 (7 mm, 6 ff) r. Ämningen vid Bromsboudde, Västervåla 8.5 (Bo Persson m.fl.). 14 (8 mm, 6 ff) r. St. Aspen, Västanfors 8.5 (Roland Narfström m.fl.).

Vinterfynd:

Vä: 1 f.r. Kvicksund, Rytterne 30.12 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).

Thomas Pettersson

FASANFÅGLAR Phasianidae FAMILJ

Järpe (*Tetrastes bonasia*) NT/F1

(4 H, 7 H, 6 H, 4 H)

Fyra säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Sala (1), Nora (1), Fagersta (1), Hällefors (1). Järpe har, under året, rapporterats från sammanlagt 72 olika lokaler. Arten har observerats i samtliga kommuner förutom Arboga, Kungsör och den lilla biten av Ludvika som tillhör Västmanland. En minskande trend av observationer. Vi är nog flera som märkt att många järpequiv har försvunnit i takt med att lämpliga skogsmiljöer kalavverkas eller fragmenteras till allt för små områden för att järppar ska kunna överleva där. Under år 2025 kommer därför en riktad inventering av arten att göras i Västmanland under ledning av Sören Larsson och Kalle Källebrink.

Anders Carlberg

Tjäder (*Tetrao urogallus*) F1

(1 H, 4 H, 4 H, 7 H)

Sju (7) säkerställda häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (1), Nora (1), Norberg (1). Spelande tjädrar finns rapporterade från tio (10) platser i Sala (3), Surahammar (2), Lindesberg (3), Fagersta (1) samt Hällefors (1) kommuner.

Anders Carlberg

Orre (*Lyrurus tetrix*) F1

Endast två (2) säkerställda häckningar har rapporterats från Sala (1) resp. Surahammars (1) kommun. Totalt finns det 99 spellokaler rapporterade i Artportalen under häckningssäsong (1.4-30.6).

Anders Carlberg

Vaktel (*Coturnix coturnix*) NT

(38 ex., 101 ex., 89 ex., 137 ex.)

Med sedvanlig reservation för att det kan förekomma någon eller några dubbelräkningar blev årets sammanlagda summa 137 spelande vaktlar. Dessa fördelade sig kommunvis på:

Västerås (23), Hallstahammar (8), Köping (26), Kungsör (12), Arboga (12), Sala (24), Surahammar (1), Lindesberg (16), Örebro (1), Nora (5), Norberg (3), Fagersta (2) Skinnskatteberg (3). År 2024 blir det fjärde bästa året för rapporterade spelande vaktlar, endast slaget av 2011 (191 ex.), 2015 (176 ex.) samt 2007 (171 ex.).

Som jämförelse finns det endast 32 spelande vaktlar rapporterade 2018. Det som verkar vara mest avgörande för ett bra vaktelår i Sverige är att det ska råda bra sträckväder genom Europa under april och maj.

Anders Carlberg

NATTSKÄRROR Caprimulgidae FAMILJ

Nattskärna (*Caprimulgus europaeus*) F1

Upptäckandet inföll mellan 4 maj och 22 september. Första skärnan noterades vid Ekeby fly i Skultuna (Jan Hellstrand) och den sista vid Nästkvarn i Arboga (Ulf Eriksson). 22 september är ett tämligen sent datum, men inte exceptionellt. Under 2000-talet finns tre fynd som har gjorts något senare (24 och 25 september). Totalt under året rapporterades det nattskärnor från 93 "atlasrutor" (5x5 km) och den geografiska bilden liknar tidigare års, med en tydlig koncentration till de centrala delarna av östra Västmanland. Störst koncentrationer (minst 5 sj.) om spinnande nattskärnor noterades från följande kommuner och socknar:

Sa/Västerfärnebo: Grävlingsberget (6 sj.), Hjultjärnen (5 sj.), Storäng (5 sj.) och Bartjärns mossen (5 sj.).

Nb/Karbenning: Övre Krok mossen (8 sj.), Glopstens mossen (8 sj.)

och L. Hoberget (6 sj.).

Fa/Västanfors: Stormossen (Bastmora) (5 sj.).

Ingen säkerställd häckning har rapporterats, men det hör inte heller till vanligheterna.

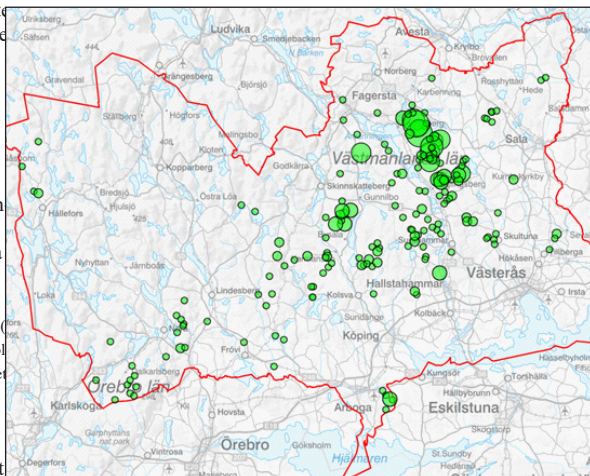
Markus Rehnberg

SEGLARE Apodidae FAMILJ

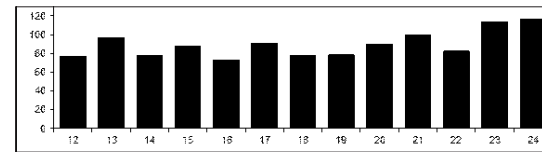
Tornseglare (*Apus apus*) EN

Upptäckandet inföll mellan 4 maj och 12 september. Tornseglare som besöker bo har under året rapporterats från minst 24 lokaler. De allra flesta i landskapets västra del. Ingen ansamling med fler än 300 individer har rapporterats under året.

Markus Rehnberg

Figur 11. Lokaler med sjungande nattskärnor 2024. Prickarnas storlek är proportionell mot det högsta rapporterade antalet på respektive lokal.

Figur 12. Antal rutor (5x5 km) med fynd av tornseglare under häckningstid (1.6-31.7) 2012-2024.

GÖKAR Cuculidae FAMILJ

Skatgök (*Clamator glandarius*)

Vä: 1 IK r. Lövssta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 24.9 (Anders Lif m.fl.)*.

Waow! Vilken stänkare det bjöds på den 24 september! Berättelsen om upptäckten har tidigare återgivits i bland annat Fåglar i Västmanland (Lif 2024). Endast vid nio tidigare tillfällen har skatgök observerats i Sverige. Dessa fynd har gjorts inom den mycket snäva tidsperioden 11 juli till 18 augusti. Fyra har dessutom gjorts antingen 28 eller 29 juli. Samtliga har, liksom asköviksfågeln, avsett fåglar som har fötts tidigare samma år, det vill säga 1K-fåglar. Av Sveriges fynd har åtta gjorts i fyra av våra allra sydligaste landskap, i Skåne (2 fynd), Småland (1), Halland (2) och på Gotland (3). Det nionde har gjorts så nordligt som i Ångermanland. Asköviksfågeln är således det näst nordligaste och den på året som har dykt upp absolut senast i Sverige. Skatgöken hör som närmast hemma i Medelhavsområdet där mer än 80 % av populationen finns på den Iberiska halvön. I huvudsak är det en flyttfågel som återkommer till de europeiska häckningsområdena från slutet av april. Efter genomfört värv flyttar de vuxna fåglarna redan under juni månad tillbaka till övervintringsplatser i Afrika. Ungfågeln följer efter under juli och augusti. I Afrika sker övervintring i huvudsak norr om den 10:e breddgraden.

Liksom vår egen gök placerar skatgöken sina ägg i andra fågelarters bon. I Spanien är det främst skata, blåskata och svartkråka som tvingas till adaption. I Afrika kan även andra kråkfåglar och vissa starar få påhålsning.

Markus Rehnberg

Gök (*Cuculus canorus*)

Även detta år noterades gök redan i april. I år dessutom fyra stycken mellan 28 och 30 april. Fynd i april är fortsatt väldigt ovanligt i landskapet. Totalt under året rapporterades gök från 217 "atlasrutor" (5x5 km), vilket är det högsta antal som har registrerats under ett och samma år. Siffran motsvarar fynd i nästan hälften av de atlasrutor som täcker in landskapet Västmanland. Sett till atlasrutor har göken sedan år 2010 haft en svagt ökande trend i Västmanland. Det är en utveckling som även kan ses om vi i stället fokuserar på antalet rapporterade

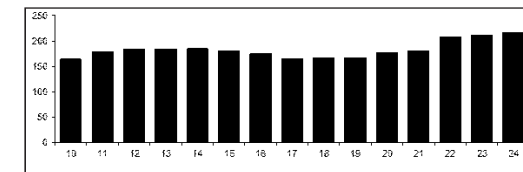
fynd per år. Dock är årets antal betydligt lägre än det som rapporterades under 2023. Vår uppåtgående trend skiljer sig i jämförelse med det nationella data som kommer från årliga fågeltaxeringar. Här kan du i stället notera en svag minskning för den södra delen av landet (Green m.fl. 2024). Koncentrationer om upp till tre samtidigt ropande gökar har rapporterats från fyra platser inom landskapet. I år finns inga rapporter om säkerställda häckningar, vilket inte heller hör till vanligheterna. I övrigt kan nämnas fem fynd gjorda i september:

Vä: 1 IK r. Lövssta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 3.9 (Bengt Johansson), 1 IK r. Lövssta-pumpen 11.9 (Brith Isaksson m.fl.), 1 IK r. Klockartorp, Ängsö 15.9 (Alf Isaksson, Brith Isaksson).

Ku: 1 förbif. Barkaröskären, K. Barkarö 14.9 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Su: 1 r. Skogsmuren, Ramnäs 5.9 (Pia Hagfors).

Markus Rehnberg

Figur 13. Antal rutor (5x5 km) med fynd av gök 2010-2024.

DUVOR Columbidae FAMILJ

Turturduva (*Streptopelia turtur*)

(0 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)

Vä: 1 ad. r. Julpa, Romfartuna 18.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Turturduvan är numera en mycket sparsam gäst i Västmanland och under 2000-talet har endast nio fynd gjorts. Innan årets turturduva får vi bläddra tillbaka till åren 2017 och 2013 innan vi hittar de närmast föregående fynden. Hos oss är det i regel ensamma duvor som dyker upp, men vid ett av 2000-talets tillfällen sågs två duvor samtidigt. Det var i Arboga den 8 juli 2010. Turturduvas tidsmässiga uppträdande infaller mellan 18 maj och 8 juli.

Markus Rehnberg

Turkduva (*Streptopelia decaocto*)

Turkduvan kämpar sig kvar i allt mindre antal i landskapet och antalet lokaler är numera så lågt att vi här redovisar samtliga:

Vä: Kristiansborg, Västerås (max 2 ex. 1.1-9.12). Karlsdal, Västerås (1 ex. 8.2-1.8). Hökåsen, Hubbo (max 3 ex. 20.2-23.11). 1 förbif. Tunbytorp, Västerås 22.8 (Kjell Pålsson).

Ha: Tunagårde, Svedvi (max 2 ex. 7.1-10.3; 23.11-3.12). S:t Lars kyrka, Svedvi (1 ex. 31.3 och 15.12).

Kö: Bondgårdsberget (inkl. Björkvägen), Köping (max 3 ex. 1.1-21.2). Tunadal, Köping (max 3 ex. 2-10.1). 1 r. Ringvägen, Köping

15.1 (Göran Nilsson). 2 förbifl. Östanås, Köping 7.2 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 1 r. Johannisdal, Köping 3.5 (Daniel Brehmer).
Ar: 3 r. Smedby, Medåker 13.10 (Patrik Sieurin).
Su: Blåbärsvägen, Surahammar (max 12 ex. 5.1-10.12). Vattentornet, Surahammar (2 ex. 27.2-18.3). 1 förbifl. Gnien, Ramnäs 3.4 (Sören Larsson). 2 r. Värmtorp, Sura 16.4 (Tom Sävström). 1 sj. Sura herrgård, Sura 4-21.6 (Inger-Marie Carlsen, Mikael Mälberg). 3 r. Surahammar, Sura 31.12 (Kerstin Aneusson).
Fa: Andra sidan, Västanfors (2 ex. 1-19.1). Fagersta centrum, Västanfors (max 2 ex. 23.2-9.12). Egna hem, Västanfors (max 2 ex. 11.3-21.8). 1 sj. Solliden, Västanfors 18.3 (Jan Lejdelin). 1 sj. Hindrik-Pers, Västanfors 23.3 (Jan-Olov Lundeqvist). 1 r. Gamla sågverket, Västanfors 29.5 (Bert Westelindh). 2 r. Björksta, Västanfors 5.6 (Jan Hellström, Anders Lundin). 1 r. Hyttbäcken, Västanfors 13.6 (Kerstin Aneusson). 2 r. Sänkmossen, Västanfors 16.8 (Albin Liljeqvist). 2 ad. r. Uggebo, Västanfors 10.9 (Staffan Liljeqvist).
Li: 1 r. Nederby, Fellingsbro 21.5 (Jan-Erik Malmstigen, Gunilla Malmstigen).
No: 1 förbifl. Kungsgatan, Nora 2.5 (Håkan Lavebratt).
Lu: 1 r. Hörksby, Grängesberg 4.5 (Bertil Rahm).
Hä: 1 r. Grythyttan, Hällefors 14.5 (Gunde Persson).

Markus Rehnberg

Skogsduva (*Columba oenas*)

Årets uppträdande inföll mellan 30 januari och 11 november. Skogsduvan hör till de fåglar som anländer tidigast om våren. År vintern mild kan de som detta år dyka upp redan i slutet av januari. Rena vinterfynd är annars ganska ovanligt i Västmanland. Under året rapporterades det inte om några häckningar och det mest noterbara i övrigt är två större ansamlingar:

Kö: 200 (!) str. (N) Norsa, Munktorp 30.3 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

No: 50 r. Alntorp, Nora 13.4 (Peter Bernövall).

Markus Rehnberg

Ringduva (*Columba palumbus*)

Vinterfynd har under perioden 1 januari till 15 februari rapporterats från Västerås, Hallstahammars, Köpings, Arboga, Fagersta och Lindesbergs k.r. Största antal noterades vid Berghamra i Västerås (15 ex.) samt vid Skogsborg i Köping (8 ex.). I december (1-31.12) endast rapporterad från Västerås, Hallstahammars och Köpings k.r. Flest ringduvor fanns då vid Järnvägsbron i Västerås (12 ex.). Större antal (minst 500 ex.) har under våren rapporterats vid två och under hösten vid nio tillfällen. Största antal:

Vä: 3 000 str. (S) Ebbesta, Irsta 2.10 (Tim Parksjö).

Markus Rehnberg

RALLAR Rallidae FAMILJ

Vattenrall (*Rallus aquaticus*)

(59 h, 69 h, 55 h, 66 h)

Fjortonde året i följd med vinterfynd i Näsby! Observerad (1.1-27.2) 2.3-24.11 (4-28.12). Två (2)

säkerställda häckningar rapporterades 2024:

Vä: 1 pull. Rastholmen, Askövik, V-Barkarö 3.7 (Torbjörn Hegedüs). 2 pulli Frösiväbäcken, Romfartuna 24.7 (Markus Rehnberg). Sammanlagt 66 fåglar under häckningstid (16.4-31.7) rapporterades från 49 lokaler med följande kommunvisa fördelning:

Västerås (15 lokaler/24 ex.), Hallstahammar (2/2), Köping (2/2), Sala (5/5), Surahammar (3/7), Lindesberg (8/9), Nora (6/7), Fagersta (4/5), Skinnkatteberg (3/3), Hällefors (1/2). Vinterfynd (1.1-29.2, 1-31.12) i år involverade 4 ex. 1.1-27.2 och 3 ex. 4-28.12:

Vä: 1-2 ex. Hamre våtmark, Västerås 1.1-27.2 (Ole Jonsson m.fl.). 1 ex. Askövik, vid Lövsta, Dingtuna, 1.1 (Marjatta Ericson) och 24.2 (Lars Dahlberg). 1 ex. Hamre våtmark 12-27.12 (Johan Karlsson m.fl.). Li: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby 1-29.1 (Anders Nihlwing m.fl.). 1-2 ex. Hagaberg, Frövi 4-28.12 (Anders Nihlwing m.fl.).

Thomas Pettersson

Kornknarr (*Crex crex*) NT/F1

(56 sj., 89 sj., 80 sj., 66 sj.)

Under året registrerades sammanlagt 66 sjungande kornknarrar, vilket är en förhållandevis låg siffra.

Även om årets antal innebär en uppräckning från fjolårets bottenapp består intrycket av en långsiktigt negativ trend. Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år, senast det gjordes var år 2017. Årets sjungande kornknarrar hördes under perioden 11.5-24.6 och fördelades kommunvis enligt följande: Västerås (6), Hallstahammar (4), Köping (4), Arboga (3), Sala (11), Surahammar (8), Lindesberg (12), Nora (3), Norberg (5), Fagersta (7), Skinnkatteberg (3). Övriga fynd:

Vä: 1 r. Hässlö, Västerås 2.5 (Marcus Teveborg).

Fa: 1 förbifl. Backgården, Västanfors 23.6 (Jan Hellström).

Thomas Pettersson

Småfläckig sumphöna (*Porzana porzana*) VU/F1

(23 ex., 16 ex., 21 ex., 28 ex.)

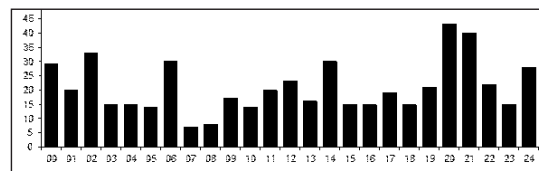
Under perioden 26.4-12.7 hördes sammanlagt 27 sjungande fåglar, kommunvis fördelade:

Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (1), Sala (14), Surahammar (4), Lindesberg (3), Nora (1). Övriga fynd:

Vä: 1 1K Frösiväbäcken, Romfartuna 1.8 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).

Årets summering innebär en välkommen återhämtning efter ett par mycket magra säsonger 2022-2023. Någon långsiktig trend synes inte föreligga.

Thomas Pettersson

Figur 14. Antal rapporterade småfläckiga sumphönor 2000-2024.

Rörhöna (*Gallinula chloropus*)

(-, -, 19 h, 24 h)

Observerad 6.4-5.11. Femton (15) säkerställda häckningar rapporterades i år, kommunvis fördelade: Västerås (11), Köping (2), Kungsör (1), Sala (1). Därutöver iakttagen under häckningstid (16.5-31.8) på ytterligare nio (9) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (7), Köping (1), Surahammar (1). Inget vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12) gjordes i år. Rörhönan håller ställningarna bra inom sitt begränsade utbredningsområde i sydöstra Västmanland.

Thomas Pettersson

Sothöna (*Fulica atra*)

Observerad 8.3-22.9. Större ansamlingar (minst 50 ex.) har rapporterats från två (2) lokaler under vårflyttningen:

Vä: Frösiväbäcken, Romfartuna 28.3-22.4, som mest 69 r. 6.4 (Markus Rehnberg). Frövisjön, Skultuna 28.3-4.5, som mest 100 r. 4.5 (Markus Rehnberg).

Inget vinterfynd (-, 3 ex., 1 ex., 0 ex.) rapporterades i år.

Thomas Pettersson

TRANOR Gruide FAMILJ

Trana (*Grus grus*) F1

(50 h, 85 h, 35 h, 37 h)

Under året har 37 häckningar eller troliga häckningar rapporterats, kommunvis fördelade:

Västerås (13), Hallstahammar (1), Köping (2), Sala (4), Surahammar (8), Lindesberg (4), Nora (2), Ljusnäsberg (1) och Hällefors (2).

Höga (minst 500 ex.) sträcksummor:

Su: 511 str. (S) Gnien, Ramnäs 28.9 (Mikael Mälberg).

Fa: 510 str. (N) St. Grådinget, Västanfors 29.3 (Roland Narfström).

530 str. (SV) St. Grådinget 19.9 (Roland Narfström). 640 str. (SV) St. Grådinget 20.9 (Roland Narfström). 1 019 str. (SV) Hjortbo, Västanfors 21.9 (Jan Hellström, Leif Lejdelin).

Lillebror Hammarström

DOPPINGAR Podicipedidae FAMILJ

Smådopping (*Tachybaptus ruficollis*) NT

(7 ex., 16 ex., 14 ex., 25 ex.)

Smådoppingen är svår att hålla koll på under häckningstid och många häckningar kan säkert undgå upptäckt.

En (1) säkerställd häckning rapporterades i år:

Kö: 2 pulli Tveta, Himmata 12-29.6 (Staffan Ekelund m.fl.). Därutöver är arten funnen under häckningstid (1.5-31.7) på tre lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1), Köping (1), Surahammar (1). Ett vinterfynd:

No: 1 r. Hammarbydammen, Nora 1.1-14.2 (Claes Dyst m.fl.).

I övrigt rapporterad under flyttningstider, 27.3-29.4 (11 ex.) respektive 1.8-3.11 (10 ex.).

Thomas Pettersson

Gråhakedopping (*Podiceps grisegena*)

(7 ex., 13 ex., 15 ex., 11 ex.)

Arten sågs sex gånger (9 ex.) under vårflyttningen 20.4-9.5 respektive två gånger (2 ex.) på hösten:

Vä: 1 ad. r. Granfjärden, Ängsö 24.4 (Thomas Pettersson m.fl.). 1 ad. r. Frösiväbäcken, Romfartuna 29.4-7.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 3 r. Västeråsfjärden, Västerås 8.5 (Johan Brenander). 1 r. Frövisjön, Skultuna 9.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Ha: 2 r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 20.4 (Ulf Carlson).

Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 29.4 (Ralf Lundmark).

Li: 1 r. Ullersättersviken, Väringen, Näsby 8.10 (Anders Nihlwing).

No: 1 r. Norasjön, Nora 29.11 (Håkan Lavebratt m.fl.).

Thomas Pettersson

Skäggdopping (*Podiceps cristatus*)

Observerad (2-4.2, 3-6.3) 18.3-18.11 (6.12). Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövik, V-Barkarö 16.4-20.5, som mest 155 ad. 2.5 (Torbjörn Hegedüs). Granfjärden, Ängsö 15-28.9, som mest 208 r. 28.9 (Markus Rehnberg).

Vinterfynd (1.1-29.2, 1-31.12):

No: 1 r. Norasjön, Nora 6.12 (Håkan Lavebratt).

Hä: 1 r. Torrvärpsund, Grythyttan 2-4.2 (Leena Zander m.fl.).

Ett annat fynd som kanske bör betraktas som ett vinterfynd snarare än ett mycket tidigt vårfynd:

Li: 1-2 r. Väringen vid Hinseberg, Näsby 3-6.3 (Johan Andersson, Kjell Mattsson).

Thomas Pettersson

Svarthakedopping (*Podiceps auritus*) F1

(12 h, 15 h, 16 h, 8 h)

Observerad under vårflyttning och på häckningslokaler 8.4-28.8. I år rapporterades åtta (8) säkerställda eller troliga häckningar på lika många lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (3 lokaler/3 par), Köping (2/2), Nora (1/1), Norberg (1/1), Hällefors (1/1). Dessutom rapporterades svarthakedoppingar från ytterligare två (2) lokaler med sammanlagt två (2) möjliga häckningar. Framtiden för svarthakedoppingen i Västmanland ter sig bekymmersam. Under vårflyttningen 2024 summerades sammanlagt 84 individer, kommunvis fördelade: Västerås (6), Hallstahammar (23), Sala (35), Surahammar (6), Lindesberg (4), Nora (4), Fagersta (5), Hällefors (1). Ett (1) höstfynd (fr.o.m. 1.9) gjordes utanför häckningslokalerna:

Vä: 1-2 1K Johannisbergs våtmarkspark, Västerås 2-24.9 (Fredrik Engström m.fl.).

Thomas Pettersson

STRANDSKATOR Haematopodidae FAMILJ

Strandskata (*Haematopus ostralegus*) NT

(114 FD, 162 FD, 223 FD, 349 FD)

Säkerställda och troliga häckningar har rapporterats från fyra lokaler:

Vä: 2 ex. (parning/ceremonier) Kvicksund, Rytterne 1.4 (Johan Karls-

son m.fl.). 1 ad. (upprörd, varnande) Tovan, V.-Barkarö 20.5 (Ralf Lundmark, Lotta Lundmark).
Li: 2 i par (bo, ägg/ungar) Lindeskolan, Lindsberg, Linde 19.5 (gm Mats Andersson).
No: 2 ex. (permanent revir) Södra Ryssholmen, Norasjön, Nora 7.4-5.5 (Håkan Lavebratt m.fl.).
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (120), Hallstahammar (12), Köping (92), Kungsör (6), Arboga (1), Surahammar (58), Lindsberg (38), Nora (11), Norberg (2), Fagersta (7) och Hällefors (2). Månadsvis fördelning: mars (27), april (143), maj (66), juni (15), juli (50), augusti (48). Större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 10 r. Munkängen, Västerås 29.3 (Petter Sahlström m.fl.). 9 ex. Granfjärden, Ängsö 21.4 (Thomas Pettersson, Torbjörn Hegedüs). 7 ex. Östra hamnen, Västerås 8.7 (Daniel Green). 6 str. (V) Kvikksund, Rytterne 12.7 (Johan Karlsson). 5 r. Ångkraftverket, Västerås 19.7 (Jörgen Lindberg).
Kö: 5 r. Cementatippen, Malmön, Köping 20.4 (Per Lindh). 5 r. Cementatippen 25.4 (Peter Ekelund).
Su: 42 str. (SV) Gnien, Ramnäs 11.9 (Ralf Lundmark).
Li: 5 ex. Kålholmen 13.7 (Bengt Jalsborn). 5 r. Siggeboda 105, Lindsberg 21.7 (Bengt Jalsborn).

Jörgen Lindberg

PIPARE Charadriidae FAMILJ

Amerikansk tundrapipare (*Pluvialis dominica*)

Su: 1 IK r. Gnien, Ramnäs 25.9 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg, Sören Larsson)**.
Landskapets andra fynd. Den alla första noterades vid samma plats mellan 8 och 14 juli 1992. Den gången rörde det sig om en fågel i häckningsdräkt. Utöver dessa båda fynd finns också två rapporter om tundrapipare som med säkerhet inte har kunnat föras till någon av de båda arterna av tundrapipare. Som namnet antyder hör den amerikanska tundrapiparen hemma i den amerikanska fågelfaunan. Häckning sker här allra längst norrut i Nordamerika, från Alaska till Baffinön.
Övervintrar gör den i sydligaste Sydamerika.

Markus Rehnberg

Ljungpipare (*Pluvialis apricaria*) F1

(8 h, 7 h, 1 h, 1 h)
En (1) häckning eller trolig häckning har rapporterats från Lindsbergs k:n. Årets största ansamling noterades i Västerås k:n:

Vä: 300 r. Gränäsjön, Haraker 9.5 (Eva-Lena Johansson, Håkan Johansson).

Jörgen Lindberg

Kustpipare (*Pluvialis squatarola*)

(11, 42, 56, 37)
Under året gjordes 37 fynd av kustpipare om 192 ex. Dessa fördelade sig på artens återsträck från 15 juni till och med 8 oktober.

Vä: 12 fynd om 17 ex., 27.7-10.9 (Bernt Larsson m.fl.).

Ha: 2 str. (S) Tunagårde, Svedvi 26.7 (Ulf Carlsson).
Kö: 1 ex. lockläte, övriga läten, Ången, V. Skedvi 26.8 (Andreas Zetterberg).
Sa: 12 ad. str. (SV) St. Vallsjön, Västerfärnebo 26.7 (Ralf Lundmark).
30 str. (SV) Kilbacken 23.8 (Erik Andersson). 3 str. (SV) Fläcksjön, Fläckebo 8.10 (Robert Petersen).
Su: 8 fynd om 25 ex., 26.7-28.09 (Mikael Mälberg m.fl.). Störst ansamling: 12 str. (SV) Näs, Ramnäs 26.7 (Ralf Lundmark).
Li: 2 str. Västvall, Fellingsbro 26.7 (Johan Wretenberg). 1 ex. lockläte, övriga läten, Sällingsjön, Fellingsbro 5.10 (Mattias Rudenvall).
No: 10 str. (SV) Södra Ås, Nora 26.7 (Anders Carlberg). 60 str. (SV) Södra Ås 26.7 (Anders Carlberg). 4 str. (SV) Södra Ås 27.7 (Anders Carlberg).
Fa: 7 fynd om 25 ex., 15.6-4.9 (Roland Narfström m.fl.). Störst ansamling: 16 str. (SV) Stabäck, Västervåla 15.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Jörgen Lindberg

Fjällpipare (*Eudromias morinellus*) F1

(4 ex., 51 ex., 10 ex., 1 ex.)

Fa: 1 str. (S) Stabäck, Västervåla 22.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Jörgen Lindberg

Större strandpipare (*Charadrius hiaticula*)

(164 FD, 381 FD, 872 FD, 1248 FD)

Fågeldagarna fördelade kommunvis:

Västerås (1047), Hallstahammar (20), Köping (28), Sala (54), Surahammar (81), Lindsberg (15), Nora (3). Den månadsvisa fördelningen är följande: mars (3), april (33), maj (137), juni (4), juli (23), augusti (468), september (558) och oktober (20).

Fyrtiofyra (44) fynd om större ansamlingar än 10 ex. har rapporterats. Ingen större (minst 50 ex.) ansamling har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Mindre strandpipare (*Charadrius dubius*)

(34 h, 21 h, 12 h, 8 h)

Åtta (8) säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från följande kommuner: Västerås (1), Köping (2), Lindsberg (2), Nora (2) och Norberg (1). Utanför häckningstid föreligger 91 fågeldagar fördelade på perioderna 15-30.4 (82) och 1.8-21.9 (9) samt kommunvis: Västerås (39/9), Hallstahammar (5/0), Köping (13/0), Sala (3/0), Surahammar (11/0), Lindsberg (4/0), Nora (5/0), Norberg (1/0) och Fagersta (1/0).

Jörgen Lindberg

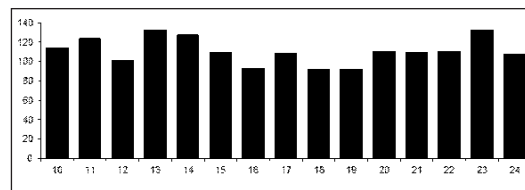
Tofsvipa (*Vanellus vanellus*) VU

(48 FD100, 291 FD100, 315 FD100, 182 FD100)

Kommunvis fördelning av 182 FD100: Västerås (101), Hallstahammar (21), Köping (5), Sala (14), Surahammar (35) och Lindsberg (6). Månadsvis fördelning: februari (4), mars (13), april-maj (0), juni (3), juli (22), augusti (25), september (56), oktober (48), november (11). Den största ansamlingen:

Vä: 1 100 r. Frövisjön, Skultuna 2.9 (Markus Rehnberg).

Jörgen Lindberg

Figur 15. Antal rutor (1x1 km) med fynd av tofsvipa under häckningstid (16.4-15.7; ≤20 ex) 2010-2024.

SNÄPPOR Scolopacidae FAMILJ

Småspov (*Numenius phaeopus*)

(117 FD, 140 FD, 148 FD, 228 FD)

Antalet fågeldagar fördelade kommunvis:

Västerås (58), Hallstahammar (3), Köping (5), Kungsör (1), Arboga (5), Sala (41), Surahammar (59), Lindsberg (1), Nora (10), Norberg (1), Fagersta (41), Ludvika (1) och Hällefors (2). Månadsvis fördelning: april (25), maj (159), juni (0), juli (41) och augusti (3). Större (minst 10 ex.) flockar:

Vä: 20 r. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 5.5 (Nori Ahari, Torbjörn Hegedüs).

Su: 26 r. Lisjö ängar, Sura 8.5 (Ralf Lundmark).

Fa: 18 str. (NO) Bromsboudde, Västervåla 8.5 (Jan Hellström).

Jörgen Lindberg

Storspov (*Numenius arquata*) EN

(35 h, 21 h, 7 h, 6 h)

Sex säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från: Västerås (1), Sala (4) och Surahammar (1) k:r. Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Vä: 210 r. Trädrängarna, Irsta 20.4 (David Liderfelt m.fl.).

Jörgen Lindberg

Myrspov (*Limosa lapponica*) VU/F1

(448 ex., 457 ex., 424 ex., 2619 ex.)

Värfynd (7 fynd á 430 ex.). Höstfynd (75 fynd á 2 189 ex.). Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 200 str. Norra Björnö, Västerås 24.5 (Thomas Pettersson).

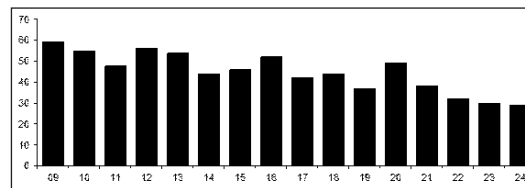
Su: 210 str. (SV) Gnien, Ramnäs 24.7 (Ralf Lundmark). 170 str. (SV) Åsen, Ramnäs 26.7 (Ralf Lundmark).

Nb: 200 str. (SV) Snyten stn, Karbenning 26.7 (Jan Hellström m.fl.).

275 str. (SV) Olsbenning, Karbenning 26.7 (Ralf Lundmark).

Fa: 275 str. (SV) Trummelsberg, Västervåla 26.7 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Figur 16. Antal rutor (5x5 km) med fynd av storspov under omständigheter som tyder på häckning under perioden 2009-2024.

Rödspov (*Limosa limosa*) EN

(5 ex., 6 ex., 7 ex., 8 ex.)

Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna 11.4 (Fredrik Engström). 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 27-30.4 (Johan Brenander m.fl.). 1 ex. Bocksjön, Tortuna 27.4 (Johan Rosén). 1 r. Bocksjön 29.4 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 1 ex. Lövsta-pumpen 7.5 (Johan Brenander). 1 m Lövsta-pumpen 9.5 (Peter Josefsson). 1 r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö 11.5 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Su: 1 r. Turkiesjön, Ramnäs 28.4 (Ralf Lundmark m.fl.).

Jörgen Lindberg

Dvärgbeckasin (*Limnocyptes minimus*)

(31 FD, 54 FD, 39 FD, 66 FD)

Antalet fågeldagar fördelat kommunvis:

Västerås (20), Köping (4), Sala (1), Surahammar (7), Lindsberg (7), Nora (24) och Fagersta (3). Den månadsvisa fördelningen var: januari-februari (0), mars (1), april (17), maj (14), juni-augusti (0), september (3), oktober (30), november (1), december (0).

Jörgen Lindberg

Morkulla (*Scolopax rusticola*):

Vinterfynd (1.1-29.2; 1-31.12; -, 0 ex., 2 ex. 1 ex.):

Ha: 1 r. Billingen, Kolbäck 7.2 (Markus Rehnberg).

Jörgen Lindberg

Dubbelbeckasin (*Gallinago media*) NT

(10 ex., 14 ex., 17 ex., 13 ex.)

Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 6.5 (Marjatta Ericson). 1 sp. Ekeby flyt, Skultuna 7.5 (Håkan Olsson). Max 1 sp. Lövsta-pumpen, V.-Barkarö 8-13.5 (Brith Isaksson m.fl.). 3 sp. Frövisjön, Skultuna 10.5 (Markus Rehnberg). 1 r. Lövsta-pumpen 20.9 (Janne Virking). Ha: 1 sp. Myrn, Kolbäck 9.5 (Ulf Carlsson).

Su: 1-3 sp. Gnien vid Sörby, Ramnäs 9-15.5 (Leif Johansson, Mikael Mälberg m.fl.). No: 1 sp. Södra Ås våtmark, Nora 8.5 (Anders Carlberg). 1 sp. Södra Ås våtmark 14.5 (Peter Bernövall).

Jörgen Lindberg

Enkelbeckasin (*Gallinago gallinago*):

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Su: 160 r. Gnien, Ramnäs 29.4 (Ralf Lundmark). 350 r. Gnien 25.9 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Smalnäbbad simsnäppa (*Phalaropus lobatus*) F1

(12 ex., 11 ex., 5 ex., 1 ex.)

Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 12.5 (Johan Brenander m.fl.).

Jörgen Lindberg

Drillsnäppa (*Actitis hypoleucos*) NT

Årets första observation gjordes vid Frövisjön, Skultuna, Västerås 12.4 (Lars Dahlberg). Den sista observationen gjordes vid Dyudden, Irsta, Västerås 29.9 (Bengt Stridh). Fynd som rör en större ansamling (minst 10 ex.):

Sa: 16 r. Hoggslumbacken, Västerfärnebo 9.5 (Berndt Söderlund).

Jörgen Lindberg

Skogssnäppa (*Tringa ochropus*) Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: 10 r. Frösivibacken, Romfartuna 10.6 (Markus Rehnberg).
Kö: 10 r. Odelbo, Munktorp 21.4 (Peter Ekelund)
Sa: 17 ex. Lasjövreten, Västerfärnebo 18.4 (Bo Persson). 10 r. Hoggglumbacken, Västerfärnebo 26.4 (Bo Persson).
Su: 12 r. Lisjö ängar, Sura 7.4 (Ralf Lundmark). 14 r. Gnien, Ramnäs 7.4 (Ralf Lundmark, Viktoria Lundmark). 11 r. Gnien 9.4 (Ralf Lundmark). 12 r. Fiskartorp, Sura 16.4 (Mikael Mälberg). 18 r. Fiskartorp 18.4 (Mikael Mälberg). 16 r. Gnien 26.4 (Ralf Lundmark). 17 r. Fiskartorp 27.4 (Mikael Mälberg). 27 r. Gnien 27.4 (Ralf Lundmark). 10 r. Gnien 28.4 (Ralf Lundmark).
Nb: 14 r. Labodasjön, Karbenning 5.4 (Bo Persson).

Jörgen Lindberg

Grönbenä (*Tringa glareola*)

Åtta säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från Surahammars (5), Lindesbergs (2) och Nora (1) k:r. Lokaler med större ansamlingar (minst 400 ex.):

Vä: 400 r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö 10.5 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 400 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 11.5 (Bo Holst m.fl.).
Su: 1 250 r. Gnien, Ramnäs 2.5 (Ralf Lundmark). 500 r. Gnien 8.5 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Rödbenä (*Tringa totanus*) (6 h, 7 h, 12 h, 8 h)

Åtta (8) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (7) resp. Surahammars (1) kommuner. Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: 10 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 8.5 (Johan Gelting m.fl.). 10 ex. Lövsta-pumpen 9.5 (Johan Gelting m.fl.). 12 ex. Lövsta-pumpen 16.5 (David Bergström m.fl.).
Su: 10 ex. Gnien, Ramnäs 26.4 (Ralf Lundmark). 14 ex. Gnien 27.4 (Ralf Lundmark). 14 ex. Gnien 28.4 (Ralf Lundmark). 12 r. Gnien 29.4 (Ralf Lundmark m.fl.). 12 r. Gnien 1.5 (Sören Larsson m.fl.). 10 ex. Gnien 4.5 (Jacob Rudhe m.fl.).

Jörgen Lindberg

Mindre gulbenä (*Tringa flavipes*)

Tredje fyndet av denna amerikanska vadare i Västmanland. Tidigare fynd är gjorda vid Knuthöjds-mossen i Hällefors (22 juli 2000) respektive vid Gnien i Ramnäs (4 juni 2001).

Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 7-12.5 (Johan Brenander m.fl.)**.

Markus Rehnberg

Svartsnäppa (*Tringa erythropus*) NT

Årets antal vårfynd är bland de högsta som har noterats i landskapet. Även i andra delar av Mellan-sverige noterades stora ansamlingar av svartsnäppa till följd av ett omfattande nederbördsområde som tvingat de flyttande fåglarna att gå ner och rasta. Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: 26 r. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 7.5 (Bengt Johansson). 80 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 8.5 (Jan Hellstrand m.fl.).

100 r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö 8.5 (Markus Rehnberg). 24 r. Frövisjön, Skultuna 9.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 100 r. Rastholmen, Asköviken 9.5 (Elias Ernvik m.fl.). 24 r. Frösivibacken, Romfartuna 8.6 (Markus Rehnberg). 20 ad. r. Frövisjön 8.6 (Bernt Larsson). 24 r. Frösivibacken 9.6 (Markus Rehnberg). 42 ex. Frösivibacken 10.6 (Markus Rehnberg). 26 ad. Frösivibacken 12.6 (Markus Rehnberg).
Sa: 170 r. Prästgården, Västerfärnebo 8.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 30 r. Hoggglumbacken, Västerfärnebo 9.5 (Berndt Söderlund). Su: 57 r. Gnien, Ramnäs 7.5 (Mikael Mälberg). 33 ex. Gnien 9.6 (Lennart Eriksson). 31 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 29.6 (Sören Larsson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Gluttsnäppa (*Tringa nebularia*) (- h, 1 h, 0 h, 0 h)

Inga häckningar eller troliga häckningar har rapporterats. Större (minst 40 ex.) ansamlingar:

Sa: 45 r. Prästgården, Västerfärnebo 8.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 65 r. Hoggglumbacken, Västerfärnebo 9.5 (Berndt Söderlund m.fl.). 50 r. Hoggglumbacken 11.5 (Yngve Wiklund).
Su: 47 r. Gnien, Ramnäs 29.4 (Ralf Lundmark m.fl.). 125 r. Gnien 2.5 (Ralf Lundmark). 58 r. Gnien 8.5 (Ralf Lundmark). 46 r. Lisjö ängar, Sura 8.5 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Roskarl (*Arenaria interpres*) EN (6 ex., 4 ex., 4 ex., 1 ex.).

Ar: 1 ad. r. Nyckelgrundet, Arboga 24.7 (Joel Simonsson, Petter Simonsson).

Jörgen Lindberg

Kustsnäppa (*Calidris canutus*) (7, 9, 16, 14)

Vä: 1 ad. r. Frösivibacken, Romfartuna 24-26.7 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 27.7 (Marjatta Ericson). 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna 26-31.8 (Bernt Larsson m.fl.).
Sa: 13 str. (SV) St. Vällsjön, Västerfärnebo 26.7 (Ralf Lundmark).
Su: 8 ad. str. (SV) Gnien, Ramnäs 26.7 (Ralf Lundmark). 13 str. (SV) Näs, Ramnäs 26.7 (Ralf Lundmark). 1 ad. r. Gnien 25.8 (Ralf Lundmark). 2 1K r. Gnien 10.9 (Ralf Lundmark). 19 str. (SV) Gnien 11.9 (Ralf Lundmark).
No: 1 str. (SV) Södra Ås, Nora 26.7 (Anders Carlberg).
Fa: 2 str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla 26.7 (Sören Emet). 1 str. (SV) St. Grådinget, Västanfors 26.7 (Roland Narfström, Jan Hellström). 28 str. (SV) St. Grådinget 28.8 (Roland Narfström). 1 str. (SV) Skomakarön, L. Aspen, Västanfors 28.8 (Bo Persson).

Jörgen Lindberg

Brushane (*Calidris pugnax*) VU/F1 Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: 100 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 30.4 (Benjamin Rodling m.fl.). 120 r. Lövsta-pumpen, Asköviken 8.5 (Jörgen Lindberg m.fl.). 100 r. Lövsta-pumpen, Asköviken 9.5 (Johan Gelting m.fl.).
Sa: 120 r. Hoggglumbacken, Västerfärnebo 5.5 (Berndt Söderlund).
Su: 320 r. Gnien, Ramnäs 2.5 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Spovsnäppa (*Calidris ferruginea*) (21 FD, 62 FD, 49 FD, 65 FD)

Vä: Frövisjön, Skultuna, 7-28.7, 13 fynd å 36 FD (Peter Josefsson m.fl.). Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 8-16.7, 3 fynd å 7 FD (Marjatta Eriksson m.fl.). Frösivibacken, Romfartuna, 17-27.7, 3 fynd å 7 FD (Markus Rehnberg m.fl.).

Kö: Cementtippen, Malmön, Köping, 13-19.7, 5 fynd å 10 FD (Göran Nilsson m.fl.).

Su: 1 1K r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 10.9 (Ralf Lundmark).

Li: 2 ad. r. Finnäkerssjön, Näset, Fellingsbro 17.7 (Majgret Karl).

Lu: 2 ad. Kyrkviken, Grängesberg 17.7 (Mikael Ohlson).

Jörgen Lindberg

Mosnäppa (*Calidris temminckii*)
(228 FD, 217 FD, 176 FD, 97 FD)
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (52), Hallstahammar (1), Köping (3), Surahammar (4), Nora (16) och Hällefors (21). Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

No: 10 ex. Södra Ås våtmark, Nora 20.5 (Anders Carlberg, Claes Dyst). Hä: 14 ex. Grythyttveken, Grythyttan 8.5 (Nils Hultman, Ann Larsson).

Jörgen Lindberg

Sandlöpare (*Calidris alba*) (1 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Ar: 1 ad. r. Nyckelgrundet, Arboga 26.7 (Petter Simonsson, Joel Simonsson).

Jörgen Lindberg

Kärnsnäppa (*Calidris alpina*) (17 FD10, 47 FD10, 88 FD10, 262 FD10) Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 300 ad. r. Frövisjön, Skultuna 24.5 (Bernt Larsson, Lennart Wisell). 120 r. Gränasjön, Haraker 24.5 (Håkan Johansson). 60 ad. r. Frövisjön 18.7 (Bernt Larsson m.fl.).
Sa: 1 000 (!) ex. Hoggglumbacken, Västerfärnebo 24.5 (Bo Persson). Ansamlingen är med råge den högsta noteringen i landskapet. Vårfynd ses regelbundet, men är extremt ovanligt med dessa antal över inlandet. Ett nederbördsområde drog in den 24 maj, vilket troligen bidrog till att denna flock trycktes ner.
Su: 93 ad. r. Gnien, Ramnäs 24.5 (Mikael Mälberg m.fl.). 61 ad. str. (SV) Gnien 15.7 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Skärnsnäppa (*Calidris maritima*) (0 ex., 0 ex., 0 ex., 3 ex.) Nionde fyndet i Västmanland.

Vä: 3 str. (V) Flässjan, Rytterne 7.10 (Sten Ljungars)*.

Markus Rehnberg

Småsnäppa (*Calidris minuta*) F1 (52 FD, 37 FD, 48 FD, 7 FD)

Vä: 1 2K+ r. Frövisjön, Skultuna 24.5 (Bernt Larsson, Lennart Wisell). 1 r. Frövisjön 17.8 (Ulf Hansson). 1 ad. r. Frövisjön 18.8 (Ole Jonsson m.fl.). 1 ad. r. Frövisjön 19.8 (Fredrik Engström, Bernt Larsson). 1 r. Frövisjön 3.9 (Bernt Larsson m.fl.). 1 r. Frövisjön 4.9 (Bernt Larsson).
Su: 1 1K r. Gnien, Ramnäs 28.8 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

LABBAR *Stercorariidae* FAMILJ

Kustlabb (*Stercorarius parasiticus*) NT (2 ex., 3 ex., 1 ex., 2 ex.)

Vä: 1 1K str. (SV) [ljus morf] Måsen, Rytterne 24.8 (Sten Ljungars gm Västmanlands rapportkommitté)**.
Nb/Fa: 1 str. (SV) [mörk morf] Snyten stn, Karbenning samt Stabäck, Västervåla 20.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Fågeln vid Måsen rapporterades ursprungligen som bredstjärtad labb. Efter granskning av både den regionala och den nationella rapportkommittén landar den i kustlabb, vilket också är det mest sannolika alternativet för en labb i Västmanland i slutet av augusti.

Markus Rehnberg

MÅSFÅGLAR *Laridae* FAMILJ

Skrântärna (*Hydroprogne caspia*) NT/F1

Ett år som med sina 67 fågeldagar (FD) ligger i linje med året innan. Ett år som då betraktades som ett ganska svagt år. Årets rapporter summerat:

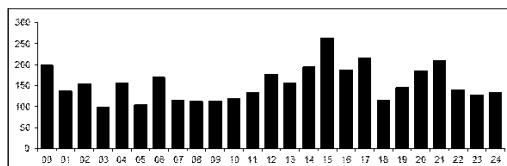
Vä: Asköviken, V.-Barkarö: 19 fynd om 25 FD, 18.6-28.8 (fl. obs.).
Frövisjön, Skultuna: 4 fynd om 5 FD, 21.7-29.8 (fl. obs.). Övriga fynd: 1 ad. r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 27.4 (Tim Parksjö). 1 adult + 1 2K r. L. Solskär, Rytterne 28.4 (Marjatta Ericson). 1 förbif. Hässlö, Västerås 2.5 (Marcus Teveborg). 1 ad. str. (V) Kvicksund, Rytterne 24.7 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ad. förbif. Lillåudden, Västerås 6.8 (Johan Brenander).
Ha: 1 ad. r. Klovstenen, Kolbäck 27.7 (Ulf Carlson).
Ar: Nyckelgrundet, Hjälmaren, Arboga: 3 fynd om 8 FD, 23-25.7 (Joel Simonsson, Petter Simonsson)
Sa: Fläcksjön, Fläckebo: 11 fynd om 17 FD, 8.7-3.9 (fl. obs.). Övriga fynd: 2 ad. r. Hällby, Västerfärnebo 4.5 (Yngve Wiklund).
Su: 1 ad. str. (SV) Gnien, Ramnäs 15.7 (Ralf Lundmark). 1 ad. r. Gnien 7.8 (Mikael Mälberg).
Hä: 1 str. (N) Grythyttveken, Grythyttan 24.5 (Gunde Persson).

Markus Rehnberg

Svarttärna (*Chlidonias niger*) VU/ Svarttärna (*Chlidonias niger*) VU/F1

(50 h, 53 h, 46 h, 57 h)
Årets uppträdande inföll mellan 30 april och 9 augusti. Säkerställda häckningar har rapporterats från Asköviken (22H), Frövisjön (12H) och Gnien (3H). Från Fläcksjön finns detta år inga rapporter om högre häckningskriterier än "par i lämplig häckningsbiotop". Som mest räknades där 40 svarttärnor, vilket skulle kunna indikera tjugo häckningsförsök. Den totala sammanställningen blir således 37 häckningar och maximalt 20 möjliga häckningar. Utöver rapporter från häckningslokalerna är fynden få. Inga fynd gjordes i landskapets västra delar och vid Nyckelgrundet i Hjälmaren noterades som mest 29 ad. + 8 1K den 25.7 (Petter Simonsson, Joel Simonsson).

Markus Rehnberg

Figur 17. Maximala antalet adulta svarttärnor på lämpliga häckningslokaler sammanlagt, 2000-2024.

Silvertärna (*Sterna paradisaea*) F1

(28, 54, 44, 47)

Totalt 47 fynd om minst 1 943 ex. Väderförhållandena den 8 och 9 maj bidrog till ett nedfall som saknar motstycke i Västmanland. Vid Glåpen i Ramnäs, där stora antal har noterades tidigare, räknades hela 900 ex. (!) den 8 maj. En helt makalös siffra som är nästan tre gånger så hög som den tidigare rekordnoteringen från 2022. Annars är det mest noterbara för året att samtliga fynd gjordes inom den tämligen begränsade tidsperioden 30 april till 18 maj. Inga sensommarfynd således. Samtliga fynd summerat:

Vä: 7 fynd om 41 ex. 4-9.5. Högst antal: 14 r. Granfjärden, Ängsö 8.5 (Johan Brenander).

Ha: 3 str. (NO) Sävholmen, Kolbäck 30.4 (Ulf Carlsson). 3 str. (NO) Sävholmen 10.5 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 r. Sundänge, Kolsva 7.5 (Zsombor Károlyi).

Ku: 1 r. Linlandet, K. Barkarö 4.5 (Jörgen Lindberg).

Ar: 2 str. (N) Sturestaden, Arboga 2.5 (Tommy Emanuelsson).

Sa: 10 fynd om 217 ex., 6-18.5. Högsta antal: 100 r. Fläcksjön, Fläckebo 9.5 (Martin Tjernberg m.fl.).

Su: 10 fynd om 1 428 ex. 1-11.5. Högst antal: 900 (!) r. Glåpen, Sura 8.5 (Ralf Lundmark).

Li: 80 r. Prästryggen, Frövi, Näsby 8.5 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

70 r. Ullersättersviken, Hagaberg, Frövi, Näsby 8.5 (Jan-Erik Malmstigen).

No: 4 str. (NO) Södra Ås, Nora 8.5 (Anders Carlberg).

Fa: 12 fynd om 95 ex., 1-9.5. Högst antal: 20 r. Hedtjärnen, Västanfors 8.5 (Jan Hellström m.fl.).

Markus Rehnberg

Fisktärna (*Sterna hirundo*) F1

Årets uppträdande inföll mellan 12 april och 3 september. Häckning har rapporterats från 30 lokaler och höga sträcksummor (fler än 100 ex.) har endast rapporterats från Kvicksund i Rytterne; 177 str. (V) 24.7, 153 str. (V) 29.7 och 130 str. (V) 31.7 (Johan Karlsson m.fl.).

Markus Rehnberg

Tretåig mås (*Rissa tridactyla*) EN

(0 ex., 0 ex., 1 ex., 5 ex.)

Ett för senare år normalt uppträdande.

Vä: 1 1K str. (V) Kvicksund, Rytterne 3.11 (Elias Ernvik m.fl.). 3 1K str. (SV) Farstuholmen, Rytterne 4.11 (Sten Ljungars, Monica Ljungars). 1 1K r. Kvicksund 5.11 (Johan Mellquist).

Markus Rehnberg

Skrattmås (*Chroicocephalus ridibundus*) NT

En utdragen och kall inledning av året bidrog starkt till att inga fynd av skrattmås gjordes i vare sig januari eller februari. Årets första lät i stället dröja ända fram till 9 mars innan den dök upp vid Färjkajen i Västerås. Att inga fynd görs under årets två första månader är mycket ovanligt och vi får nog bläddra tillbaka ganska långt i tiden för att hitta något motsvarande. Häckning rapporterades från 17 lokaler vilka fördelade sig på Västerås (3 lokaler), Köping (3), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (2), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (3) och Hällefors (1) k.r. Större ansamlingar (>500 ex.) har under våren (1-29.4) rapporterats från fyra (4) lokaler. Störst antal rapporterades från Västeråsfjärden i Västerås där 5 000 ex. räknades den 22 april (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). Från sensommaren och hösten finns endast en större notering: 1 270 str. (V) Kvicksund i Rytterne 11 juli (Johan Karlsson). Från december finns flera rapporter från Västerås hamnområde. Högst antal:

Vä: 27 r. Lögärängen, Västerås 8.12 (Markus Rehnberg).

Markus Rehnberg

Dvärgmås (*Hydrocoloeus minutus*)

Uppträdandet inföll mellan 9 april och 10 november. Huvuddelen av rapporterna är gjorda under maj månad, vilket sammanfaller med artens flyttning upp genom Sverige. Vid denna tidpunkt noterades större antal vid bland annat Fläcksjön i Fläckebo (100 ex. 9.5) och Granfjärden i Ängsö (37 ad. + 2 2K 4.5). Geografiskt väger uppträdandet över på landskapets östra kommuner, vilket också brukar vara det normala. Häckning eller häckningsförsök genomfördes vid två lokaler. Det är med en skör tråd som arten hänger kvar som häckfågel i Västmanland.

Vä: Frövisjön, Skultuna; 33 häckningar resulterade i minst 18 pulli. (Bernt Larsson m.fl.).

Li: Sörbysjön, Fellingsbro; 1 misslyckat häckningsförsök (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

Övriga lite mer udda fynd:

Vä: 1 ad. r. Garpstén, Rytterne 9.11 (Petter Sahlström m.fl.). 1 ad. r. Lillåudden, Västerås 10.11 (Johan Brenander).

Ar: 8 ad. r. Sjölundamaden, Arboga 2.5 (Ulf Eriksson). 1 ad. r. Nyckelgrundet, Arboga 24-25.7 (Joel Simonsson, Petter Simonsson).

Li: Samtliga fynd utöver häckningsförsöket vid Sörbysjön: Finnåkerssjön, Fellingsbro; 3 fynd om 7 ex. 2-19.5 (Sven Larsson m.fl.). 1 ad. r. Österhammarssjön, Fellingsbro 14.5 (Majgret Karl).

No: Södra Ås våtmark, Nora; 4 fynd om 8 ex. 3-15.5 (Anders Carlberg m.fl.).

Fa: 2 ad. förbifl. Bromsboudde, Västervåla 8.5 (Bo Persson).

Markus Rehnberg

Fiskmås (*Larus canus*) NT

Fiskmås har rapporterats under årets samtliga månader. I januari och februari sex fynd (6 ex.) från geografiskt väldigt spridda områden. I december

flera fynd från framför allt Västerås, men också i Köpings, Fagersta och Nora k.r. Hos oss är det vanligast att fiskmåsar häckar solitärt, till exempel på något större och strandnära stenblock. Men det finns också platser där flera par häckar i nära anslutning till varandra.

Detta år finns rapporter om häckningsförekomster (minst 5 bon) från 18 lokaler. Dessa fördelar sig på Mälaren (9 lokaler). Ämningen (6) samt på tre lokaler i Lindesbergs, Nora och Hällefors k.r. Av dessa rapporterades det högsta antalet från ett fabriktak i anslutning till Grythyttveiken. Att fiskmås ibland häckar på hustak är känt sedan tidigare och även från Stenby i Västerås finns rapporter om häckande fiskmås på hustak (4 bon).

Markus Rehnberg

Vittrut (*Larus hyperboreus*)

(1 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.).

Två fynd som passar ganska väl in i tidigare fyndbild. Flertalet fynd har tidigare gjorts i Västerås men endast något enkasta i Fagersta. Kanske kan man spekulera kring om fynden rör en och samma individ. Men det finns inget som styrker ett sådant antagande. Årets båda fynd får därmed passera som två olika vittrutar.

Vä: 1 2K r. Västeråsfjärden, Västerås 8-29.3 (Johan Brenander m.fl.).

Fa: 1 2K r. Stora Aspen, Västanfors 16.4 (Jan Hellström m.fl.).*

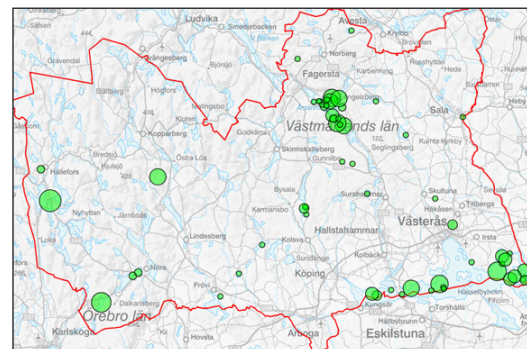
Markus Rehnberg

Gråtrut (*Larus argentatus*) VU

Häckning har rapporterats från 29 lokaler, kommunvis fördelat på Västerås (9), Sala (1), Hallstahammar (1), Surahammar (1), Köping (3), Kungsör (2), Fagersta (7), Lindesberg (3), Nora (1) och Hällefors (1) k.r. Högst antal rapporterades från St. Skorven i Rytterne med 194 bon. Större ansamlingar (minst 1 000 ex.):

Vä: 1 000 r. Kvarnbrobäcken, Romfartuna 9.3 (Markus Rehnberg). 1

000 r. Västeråsfjärden, Västerås 10.2-28.3 (Ole Jonsson m.fl.).

Figur 18. Lokaler med säkerställd häckning av fiskmås 2024. Prickarnas storlek är proportionell mot det högsta antalet adulta individer på resp. lokal.

Kö: 1 100 r. Cementatippen, Köping 6.3 (Lillebror Hammarström).

Markus Rehnberg

Kaspisk trut (*Larus cachinnans*)

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 4 ex.)

Något eller några fynd av kaspisk trut kan nog vaskas fram årligen i Västmanland. Om du skulle ge dig den på att försöka få syn på en kaspisk trut är den bästa tiden hos oss oktober till december. Första fyndet i landskapet gjordes i november 1998 och med årets är antalet fynd uppe på 18 (19 ex.). Sett till åldersfördelningen har sex varit 1K, fyra 2K, fyra 3K och fem adult. Det är således en ganska jämn fördelning mellan de olika åldersgrupperna.

Vä: 1 ad. r. Lögärängen, Västerås 24.11 (Petter Sahlström m.fl.).*

2K r. Lögärängen 30.11 (Petter Sahlström)*.

Kö: 1 1K r. Köpings hamn, Köping 29.10-17.11 (Göran Nilsson m.fl.).* 1 2K r. Köpings hamn 11-19.11 (Göran Nilsson, Ole Jonsson)*.

Markus Rehnberg

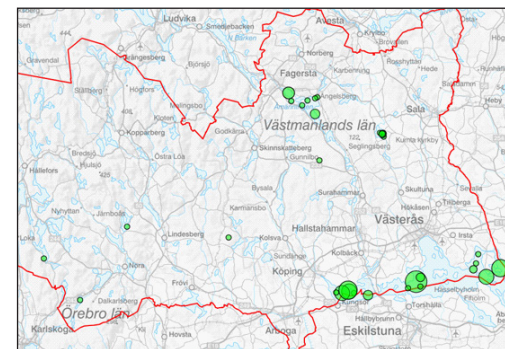
Silltrut (*Larus fuscus*) VU

Med 15 fynd om 29 ex. (30 FD) ett år jämförbart med året innan. Uppträdandet inföll mellan 15 mars och 25 oktober, men där huvuddelen av fynden gjordes i april och maj. Av samtliga fynd rapporterades fjorton som tillhörande L. f. fuscus ("östersjötrut") och ett som L. f. intermedius ("nordsjösiltrut"). Samtliga fynd redovisas.

Vä: Frösiväbäcken, Romfartuna 5 fynd om 5 FD, 11-28.4 (Bernt Larsson m.fl.). Fyra av fynden rapporterades som L. f. fuscus. Övriga fynd: 2 ad. (L. f. fuscus) r. Amundgrund, Västerås 4.4 (Johan Brenander). 1 ad. (L. f. fuscus) r. Lillåudden, Västerås 6.4 (Johan Brenander). 1 ad. (L. f. fuscus) r. Norra Tunbytorp, Västerås 16.4 (Markus Rehnberg). 1 ad. (L. f. fuscus) förbifl. Lövssta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 28.4 (Markus Rehnberg). 1 r. Valnö, Dingtuna 1.5 (Marjatta Ericson). 1 förbifl. Lövssta-pumpen, Asköviken 13.5 (Roger Månsson).

Ha: 1 r. Sävholmen, Kolbäck 24.4 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 ad. r. Söptippen, Köping 16.5 (Albin Liljeqvist).

Figur 19. Lokaler med säkerställd häckning av gråtrut 2024. Prickarnas storlek är proportionell mot det högsta antalet adulta individer på resp. lokal.

Sa: 1 2K+ (L. f. fuscus) r. Hällby, Västerfärnebo 5.5 (Berndt Söderlund). 1 ad. förbifl. Gorgen, Västerfärnebo 25.10 (Zsombor Károlyi). Su: 2 ad. (L. f. fuscus) r. Östersjön, Sura 25.3 (Mikael Mälberg, Tom Sävström). 1 ad. (L. f. fuscus) r. Gnien, Ramnäs 6.4 (Ralf Lundmark). 1 ad. (L. f. fuscus) r. Östersjön, Sura 7.4 (Mikael Mälberg). 2 ad. (L. f. fuscus) str. (NO) Gnien 28.4 (Ralf Lundmark). 1 1K str. (S) Gnien 23.8 (Ralf Lundmark).

No: 1 ad. förbifl. Södra Ås våtmark, Nora 11.4 (Anders Carlberg). 1 ad. (L. f. intermedius) förbifl. Södra Ås våtmark 9.5 (Anders Carlberg).

Fa: 2 ad. (L. f. fuscus) r. St. Aspen, Västanfors 8-9.5 (Roland Narfström m.fl.).

Sk: 1 ad. r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 15.3 (Leif Johansson).

Hä: 1 ad. r. Högborstjärnen, Grythyttan 11.6 (Jonny Kvist).

Markus Rehnberg

Havstrut (*Larus marinus*) VU

Rapporterad från årets samtliga månader. I januari och februari noterad vid minst 17 tillfällen i Västerås, Köping, Arboga och Hällefors k.r. Från december finns elva (11) fynd som samtliga är gjorda i Västerås. Endast från månaden mars finns rapporter som berättar om större antal (minst 10 ex.), som mest 22 ad. r. vid Amundsggrund i Västerås den 26 mars (Markus Rehnberg). I Västmanland är havstruten en mycket fåtalig häckfågel och det är inte varje år som häckning rapporteras. I år har dock häckning konstaterats vid åtminstone två lokaler:

Vä: 1 par St. Skorven, Rytterne (Ralf Lundmark, Lotta Lundmark).

Hä: 1 par Florinna, Grythyttan (Jonny Kvist m.fl.).

Häckningen i Hällefors är med all säkerhet den första som har konstaterats i den kommunen. Häckningen verkar dessutom ha lyckats eftersom en ungfågel kunde ses där under augusti.

Markus Rehnberg

LOMMAR Gaviidae

FAMILJ

Storlom (*Gavia arctica*) F1

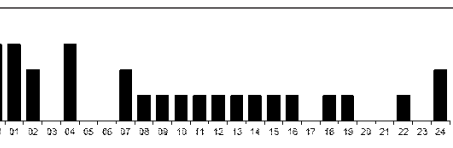
(43 h, 54 h, 38 h, 18 h)

Observerad 28.3-21.11. Endast 18 säkerställda eller troliga häckningar rapporterades, en mycket låg siffra, med följande kommunvisa fördelning: Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (3), Nora (3), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (4), Hällefors (3). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: 21 r. Granfjärden, Ängsö 7.4 (Johan Brenander, Ulf Hansson).

Lu: Södra Hörken vid Hörksbyn 25.7-14.9, som mest 23 ad. 25.7 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Figur 20. Antal säkerställda häckningar av havstrut 2000-2024.

Smålom (*Gavia stellata*) NT/F1

(56 h, 33 h, 32 h, 28 h)

Smålommen tycks hålla ställningarna bra i landskapet, men det är samtidigt önskvärt att häckningslokaler kontrolleras i högre utsträckning.

Observerad 28.3-3.10. Sammanlagt 28 säkerställda eller troliga häckningar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Lindesberg (8), Örebro (1), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (8), Ludvika (2), Hällefors (8). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Lu: 28 r. Södra Hörken vid Hörksbyn 23.4 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

STORKAR Ciconiidae

FAMILJ

Vit stork (*Ciconia ciconia*) EN/F1

(2 ex., 1 ex., 2 ex., 1 ex.)

Någon eller några få individer har noterats nära nog årligen sedan mitten av 1980-talet och flertalet fynd har gjorts på våren. Årets fynd faller därmed väl in i mönstret. Ett fynd gjordes i år:

Fa: 1 r. Jonhagen och Sänkmossen, Västanfors 29-30.4 (Jan Hellström m.fl.).

Thomas Pettersson

SKARVAR Phalacrocoracidae

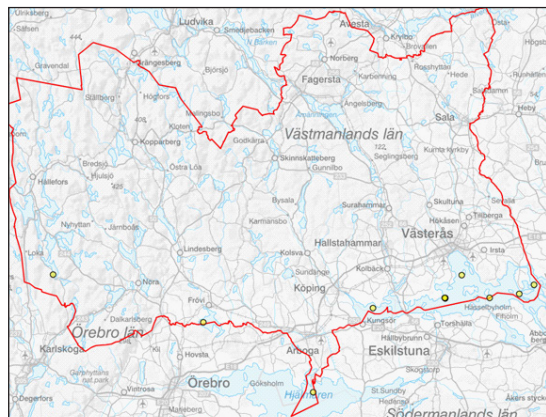
FAMILJ

Storskarv (*Phalacrocorax carbo*)

(98 H, 362 H, 535 H, 300 H)

En systematisk inventering utfördes även i år i länsstyrelsens regi och tre kolonier med sammanlagt 300 aktiva bon rapporterades. Detta är det lägsta inventeringsresultatet sedan år 2002! Inget fynd gjordes under den första vinterperioden (1.1-15.2). Fynd i december:

Vä: 1-2 r. Sjöhagen, Västerås 7-22.12 (Henry Hedlund m.fl.).

Figur 21. Lokaler med säkerställda häckningar av havstrut 2000-2024.

Större (minst 100 ex.) ansamlingar utanför häckningslokalerna: Vä: Dyudden, Irsta 2.8-6.11, som mest 130 övernattande 16.10 (Bengt Stridh).

Thomas Pettersson

HÄGRAR Ardeidae

FAMILJ

Rördrom (*Botaurus stellaris*) NT/F1

(42 sj., 54 sj., 46 sj., 50 sj.)

Våren och försommaren 2024 hördes rördrommar böla under perioden 15.3-24.6. Med den sedvanliga reservationen för dubbelräkning eller andra osäkerheter kan sammanlagt 50 bölande hannar bokföras, varav 25 (50 %) vid Mälaren. Kommunvis fördelade sig de bölande rördrommarna enligt följande: Västerås (13), Hallstahammar (5), Köping (6), Kungsör (1), Arboga (4), Sala (9), Surahammar (5), Lindesberg (5), Nora (2). Höst- och vinterfynd (1.1-29.2; 1.9-31.12):

Vä: 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 15.9 (Petter Sahlström).

De årligen summerade antalen bölande rördrommar håller sig på en rätt konstant nivå. Dessa summeringar dras dock med stora osäkerheter, vilket förstås är mycket otillfredsställande. Uppenbarligen flyttar hannarna runt mellan olika sjöar under säsongen i en betydligt högre utsträckning än tidigare. Det som också bidrar till osäkerheten är att en del rapportörer anger observationsplatsen i sin rapport, snarare än att försöka bedöma var fågeln fanns. Dessutom kvarstår frågan om vildsvin, som ofta tillbringar dagarna ute i vassarna, bidrar till rördrommarnas ökade rörlighet.

Thomas Pettersson

Ägretthäger (*Ardea alba*) F1

(1 FD, 3 FD, 58 FD, 829 FD)

Under året, 19.3-30.12, har återigen mängder med iakttagelser rapporterats. Det är numera hart när omöjligt att bedöma antalet fynd eller antalet inblandade individer, varför vi numera övergår till att räkna antalet fågeldagar. Fågeldagarnas kommunvisa fördelning: Västerås (446), Hallstahammar (19), Köping (12), Kungsör (1), Arboga (10), Sala (206), Surahammar (117), Lindesberg (14), Nora (2), Fagersta (2). Månadsvis fördelning: januari-februari (0), mars (14), april (8), maj (36), juni (6), juli (22), augusti (343), september (310), oktober (65), november (17), december (8). De största (minst 10 ex.) ansamlingarna:

Vä: Asköviken, V-Barkarö 5-31.8, som mest 27 ex. 21.8 (Robert Ekberg m.fl.).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo 30.8-19.9, som mest 18 ex. 30.8 (Bo Persson).

Su: 10 r. Gnien, Ramnäs 11.9 (Ralf Lundmark m.fl.).

En fågel med mörk/svart näbb, som kan indikera häckning, rapporterades även i år:

Vä: 1 ex. Asköviken, V-Barkarö 10.4 (Robert Ekberg). Fågeln rapporterades ha såväl mörk näbb som röd tibia.

Thomas Pettersson

Gråhäger (*Ardea cinerea*)

(101 H, 52 H, 28 H, 27 H)

Endast fyra (4) lokaler med sammanlagt 27 säkerställda häckningar rapporterades och antalet par fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (7), Kungsör (1), Fagersta (19). Under den första vinterperioden (1.1-15.2) sågs fem (5) gråhäger, kommunvis fördelade: Västerås (2), Arboga (2), Hällefors (1). 1 december sågs 13 gråhäger, kommunvis fördelade: Västerås (9), Hallstahammar (1), Köping (1), Arboga (2). Ingen större (minst 50 ex.) ansamling rapporterades i år. Antalet rapporterade häckningar ligger fortsatt på en låg nivå jämfört med 1990-talet. Det är önskvärt att rapporterna om häckning blir tydligare för att undvika missförstånd och underlätta bedömningar. En bedömning av antalet häckande par är därför till stor hjälp, snarare än att endast ange t.ex. "ex.".

Thomas Pettersson

FISKGJUSAR Pandinide

FAMILJ

Fiskgjuse (*Pandion haliaetus*) F1

(36 H, 34 H, 37 H, 38 H)

Observerad 29.3-27.9 (28.10). Trettioåtta (38) säkerställda häckningar har rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (6), Hallstahammar (1), Köping (4), Kungsör (2), Sala (3), Surahammar (2), Lindesberg (2), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (6), Skinnskatteberg (7), Ljusnarsberg (1), Hällefors (2). Sena fynd (fr.o.m. 1.10): Su: 1 str. (SV) Gryten, Sura 28.10 (Mikael Mälberg).

Thomas Pettersson

HÖKAR Accipitridae

FAMILJ

Bivråk (*Pernis apivorus*) NT/F1

(38 h, 58 h, 63 h, 64 h)

Observerad 12.5-29.9. Ett gott år med 64 lokaler med fynd under häckningstid (1.6-15.8), som fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (15), Hallstahammar (3), Köping (3), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (6), Surahammar (6), Lindesberg (8), Örebro (2), Nora (5), Norberg (1), Fagersta (4), Ljusnarsberg (1), Hällefors (8). Fem (5) säkerställda häckningar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (1), Surahammar (2), Lindesberg (1), Nora (1). Högre (minst 10 ex.) sträckssummor:

Su: 14 str. (S) Gnien, Ramnäs (Ralf Lundmark).

Fa: 17 str. (S) Hjortbo, Västanfors och Stabäck, Västervåla 27.8 (Leif Lejdelin m.fl.). 10 str. (S) Stabäck 28.8 (Leif Lejdelin m.fl.). 10 str. (SV) Hjortbo 30.8 (Jan Hellström m.fl.).

Ännu ett gott år för bivråken i Västmanland kan läggas till handlingarna.

Thomas Pettersson

Kungsörn (*Aquila chrysaetos*) NT/F1

(83 FD, 132 FD, 175 FD, 202 FD)

Äntligen kunde vi i år konstatera häckning av kungsörn i Västmanland! Och inte bara en säker-

ställd häckning, utan två, en i Fagersta kommun och en i Ljusnarsbergs. Medan häckningen i Fagersta resulterade i två flygga ungar är resultatet av häckningen i Ljusnarsberg inte känt. Dessutom föreligger iakttagelser som kan indikera ytterligare tre häckningar, kommunvis fördelade på Surahammar (1) och Hällefors (2). Några äldre uppgifter om häckning av kungsörn i Västmanland är inte kända. Därmed kan vi nog betrakta de ovannämnda häckningarna som de första i landskapet! Ett högt antal fågeldagar även i år och de hade följande kommunvisa fördelning: Västerås (27), Hallstahammar (2), Köping (8), Arboga (4), Sala (24), Surahammar (31), Lindesberg (13), Nora (8), Norberg (11), Fagersta (46), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (2), Hällefors (25). Den månadsvisa fördelningen var: januari (38), februari (32), mars (38), april (9), maj (4), juni (0), juli (15), augusti (12), september (4), oktober (10), november (23), december (17).

Thomas Pettersson

Sparvhök (*Accipiter nisus*)

(- H, 3 H, 2 H, 2 H)

Två (2) säkerställda häckningar rapporterades, kommunvis fördelade: Västerås (1), Sala (1). Högre (minst 10 ex.) sträcksummor: Su: 16 str. (S) Gnien, Ramnäs 12.9 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Duvhök (*Accipiter gentilis*) NT

(3 H, 4 H, 3 H, 2 H)

Två (2) säkerställda häckningar rapporterades i år, kommunvis fördelade på Arboga (1) resp. Ljusnarsberg (1). I övrigt rapporterades adulta fåglar under häckningstid (1.4-30.6) från 22 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (6), Hallstahammar (1), Köping (1), Sala (2), Surahammar (6), Lindesberg (1), Örebro (1), Nora (1), Fagersta (2), Hällefors (1). Antalet fågeldagar under året (-, 417, 381, 448) fördelade sig månadsvis enligt följande: januari (66), februari (45), mars (67), april (67), maj (15), juni (16), juli (5), augusti (35), september (26), oktober (42), november (34), december (30).

Thomas Pettersson

Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*) F1

Observerad 21.3-7.10 (28-30.10). Häckningar, säkerställda såväl som troliga (27 h, 47 h, 21 h, 19 h), rapporterades enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (5), Köping (4), Arboga (2), Surahammar (3), Lindesberg (2), Nora (1), Fagersta (2). Någon större ansamling utanför häckningslokalerna eller högre sträcksumma (minst 5 ex.) rapporterades inte i år. Ett ganska sent fynd:

Vä: 1 IK Frövijön, Skultuna 28-30.10 (Markus Rehnberg m.fl.).

Antalet rapporterade häckningar ligger än en gång på en bekymmersam låg nivå, ungefär en tredjedel av nivån för ett tiotal år sedan. I övrigt finns för närvarande inget som tyder på att arten skulle ha minskat så drastiskt i antal. Vi kan tänka oss åtminstone

två förklaringar; dels att benägenheten att rapportera en så pass vanlig art har avtagit, dels att häckningskriterier inte angivits där så borde vara fallet. Vi ber därför alla rapportörer att försöka vara noggranna med att ange häckningskriterier där det är befogat, istället för andra "aktiviteter" som Artportalen erbjuder. Ser man t.ex. 4 årsungar i juli vid en vassjö bör man alltså ange "Pulli/nyligen flygga" istället för, vad som ofta tycks vara fallet, "stationär" eller "födosökande". Det som är häckningskriterier i Artportalen är de 20 översta i listan Aktivitet, alltså från "bo, ägg/ungar" till och med "obs i häcktid, lämplig biotop". Övriga aktiviteter är alltså inte häckningsindikerande och fångas inte upp som häckningar vid sammanställningar och analyser.

Det är förstås också mycket önskvärt att fler lägger lite tid på att försöka uppfatta häckningskriterier när man observerar brun kärrhök under häckningstid och i lämplig miljö.

Thomas Pettersson

Blå kärrhök (*Circus cyaneus*) NT/F1

(269 FD, 370 FD, 296 FD, 514 FD)

Ett ovanligt rikligt uppträdande i år, det tredje högsta sedan millennieskiftet och toppas endast av 702 fågeldagar år 2006 och 559 fågeldagar år 2020. Sammanlagt 514 fågeldagar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (283), Hallstahammar (11), Köping (27), Kungsör (9), Arboga (16), Sala (46), Surahammar (61), Lindesberg (18), Örebro (2), Nora (5), Norberg (1), Fagersta (21), Skinnskatteberg (1), Ludvika (1), Hällefors (2). Den månadsvisa fördelningen var som följer: januari-februari (0), mars (21), april (100), maj (23), juni (2), juli (1), augusti (17), september (111), oktober (155), november (50), december (34). Inget fynd gjordes under den första vinterperioden (1.1-15.2). I december gjordes nio (9) fynd:

Vä: 1 ad. m Asköviken, V-Barkarö 1-30.12 (Robert Ekberg m.fl.). 1 IK Frövijön, Skultuna 2-30.12 (Bernt Larsson m.fl.). 1 IK Asköviken 4-13.12 (Robert Ekberg m.fl.). 1 m Enkullabacken, Ängsö 13.12 (Mikael Fallgren). 1 honf. Stenbrobacke, Romfartuna 31.12 (Markus Rehnberg).

Kö: 1 ad. m Mästa, Munktorp 26.12 (Torbjörn Hegedüs).

Ku: 1 m Spikskär, Björskog 11.12 (Leo Mäkinen).

Ar: 1 ad. m Arboga flygeplats, Arboga 11-29.12 (Thomas Sjöman m.fl.).

Su: 1 honf. Lisjö ängar, Sura 17.12 (Sören Larsson).

Sommarfynd (1.6-31.7):

Sa: 1 honf. Notudden, Fläcksjön, Fläckebo 13.6 (Daniel Green). 1 m Höskovsmossen, Västerfärnebo 15.6 (Richard Lager).

Li: 1 f Bergaby, Fellingsbro 19.7 (Patrik Sieurin).

Andelen adulta hannar för respektive period: mars-maj 52/144=36%, juni-augusti (7/20=35%), september-november (98/316=31%), december (18/34=53%). En större (minst 5 ex.) ansamling:

Vä: 5 ex. (1 ad. m, 4 honf.) Bocksjön, Tortuna 29.9 (Bernt Larsson).

Thomas Pettersson

Stäpphök (*Circus macrourus*) F1

(1 ex., 2 ex., 12 ex., 42 ex.)

Ett rekordartat uppträdande i år med 30 ex. under vårflyttningen 12.4-14.5 och 12 ex. under hösten 16.8-25.9. Tidigare högsta årsnotering var 28 ex. år 2020. Med viss tvekan räknar vi upp samtliga fynd även i år:

Vä: 1 m Forsby, Skultuna 14.4 (Per Helttunen). 1 ad. m Asköviken, V-Barkarö 19.4 (Johan Mellquist m.fl.). 1 ad. m Ängsjön, Irsta 20.4 (Henry Hirsimäki). 1 ad. m Asköviken 22-30.4 (Marjatta Ericson m.fl.). 1 ad. f Asköviken 26-29.4 (Johan Brenander m.fl.). 1 2K Frövijön, Skultuna 28.4 (Petter Sahlström)*. 1 2K honf. Frövijön 5.5 (Fredrik Engström). 1 2K+ honf. Frösvibacken, Romfartuna 5.5 (Markus Rehnberg). 1 2K+ honf. Frövijön 6.5 (Ole Jonsson, Rebecca Heimdahl). 1 2K m Asköviken 8-11.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 2K honf. Asköviken 14.5 (Lennart Andersson, Sören Emet)*. 1 ad. m Granbacka, Sevala 13.9 (Keijo Kangas). 1 honf. str. (SV) Skattgården, Dingtuna 24.9 (Markus Rehnberg). 1 IK Asköviken 25.9 (Marjatta Ericson m.fl.).

Ha: 1 ad. m Lagårdssjön, Kolbäcks 24.4 (Ulf Carlsson, Torbjörn Dahlgren). 1 m Lagårdssjön 29.4 (Ulf Carlsson). 1 m Lagårdssjön 1.5 (Ulf Öhlander). 1 ad. m Rallsta, Berg 4.9 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 ad. f Norsa, Munktorp 28.4 (Göran Nilsson). 1 ad. f Valla, Himmeta 28.8 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström)*.

Ku: 1 m Skäret, Björskog 10.5 (Frida Olsson).

Sa: 1 m Nässelbo, Möklinta 12.4 (Urban Gunnarsson). 1 ad. m str. (N) Vrenninge, Fläckebo 14.4 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 1 ad. f Lundbacken, Västerfärnebo 19.4 (Kalle Källebrink). 1 2K Gussjöbäck 19.4 (Kalle Källebrink). 1 2K Gussjön, Fläckebo 20.4 (Markus Rehnberg). 1 ad. m Ängsholmen, Västerfärnebo 23.4 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 1 ad. m Rossbäcken, Västerfärnebo 16.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Su: 1 m St. Brotorp, Sura 19.4 (Inger-Marie Carlsen). 1 3K+ m Gnien, Ramnäs 26.4 (Ralf Lundmark). 1 m St. Brotorp 27.4 (Inger-Marie Carlsen). 2 3K+ mm Gnien 27.4 (Ralf Lundmark). 1 2K Storängen, Ramnäs 5.5 (Erik Berg, Ylva Norén). 1 ad. m Gnien 16.8 (Mikael Mälberg). 1 2K m str. (S) Gnien 24.8 (Mikael Mälberg). 1 3K+ m str. (S) Ramnäs 28.8 (Ralf Lundmark). 1 2K m Gnien 8.9 (Mikael Mälberg). 1 ad. m Gnien 15.9 (Sören Larsson). 1 ad. m str. (S) Gnien 18.9 (Ralf Lundmark).

Li: 1 m Oppboga, Fellingsbro 28.4 (Ilze Kupce).

Fa: 1 2K+ f str. Stabäck, Västervåla 18.4 (Staffan Liljeqvist m.fl.)*.

Thomas Pettersson

Ängshök (*Circus pygargus*) EN/F1

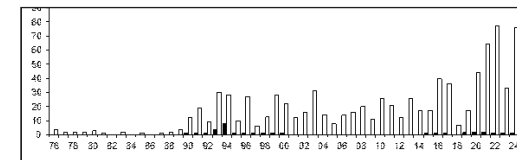
(1 h, 0 h, 1 h, 1 h)

Observerad 28.4-23.8. En (1) säkerställd häckning rapporterades i år, på en lokal i landskapets östra halva. Fynd i övrigt under häckningstid (1.6-31.7) indikerar att ytterligare några häckningsförsök kan ha gjorts, svårbedömt dock hur många, eftersom ängshökarna kan födosöka över stora arealer och därmed rapporteras från en rad olika lokaler. Dessutom kan det nog i många fall handla om kringströvande fåglar som inte häckar. Det stora flertalet fynd under perioden 1.6-31.7 gällde adulta hannar. På ytterligare en lokal noterades parning vid

ett tillfälle. För övrigt gjordes en rad ströfynd under sträckperioderna vår (28.4-25.5) resp. sensommar (4-23.8). Som vanligt gjordes det absoluta flertalet fynd i landskapets östra halva, men ett fynd gjordes i väster:

Li: 1 m Morskogsjön, Ramsberg 12.5 (Mats Andersson).

Thomas Pettersson

Figur 21. Antal säkerställda häckningar samt övriga fynd av ängshök 1976-2024.

Röd glada (*Milvus milvus*) F1

(2 FDh, 4 FDh, 11 FDh, 51 FDh)

Några häckningsindikationer har inte rapporterats i år. Antalet rapporterade individer under häckningstid var dock högt och under året rapporterades fåglar under perioden (25.2) 12.3-16.10. Eftersom antalet fynd ökat starkt under senare år och ofta handlar om fåglar som strövar omkring är det praktiskt taget omöjligt att försöka utröna hur många individer som rapporterna kan ha gällt. Därför har vi övergått till att räkna fågeldagar, liksom vi gör för en del andra arter.

Först fågeldagar under häckningstid (FDh) som sätts till perioden 1.5-31.7, kommunvis fördelade: Västerås (5), Hallstahammar (6), Köping (19), Kungsör (1), Sala (3), Surahammar (2), Lindesberg (6), Örebro (5), Nora (1), Fagersta (1), Ludvika (1), Hällefors (1). Antal fågeldagar under året (1, 8, 29, 178), månadsvis fördelade: januari (0), februari (1), mars (22), april (38), maj-juli (51), augusti (22), september (41), oktober (2), november-december (0). Några mer anmärkningsvärda fynd, ansamlingar, tidiga eller sena:

Vä: 4 ex. Harakers kyrka 7.9 (Per Helttunen).

Kö: 1 ad. + 1 IK r. Sandsta, Munktorp 8.9 (Staffan Ekelund).

Ar: 1 ad. + 2 IK Näsby, Arboga 9.9 (Ulf Eriksson).

Sa: 3 ad. r. Österäng, Kumla 10.9 (Håkan Johansson m.fl.).

Lj: 1 ex. Granlund 25.2 (Johan Fallenius).

Thomas Pettersson

Brun glada (*Milvus migrans*) EN/F1

(4 ex., 6 ex., 13 ex., 24 ex.)

Ännu ett år med ett högt antal fynd, överträffat endast av 2021 (30 ex.). Viss dubbelräkning kan förstås inte uteslutas. Inga indikationer på häckning har rapporterats. Observerad 3.4-24.9. Samtliga fynd:

Vä: 1 ad. Rebbo, Tillberga 3.9 (Henry Hedlund, Inger Hedlund). 1 ex. Romfartuna 5.9 (Kjell Pålsson). 1 2K+ Lövsta, Dingtuna 24.9 (Ken Hansen).

Kö: 1 ex. Johannisdal, Köping 15.4 (Daniel Brehmer). 1 ad. Eneby,

Munktorp 6-7.9 (Philip Karlsson Rämö, Göran Nilsson).

Su: 1 ex. Åsen, Ramnäs 3.4 (Ralf Lundmark). 1 ad. Gnien, Ramnäs 9.4 (Bertil Eriksson, Ralf Lundmark). 1 ex. Gnien 1.5 (Mikael Målberg). 1 ad. str. (S) Gnien 28.8 (Ralf Lundmark). 3 (2 ad., 1 1K) str. (S) Gnien 1.9 (Ralf Lundmark). 2 1K str. (S) Gnien 9.9 (Ralf Lundmark). 1 str. (SV) Säter, Ramnäs 13.9 (Mikael Målberg). 1 1K str. (S) Gnien 15.9 (Ralf Lundmark).

Li: 1 ad. str. (N) Nedre Sundet, Ramsberg 8.4 (Per Ahlqvist). 1 ex. Bergaby, Fellingsbro 19.5 (Patrik Sieurin). 1 ad. Löa hytta, Ramsberg 4.9 (Zacharias Soudah). 1 ex. Berga, Fellingsbro 24.9 (Anders Carlberg). Ör: 1 ex. Torpa, Ervalla 29.4 (Anita Hutter, Anders Hutter). Fa: 1 2K+ str. Hedkärra, Västanfors 15.4 (Leif Lejdelin). 1 ad. Sänkmossen, Västanfors 23.4 (Albin Liljeqvist). 1 1K Semla, Västanfors 27.8 (Leif Lejdelin).

Thomas Pettersson

Havsörn (*Haliaeetus albicilla*) NT/F1

(3 H, 7 H, 6 H, 6 H)

Efter en ökning under millenniets första decennium har antalet häckningar planat ut på en nivå runt 20 par årligen.

Sex (6) säkerställda häckningar med totalt 10 boungar rapporterade, samt iakttagelser av adulta fåglar under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning (dvs. häckningskriterium angivet i rapporten) på ytterligare 14 lokaler. En större (minst 20 ex.) ansamling:

Vä: 28 r. Granfjärden, Ängsö 12.2 (Robert Ekberg).

Thomas Pettersson

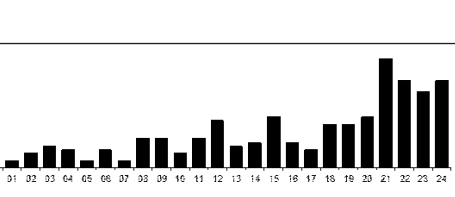
Fjällvråk (*Buteo lagopus*) NT

(449 FD, 686 FD, 795 FD, 755 FD)

Sammanlagt 755 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (63), februari (101), mars (136), april (77), maj (1), juni-juli (0), augusti (3), september (49), oktober (151), november (76), december (98). Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 35 fjällvråk med följande kommunvisa fördelning:

Västerås (12), Hallstahammar (6), Köping (5), Arboga (2), Sala (4), Surahammar (1), Lindesberg (4), Fagersta (1). I december rapporterades ca 42 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (17), Hallstahammar (4), Köping (4), Kungsör (2), Arboga (4), Sala (5), Surahammar (2), Lindesberg (4), Ljusnarsberg (1). Inget sommarfynd (16.5-15.8) rapporterades i år. Inga högre (minst 15 ex.) sträcksummor rapporterades heller. Återigen ett ganska magert fjällvråksår i Västmanland.

Thomas Pettersson

Figur 22. Antal rapporterade bruna glador 2000-2024.

Ormvråk (*Buteo buteo*)

Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 59 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (25), Hallstahammar (2), Köping (10), Kungsör (1), Arboga (3), Sala (7), Surahammar (2), Lindesberg (5), Örebro (2), Nora (1), Fagersta (1).

I december rapporterades sammanlagt ca 54 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning:

Västerås (23), Hallstahammar (3), Köping (7), Kungsör (2), Arboga (4), Sala (2), Surahammar (5), Lindesberg (7), Örebro (2).

Höga (minst 25 ex.) sträcksummor noterades dels under perioden 27-29.3, dels under perioden 16-29.9:

Vä: 26 str. (S) Lövsta, Dingtuna 28.9 (Johan Brenander).

Su: 136 str. (N) Gnien, Ramnäs 27.3 (Ralf Lundmark). 52 str. (SV) Säter, Ramnäs 26.9 (Mikael Målberg). 64 str. (SV) Gnien 28.9 (Mikael Målberg). 31 str. (SV) Gnien 29.9 (Mikael Målberg).

Fa: 82 str. (N) St. Grådänet, Västanfors 29.3 (Roland Narfström). 44 str. (SV) Hjortbo, Västanfors 16.9 (Jan Hellström, Anders Lundin). 49 str. (SV) Stabäck, Västervåla 26.9 (Jan Hellström, Anders Lundin). 54 str. (SV) Hjortbo 28.9 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Thomas Pettersson

UGGLOR Strigidae

FAMILJ

Pärluggla (*Aegolius funereus*) F1

(61 h, 98 h, 66 h, 40 h)

Under häckningstid hördes 40 spelande hannar, fördelade tämligen spritt över landskapet. Årets antal är något bättre jämfört med föregående år (28 sp.) men sämre än medianen för den senaste tioårsperioden (66 sp.). Kommunvis fördelade sig antalet spelande fåglar enligt följande:

Västerås (4), Sala (5), Surahammar (2), Lindesberg (2), Nora (3), Norberg (3), Skinnskatteberg (19), Hällefors (5).

Inga säkerställda häckningar har rapporterats. Antalet häckande par av pärluggla varierar kraftigt mellan åren beroende på tillgången på smågnagare. Därutöver har arten under de senaste årtiondena minskat kraftigt till följd av habitatförlust, minskad förekomst av vissa smågnagare och klimatförändringar.

Jacob Rudhe

Hökuggla (*Surnia ulula*) F1

(4 ex., 3 ex., 28 ex., 23 ex.)

Under året gjordes 23 fynd med majoriteten av fynden från landskapets östra delar. Kommunvis fördelar sig fynden enligt följande: Västerås (7), Köping (1), Kungsör (1), Sala (9), Surahammar (2), Lindesberg (1), Fagersta (1), Hällefors (1). Hökugglornas tidsmässiga uppträdande i landskapet fördelade sig enligt följande: januari (2), februari (4), mars (2), april (1), maj (1), september (2), oktober (5), november (9) och december (6).

Även fyndens karaktär skiljde sig åt över året, med vinterfynden (jan-feb) som utgjordes av långstan-

nade övervintrande fåglar på gränsen mellan Skogslälandet och Mälardalen medan vårfynden (mars-maj) var mer spridda över landskapet och utgjordes av fåglar som bara sågs på samma lokal under en dag, vilket tyder på att fåglarna var på genomresa mot häckningsområden. Höstfynden å sin sida utgjordes både av fåglar som bara sågs på samma lokal under en dag, men redan från oktober fanns ett antal stationära individer som blev så året ut. En majoritet av dessa höll till i Sala kommun kring det f.d. brandområdet Hälleskogsbrännan samt de norra delarna av Västerås kommun vilket indikerar goda förekomster av smågnagare i dessa delar av landskapet under hösten-vintern.

Jacob Rudhe

Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*) F1

(38 h, 77 h, 80 h, 67 h)

Två säkerställda häckningar i landskapet, i Nora resp. Norbergs k.r. Därutöver har 65 revirhävdande fåglar rapporterats fördelade på följande kommuner: Västerås (10), Hallstahammar (2), Köping (5), Arboga (1), Sala (5), Surahammar (7), Nora (3), Fagersta (3), Skinnskatteberg (22), Hällefors (7). Sparvugglan häckar tämligen allmänt i barr- och blandskog i Skogslälandet och Bergslagen. Den förekommer också i Mälardalen, men där betydligt mer sparsamt.

Jacob Rudhe

Jorduggla (*Asio flammeus*) F1

(5 FD, 19 FD, 31 FD, 25 FD)

Under 2024 gjordes ett vinterfynd och därutöver ett antal vår- och sommarfynd. Totalt bedöms det röra sig om minst 16 individer under året. Antalet fågeldagar (25) fördelade per månad: januari (1), april (5), maj (7), juni (12). Samtliga fynd listas:

Vä: 1 ex. Våghusbron, Västerås 16.1 (Markus Rehnberg, Märten Berglind). 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 27-28.4 (Håkan Johansson m.fl.). 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken 8-13.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 ex. Frövisjön, Skultuna 10-11.5 (Markus Rehnberg, Mats Magnussen). 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken 3-12.6 (Marjatta Ericson m.fl.). 1 ex. Rudö, Rytterne 20.6 (Robert Ekberg).

Kö: 2 ex. Måsta, Munktorp 20.5 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Ku: 1 ex. Östra Eknö, Björskog 21-22.6 (Maria Barkell, Daniel Brehmer). 1 ex. Östra Eknö 30.6 (Daniel Brehmer).

Sa: 1 ex. Näs, Fläckebo 10.5 (Samuel Olofsson). 1 ex. Näs 12.6 (Kalle Källebrink m.fl.). 1 ex. Klasbo, Kumla 12.6 (Kalle Källebrink).

Li: 1 ex. Västvalla, Fellingsbro 23.4 (Johan Wretenberg). 1 ex. Oppboga, Fellingsbro 25.4 (gm Bo Runesson, Majgret Karl).

Nb: 1 ex. Långsjö, Karbenning 23.6 (Bo Persson).

Hä: 1 ex. Hällefors, Hällefors 12.4 (Jonny Kvist).

Jacob Rudhe

Hornuggla (*Asio otus*)

(27 H, 49 H, 17 H, 54 H)

Hela 54 säkerställda häckningar innebär att 2024 var ett bra häckningsår för hornugglan, det bästa sedan 2017 (68 häckningar). Årets häckningar,

som i hög grad var koncentrerade till södra och östra Västmanland, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (17), Hallstahammar (7), Köping (7), Kungsör (5), Arboga (4), Sala (6), Surahammar (1), Lindesberg (6), Fagersta (1). Därutöver har fynd gjorts under häckningstid (1.3-31.7) på ytterligare 19 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (12), Hallstahammar (1), Arboga (1), Sala (1), Lindesberg (2), Fagersta (2). Något vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12) gjordes inte i år.

Thomas Pettersson

Berguv (*Bubo bubo*) VU/F1

(5 h, 12 h, 7 h, 8 h)

En (1) säkerställd häckning rapporterades i år, från Surahammars k.n. Dessutom rapporterades ropande berguvar på ytterligare sju (7) lokaler under året, tillfälligt hörda fåglar exkluderade, fördelade kommunvis: Västerås (2), Köping (1), Sala (1), Lindesberg (1), Norberg (1), Fagersta (1). Efter några år, 2018-2022, med endast 1-2 häckningar vardera året, ser vi 2023 och 2024 en glädjande ökning igen. Men än är det ett stycke kvar till toppåren 2006-2011.

Thomas Pettersson

Kattuggla (*Strix aluco*)

(31 H, 34 H, 25 H, 38 H)

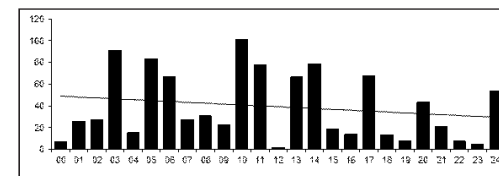
Kattugglan förekommer spritt över Västmanland och är, tillsammans med sparvugglan, den talrikaste ugglan i landskapet. I Mälardalen är arten allmän men förekommer betydligt glesare ju längre upp man kommer i Skogslälandet och Bergslagen. Under året konstaterades 38 säkerställda häckningar vilket är något högre än medianen för den senaste tioårsperioden (25). Kommunvis fördelar sig häckningarna enligt följande: Västerås (15), Köping (4), Kungsör (1), Arboga (2), Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (4), Nora (4), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Hällefors (1).

Jacob Rudhe

Slaguggla (*Strix uralensis*) NT/F1

(10 H, 10 H, 8 H, 5 H)

Endast fem (5) säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Sala (2), Fagersta (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (1). Därutöver rapporterades arten under häckningstid (1.3-31.7) och i lämplig häckningsmiljö från 50 lokaler, kommunvis

Figur 23. Antal rapporterade säkerställda häckningar av hornuggla i Västmanland under perioden 2000-2024.

fördelade: Västerås (6), Köping (2), Sala (9), Surahammar (6), Lindsberg (3), Nora (2), Norberg (2) Fagersta (2), Skinnskatteberg (11), Hällefors (7).
 Fynd i Mälardistriktet, dvs. utanför slagugglans normala utbredningsområde:
 Kö: 1 ex. Ullvi backar, Köping 17.1 (Mikke Brännström m.fl.).

Jacob Rudhe

Lappuggla (*Strix nebulosa*) NT/F1 (- h, 17 h, 13 h, 27 h)

Ett bra häckningsår för lappuggla med ett högre antal revirhävande fåglar och flera säkerställda häckningar. Majoriteten av fynden är gjorda i skogslägglandet i de östra delarna av landskapet, och speglar antagligen både var fågelskådare uppehåller sig men även att dessa miljöer, i form av mindre inägar och äldre skog, verkar haft god tillgång på olika smågnagare under året.

Nio (9) säkerställda häckningar (0 H, 3 H, 2 H, 9 H), kommunvis fördelade: Sala (2), Surahammar (1), Lindsberg (4), Skinnskatteberg (2). Därutöver har arten rapporterats under häckningstid (1.3-31.7) och i lämplig häckningsmiljö från 27 lokaler, kommunvis fördelat: Västerås (4), Köping (3), Sala (1), Surahammar (3), Lindsberg (5), Norberg (3), Skinnskatteberg (7), Hällefors (1).

Jacob Rudhe

HÄRFÅGLAR Upupide FAMILJ

Härfågel (*Upupa epops*) RE (2 ex., 1 ex., 3 ex., 6 ex.)

Vä: 1 sj. St. Bodarna, Björksta 26.5 (Kenneth Olausson). 1 sj. Enkulabacken, Ängsö 16.6 (Mikael Fallgren).

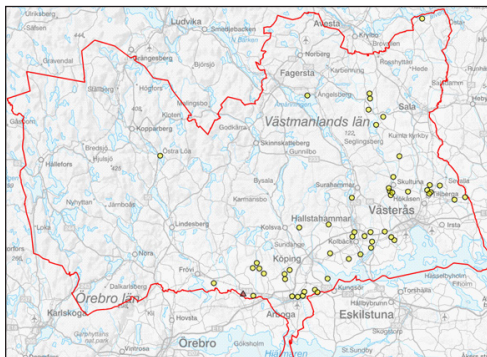
Kö: 1 ex. Västra Skedvi 16-19.10 (Eva Nyberg, Peter Ekelund m.fl.).

Su: 1 ex. Äsvägen 5, Ramnäs 2.5 (Ralf Lundmark).

Hä: 1 ex. Kråkvik, Grythyttan 4.10 (Leena Zander).

No: 1 ex. Tolvsbörd, Järnboås 28.8 (Pia Gullstrand).

Totalt sex (6) fynd under året. Intressant med två vårfynd av spelande individer från markerna kring

Figur 24. Lokaler med säkerställd häckning av hornuggla 2024.

Ängsö, Västerås k.n. I ett västmanländskt perspektiv utgör dessa områden optimala häckningsmiljöer för arten med ett småbrutet odlingslandskap och mycket naturbetesmarker. Under oktober skedde ett inflöde av härfåglar in till Sverige öster ifrån och även Västmanland fick sin beskärda del med två fynd under den tidsperioden.

Jacob Rudhe

KUNGSFISKARE Alcedinidae FAMILJ

Kungsfiskare (*Alcedo atthis*) VU/F1

Inga säkerställda häckningar har rapporterats under året men fynd under häckningstid (1.4-31.8) har rapporterats från 27 lokaler kommunvis fördelade på Västerås (7), Hallstahammar (3), Köping (6), Arboga (1), Sala (1), Surahammar (1), Lindsberg (2), Nora (1), Fagersta (4), Skinnskatteberg (1). Vinterfynd (1.1-15.3 och 1-31.12) har rapporterats enligt följande:

Vä: 2 ex. Ångkraftverket, Västerås 1.1-27.2 (Benjamin Rodling m.fl.). 1 f. Notudden, Västerås 14-27.1 (Mark Marissink m.fl.). 1 ex. Färjkajen, Västerås 5.2 (Fredrik Engström). 1 ex. Björllingska kyrkogården, Västerås 17.2 (Johan Rosén). 1 ex. Jädra bro, Skultuna 2.12 (Bernt Larsson). 3 ex. Ångkraftverket, Västerås 4-30.12 (Janne Virking m.fl.). 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 22.12 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).

Ha: 1 ex. Slottsströmmen, Kolbäck 5-12.12 (Henrik Berg m.fl.).

Kö: 1 ex. Supradiket, Köping 4.1 (Peter Ekelund). 1 ex. Valstaån, Köping 14.2 (Staffan Ekelund). 1 ex. Gamla stan, Köping 22.12 (Peter Ekelund).

Ar: 1 ex. Gamla kanalen, Arboga 20.1 (Frida Olsson). 1 ex. Hjälmar kanal, Arboga 30.12 (Elias Ernvik).

Su: 1 ex. Seglingsberg, Kolbäckån, Ramnäs 3.2 (Sören Larsson).

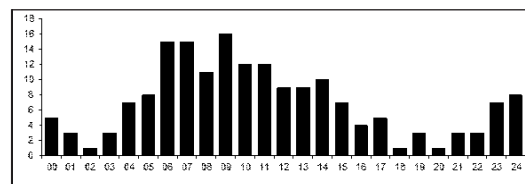
Jacob Rudhe

HACKSPETTAR Picidae FAMILJ

Göktyta (*Jynx torquilla*)

(94 ex., 177 ex., 192 ex., 133 ex.)

Sex (6) säkerställda häckningar rapporterades i år, fördelade kommunvis: Västerås (2), Nora (1), Fagersta (1), Hällefors (2). Ytterligare 128 ex. har rapporterats under perioden 12.4-12.8 och med följande kommunvisa fördelning: Västerås (30), Hallstahammar (5), Köping (8), Kungsör (5), Arboga (2), Sala (13), Surahammar (10), Lindsberg (18), Nora (7), Norberg (7), Fagersta (17), Skinnskatteberg (1), Hällefors (5).

Figur 25. Antal säkerställda eller troliga häckningar av berguv under perioden 2000-2024.

Årets summering av antalet rapporterade individer är mycket låg och under de senaste två decennierna är endast år 2016 sämre med 116 ex.

Thomas Pettersson

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*) NT/F1 (2 H, 2 H, 1 H, 2 H)

Tretåig hackspett är numera en ovanlig häckfågel i Västmanland pga. brist på livsmiljöer i skogslandskapet. Arten kräver äldre barr- och blandskog, ofta med rikligt inslag av gamla döende granar och björkar. De senaste årens granbarkborreangrepp med stora mängder döda och döende granar till följd verkar inte ha bidragit något nämnvärt till ett ökat antal fynd av arten.

Två (2) säkerställda häckningar har rapporterats under 2024:

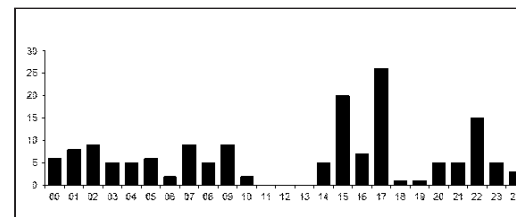
Li: 1 ex. besöker bebott bo, Ämten, Fellingsbro 16.6 (Rikard Westlund).

Su: 1 IK, föda åt ungar, Vålboskogen, Sura 15.7 (Ralf Lundmark). Därutöver har fynd under häckningstid och i lämpliga häckningsmiljöer rapporterats från sju (7) lokaler, kommunvis fördelade: Surahammar (1), Lindsberg (1), Fagersta (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (3). Under övriga året 11 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 4) resp. efteråret (1.7-31.12; 7), kommunvis fördelade: Surahammar (2/1), Lindsberg (1/3), Skinnskatteberg (0/2), Ljusnarsberg (0/1), Hällefors (1/0).

Jacob Rudhe

Mindre hackspett (*Dryobates minor*) NT (68 h, 101 h, 74 h, 103 h)

Arten rapporterades från 103 lokaler under häckningstid (1.4-30.6), i sju (7) fall med säkerställd häckning. Häckningsfyndens kommunvisa fördelning: Västerås (25), Hallstahammar (7), Köping (3), Kungsör (3), Arboga (2), Sala (6), Surahammar (8), Lindsberg (8), Nora (10), Norberg (4), Fagersta (13), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (2), Ludvika (1), Hällefors (10). Under övriga året 256 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 152) resp. efteråret (1.7-31.12; 104), kommunvis fördelade: Västerås (31/32), Hallstahammar (2/4), Köping (3/3), Kungsör (1/2), Arboga (1/1), Sala (2/2), Surahammar (7/17), Lindsberg (12/11), Nora (11/4), Norberg (1/1), Fagersta (6/15), Skinnskatteberg (2/4), Ljusnarsberg (1/1), Ludvika (58/0),

Figur 26. Antal säkerställda eller troliga häckningar av kungsfiskare under perioden 2000-2024

Hällefors (14/7). Antalet fynd under häckningstid är relativt högt jämfört med senaste tioårsperioden där medianen legat på 74 lokaler.

Jacob Rudhe

Spillkråka (*Dryocopus martius*) NT/F1 (5 H, 6 H, 6 H, 8 H)

Enligt svensk fågeltaxering nationella data har spillkråkans population visat en mindre uppgång under de senaste fem åren.

Ätta (8) säkerställda häckningar har rapporterats från Köpings (1), Surahammars (4), Lindsbergs (1), Norbergs (1) resp. Hällefors (1) kommuner.

Fynd under häckningstid (1.3-30.6) och i lämplig häckningsmiljö har rapporterats från 160 lokaler (-, 111, 125, 160), väl spridda över landskapet.

Jacob Rudhe

Gröngöling (*Picus viridis*) (6 H, 11 H, 5 H, 12 H)

Tolv (12) säkerställda häckningar rapporterades, kommunvis fördelade: Västerås (3), Köping (2), Sala (1), Surahammar (2), Lindsberg (1), Nora (1), Fagersta (2).

Jacob Rudhe

Gråspett (*Picus canus*) F1 (3 h, 12 h, 14 h, 27 h)

(41 ex., 96 ex., 76 ex., 148 ex.)

En (1) säkerställd häckning rapporterades under 2024:

Lj: 2 ex. pulli/nyligen flygga ungar, Högfors 11.7 (Ulf Risberg).

Arten är funnen under häckningstid (1.4-31.7) och i lämplig häckningsmiljö på 27 lokaler. Dessa fördelade sig på följande kommuner:

Fagersta (8), Hällefors (5), Lindsberg (3), Ljusnarsberg (1), Nora (2), Norberg (2), Sala (1), Skinnskatteberg (1), Surahammar (4). Under övriga året noterades hela 148 gråspettar, en del förvisso sannolikt dubbelräknade, fördelade på föråret (1.1-31.3; 71) resp. efteråret (1.8-31.12; 77), kommunvis fördelade: Västerås (0/1), Köping (1/1), Sala (6/3), Surahammar (5/31), Lindsberg (6/4), Nora (6/1), Norberg (7/2), Fagersta (8/11), Skinnskatteberg (6/9), Ljusnarsberg (1/1), Ludvika (0/2), Hällefors (25/11).

Thomas Pettersson

FALKAR Falconidae FAMILJ

Tornfalk (*Falco tinnunculus*) (4 H, 33 H, 38 H, 41 H)

Antalet säkerställda häckningar är i nivå med senaste årens antal och hänger till viss del ihop med hur mycket ringmärkning av ungar som sker i samband holprojekt för arten. Inga högre sträcksummor eller större ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterades i år. Sammanlagt har 41 säkerställda häckningar rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (2), Kungsör (2), Sala (2), Surahammar (4), Lindsberg (1), Nora (3), Norberg (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (11),

Ljusnarsberg (2), Ludvika (3), Hällefors (3). Under perioden 1.1-28.2 rapporterades tre (3) tornfalkar fördelat på följande kommuner: Hallstahammar (1), Köping (1), Arboga (1). Under december sågs fyra (4) tornfalkar fördelat på följande kommuner: Västerås (2), Köping (1), Arboga (1).

Jacob Rudhe

Stenfalk (*Falco columbarius*) NT/F1

(99 FD, 132 FD, 100 FD, 98 FD)
Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (59) resp. efteråret (39): Västerås (18/12), Hallstahammar (2/2), Köping (1/1), Arboga (0/2), Sala (2/1), Surahammar (7/8), Lindesberg (1/2), Nora (4/2), Norberg (1/1), Fagersta (22/4), Skinnskatteberg (0/1), Ljusnarsberg (0/1), Hällefors (1/1). Ett normalår baserat på fågeldagar där medianen för den senaste tioårsperioden ligger på 100 fågeldagar. Stenfalken häckar huvudsakligen i fjällkedjan och norra Sverige och passerar igenom Västmanland under både vår- och höstflyttningen. Majoriteten av fynden görs under april resp. september, och så även under 2024. Därutöver ett vinterfynd (1.1-29.2; 1-31.12): Vä: 1 honf. Valla, Romfartuna 18.2 (Johan Karlsson).

Jacob Rudhe

Lärkfalk (*Falco subbuteo*)

(53 h, 77 h, 88 h, 73 h)
Observerad 27.4-21.9. Sammanlagt 73 lokaler med fynd under häckningstid (16.5-15.8), varav fem (5) med säkerställd häckning, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (17), Hallstahammar (3), Köping (3), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (11), Surahammar (8), Lindesberg (8), Örebro (2), Nora (5), Norberg (1), Fagersta (6), Ludvika (1), Hällefors (6).
Lärkfalken håller ställningarna väl i landskapet som helhet. Större (minst 8 ex.) ansamlingar:
Ha: 15 ex. födosökande Sandholmarna, Kolbäck 10.5 (Pedro Haglund).
Ar: 8 ex. födosökande Sjölundamaden, Arboga 10.5 (Seppo Leppälampi).

Thomas Pettersson

Jaktfalk (*Falco rusticolus*) EN/F1

Elfte fyndet i Västmanland sedan millennieskiftet. Jaktfalken var något mer frekvent under 1980- och 1990-talen. Inget fynd som har godkänts för publi-

Figur 27. Veckovis fördelning av fynd av stenfalk under perioden 2000-2024.

tering gjordes 2024. Tillägg: Sa: 1 2K Rösberget och L. Bomossen, Västerfärnebo 13.2 2023 (Olle Amcoff).

Thomas Pettersson

Pilgrimsfalk (*Falco peregrinus*) NT/F1

(0 H, 0 H, 1 H, 1 H)

En (1) säkerställd häckning rapporterades i år, från Munkängen i Västerås. Åttonde häckningen vid Munkängen, med 1 pull. i boet, sedermera flygg. På ytterligare en lokal i Västerås fanns 2 ex. (1 ad. m, 1 2K f) stationärt under perioden 31.3-28.9. Förra årets häckningar i Köpings resp. Lindesbergs kr upprepades således inte i år. Fågeldagarna (106; observationer vid häckningslokaler ej medräknade, paret i Västerås synes i hög grad vara stationärt året om) hade följande månadsvisa fördelning: januari (1), februari (1), mars (10), april (22), maj (20), juni (1), juli (2), augusti (10), september (21), oktober (8), november (8), december (2). Vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12), exklusive det stationära paret i Västerås:

Kö: 1 ex. Soptippen, Köping 26.1 (Albin Liljeqvist). 1 m Soptippen, Köping 22.12 (Peter Ekelund).

Fa: 1 r. Tjuvön, St. Aspen, Västansfors 4.2 (Roland Narfström). Sommarfynd (juni-juli), exklusive häckningslokaler: Vä: 1 ex. Johannisbergs våtmarkspark, Västerås 1.6 (Henry Hedlund). Kö: 1 ex. Köpings hamn, Köping 17.7 (Peter Ekelund).

Ku: 1 ex. Norra Hästhagen, Björskog 20.6 (Alvin Johansson).

Sa: 1 ex. Fläcksjön, Fläckebo 11.7 (Rolf Westerberg).

Sommarfynd görs allt oftare och rör ibland adulta fåglar. Dessa skulle kunna representera ytterligare, okända häckningar, eller häckningar i vardande.

Thomas Pettersson

GYLLINGAR Oriolidae

FAMILJ

Sommargylling (*Oriolus oriolus*) EN

(2 ex., 1 ex., 3 ex., 4 ex.)

Vä: 1 sj. Notudden, Västerås 18.5 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ad. m sj. Jugaberget, Dingtuna 19.5 (Johan Brenander m.fl.). 1 sj. Ridö, Ridön, V.-Barkarö 20.5 (Anders Dahllöv).

Ar: 1 sj. Jädersholme, Arboga 14.5 (Ulf Eriksson).

Årets fyra fynd är alla gjorda under mitten av maj i Mälaronrådet. Fyndet i Arboga k:n är det tidigaste gjorda någonsin i landskapet och kan antagligen förklaras av bra flyttförhållanden under första halvan av maj månad med stabilt väder och varma svaga vindar från syd och sydost vilket gör att sommargyllingar på väg till sina häckningsområden ofta flyger lite för långt och då dyker upp i Västmanland.

Jacob Rudhe

TÖRNSKATOR Lanidae

FAMILJ

Varfågel (*Lanius excubitor*)

Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år. Fynd under häckningstid (1.6-31.7) gjordes på

endast en (1) lokal (0, 2, 4, 1):

Sa: 1 ex. Trollmossen, Västerfärnebo 11.7 (Zsombor Károlyi).

Vinterrevir har rapporterats under den första vinterperioden (1.1-28.2; 103) respektive den sista (1.11-31.12; 87).

Thomas Pettersson

Törnskata (*Lanius collurio*) F1

(19 H, 33 H, 27 H, 36 H)

Observerad 3.5-17.9. Sammanlagt rapporterades 36 säkerställda häckningar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (4), Hallstahammar (1), Köping (2), Sala (5), Surahammar (9), Lindesberg (3), Nora (6), Fagersta (4), Hällefors (2). Antalet rapporterade säkerställda häckningar 2024 är relativt högt. Det kan dock noteras att det är väldigt glest med häckningar i vissa delar av landskapet.

Thomas Pettersson

KRÅKFÅGLAR Corvidae

FAMILJ

Nötkråka (*Nucifraga caryocatactes*) NT

(5 h, 13 h, 10 h, 9 h)

En (1) säkerställd häckning:

No: 1 1K Nora järnvägsstation, Nora 26.7 (Anders Carlberg).

Fågeln ovan bestämdes inte till ras, men den höll till i och i anslutning till cembratallar, vilket indikerar att det rörde rasen N. c. macrorhynchos ("smalnäbbad nötkråka"). För övrigt föreligger under häckningstid (1.3-30.6) rapporter från åtta (8) lokaler representerande lika många troliga häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (2), Hallstahammar (1), Köping (2), Nora (3). Fågeldagarna 2024 (64, 213, 206, 169) fördelade sig på årets månader enligt följande: januari (7), februari (4), mars (4), april (0), maj (4), juni (3), juli (24), augusti (26), september (56), oktober (17), november (17), december (8).

Thomas Pettersson

Kaja (*Corvus monedula*)

Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Vä: 2 000 ex. Färjakajen, Västerås 28.3 (Petter Sahlström). 1 100 ex. Frövisjön, Skultuna 24.8 (Håkan Johansson).

Sa: 4 000 ex. Hällby, Västerfärnebo 15.1 (Berndt Söderlund).

Thomas Pettersson

Råka (*Corvus frugilegus*)

(125 FD, 232 FD, 175 FD, 324 FD)

Månadsvis fördelning av fågeldagarna: januari (3), februari (21), mars (125), april (13), maj (2), juni-augusti (0), september (1), oktober (152), november (4), december (3). Vinterfynd (1.1-15.2, 1-31.12): Vä: 1 ad. Onsbacken, Kungsåra 1.12 (Fredrik Engström).

Sa: 1 ad. Österby, Kumla 20.1 (Fredrik Engström, Johan Brenander).

No: 1 ex. Södra Ås, Nora 1.2 (Anders Carlberg). 1 ex. Alntorp, Nora

10.2 (Claes Dyst). 1 ad. Södra Ås 10-15.12 (Anders Carlberg).

Hä: 2 ex. Grythyttan 10.1 (Gunde Persson m.fl.).

Senvår- och sommarfynd (1.5-31.8):

Li: 1 ad. Nederby, Fellingsbro 21.5 (Jan-Erik Malmstigen, Gunilla Malmstigen).

No: 1 ex. Skrikarhyttan, Vikar 17.5 (Anders Carlberg).

Större (minst 25 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Vä: 42 str. (V) Kviksund, Rytterne 12.10 (Jacob Rudhe m.fl.).

Kö: 40 r. Malmön, Köping 12.10 (Kjell Ekelund).

Thomas Pettersson

Korp (*Corvus corax*)

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: flera lokaler i Romfartuna 8.6-13.7, som mest 140 ex. Bergbo 13.7 (Jörgen Lindberg).

Kö: 65 ex. Sjöheden, Munktorp 30.5 (Peter Ekelund).

No: 53 ex. Saxins torp, Nora 1.6 (Monica Holm). 117 ex. Fågelhult, Nora 22.7 (Monica Holm).

Thomas Pettersson

MESAR Paridae

FAMILJ

Entita (*Poecile palustris*) NT

Endast två rapporterade häckningar, en i Lindesbergs kommun och en i Skinnskattebergs kommun, är förstås bara en bräddel av alla par som häckade i Västmanland år 2024.

Anders Carlberg

Talltita (*Poecile montanus*) NT

Endast en säkerställd häckning rapporterad:

Hä: 3 1K Vargåsen, Grythyttan 19.6 (Lars Jansson). Talltitan är rödlistad och minskar liksom flera andra fågelarter, som också är beroende av äldre barrskog.

Anders Carlberg

SKÄGGMESAR Panyridae

FAMILJ

Skäggmes (*Panurus biarmicus*)

(7 h, 6 h, 6 h, 5 h)

Funnen på fem (5) lokaler under häckningstid (1.4-31.8). Häckning är säkerställd på endast en lokal:

Vä: 3 1K Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 30.4-27.7 (Marjatta Ericson).

Funnen under häckningstid (1.4-31.8) utan att kunna säkerställa någon häckning:

Vä: 1 Asköviken förutom Lövsta-pumpen även max 28 ex. Rudö, Rytterne 10.4-1.8 (Robert Ekberg m.fl.) och max 5 ex. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 4.5-8.8 (Marjatta Ericson m.fl.). 1 par Hässlö, Västerås 6.4-28.8 (Marcus Teveborg m.fl.). 1 ex. Trädrön, Irsta 1.5 (Johan Brenander, Ulf Hansson). 2 ex. Stångkursbacken, Irsta 17.5-24.6 (Johan Karlsson m.fl.).

Ha: 1 ex. Borgåsund, Kolbäck 17.4 och 10.7 (Ulf Carlsson).

Utöver redan nämnda lokaler har skäggmesar observerats under icke-häckningstid på följande lokaler:

Vä: max 10 ex. Hamre våtmark, Västerås 5-19.10 (Petter Sahlström). 3 ex. Skultunasågen, Skultuna 18.10 (Håkan Olsson).

Ha: 2 ex. Sjöhaga, Säby 31.3 (Ulf Carlsson).

Su: 10 ex. Gläpen, Sura 28.10 (Ralf Lundmark). 2 ex. Långdalsviken,

Sura 11.12 (Mikael Mälberg).

Li: 6 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby 15.10 (Anders Nihlwing).

Anders Carlberg

LÄRKOR Alaudidae

FAMILJ

Trädlärka (Lullula arborea) F1

(24 h, 49 h, 88 h, 88 h)

Observerad 8.3-5.10. Antalet fyndlokaler med häckningsindikation som har rapporterats uppgick till 88 och med följande kommunvisa fördelning: Västerås (22), Köping (7), Arboga (3), Sala (14), Surahammar (6), Lindesberg (9), Örebro (1), Nora (10), Norberg (2), Fagersta (12), Skinnskatteberg (1), Hällefors (1).

För övrigt gjordes fynd av sammanlagt 91 ex. under flyttningsperioderna, månadsvis fördelade: mars (75), april (1), augusti (0), september (13), oktober (2). Ingen större (minst 10 ex.) ansamling eller sträcksumma rapporterades i år. Det går fortsatt bra för trädlärkan i Västmanland och årets antal häckningslokaler är mycket högt och klart över medianen för de senaste tjugo åren.

Thomas Pettersson

Sånglärka (Alauda arvensis)

Observerad 18.2-8.11. Något vinterfynd (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades inte i år. Storsamlingar och höga sträcksummor (minst 100 ex.):

Vä: 120 str. Fröbenbo, Haraker 4.3 (Martin Rydberg). 160 r.

Almunda, Haraker 17.3 (Markus Rehnberg). 250 r. Boängsbacken, Haraker 5.4 (Håkan Johansson). 100 r. Hällby, Tillberga 5.10 (Markus Rehnberg). 100 r. Bocksjön, Tortuna 6.10 (Bernt Larsson).

Ha: 150 förbiff. Bolunda, Kolbäck 26.9 (Ulf Carlson).

Su: 194 str. (N) Gnien, Ramnäs 27.3 (Ralf Lundmark). 250 r. Storängen, Ramnäs 5.10 (Sören Larsson).

Li: 100 r. Rävbo, Fellingsbro 6.4 (Johan Wretenberg).

No: 220 r. Bergsmanshyttan, Nora 25.2 (Claes Dyst).

Thomas Pettersson

Tofslärka (Galerida cristata) RE

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Sa: 1 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 9.5 (Yngve Wiklund m.fl.).

Får väl klassas som ett av årets mer överraskande fynd. Att en tofslärka skulle dyka upp bland gödselstackar i en bullrig jordbruksmiljö kanske ligger i artens natur, men likväl var det en riktig knall som kablades ut på förmiddagen den 9 maj. Lärkan var mycket stationär under hela dagen och många hann fram och kunde bekanta sig med både miljön och lärkan. Redan dagen efter hade den dock dragit vidare och sågs därefter inte mer. Fram till och med 1980-talet häckade några enstaka par i Skåne, men under senare år har arten knappt varit ärlig i landet.

År 2024 gjordes dock ovanligt många fynd, från Skåne ända upp till Västerbotten. För Västmanlands del blev årets tofslärka den sjätte att rapporteras. Första fyndet härrör från 1923. I brev daterat 17

april 1923 berättade Gustaf Nilsson för lektor Matts Floderus. ”Den 25 mars detta år sågs en tofslärka vid Köpingsvägen utanför Västerås. Jag vet ej om denna fågel förut är iakttagen i länet”. I april 1981 gjordes tre fynd inom loppet av några veckor (Kvicksund i Rytterne 10.4, Frövi i Näsby 20.4 samt i Västerås 28.4) och den tofslärka som sågs senast höll till kring Bäckby i Västerås, i juli och september 1991.

Markus Rehnberg

SVALOR Hirundinidae

FAMILJ

Backsvala (Riparia riparia) VU

(594 h, 102 h, 35 h, 52 h)

Observerad 29.4-14.9 (29.9). Säkerställda häckningar har rapporterats från tre (3) lokaler med sammanlagt endast 52 par. Dessa lokaler fördelade sig kommunvis enligt följande: Sala (1 lokal/9 par), Lindesberg (1/10), Norberg (1/33). Sent fynd: Ar: 3 ex. Vretberga, Medåker 29.9 (Frida Olsson). Artens existens som reproducerande i landskapet hänger fortsatt på en mycket skör tråd.

Thomas Pettersson

Ladusvala (Hirundo rustica)

Observerad 7.4-29.9. En större (minst 500 ex.) sträcksumma rapporterades i år: Su: 590 str. (N) Gnien, Ramnäs 29.4 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Hussvala (Delichon urbicum) VU

Av tillgängliga uppgifter att döma tycks den häckande populationen hålla sig någorlunda stabil. Observerad 10.4-14.9 (30.9). Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Su: 80 r. St. Nadden, Ramnäs 8.5 (Sören Larsson, Greta Larsson). 100 str. (SV) Slätfallet, Ramnäs 18.8 (Mikael Mälberg). 75 str. (SV) Turkie ängar, Ramnäs 21.8 (Mikael Mälberg).

Tidiga fynd (före 16.4):

Vä: 1 ex. Lövsta, Dingtuna 13.4 (Torbjörn Dahlgren, Mats Dahlgren).

Li: 1 ex. Hinsebergsbron, Frövi, Näsby 10.4 (Johan Andersson).

Sent fynd (efter 21.9):

Vä: 5 ex. Norra Björnö, Västerås 30.9 (Eiliss Backström, Kristina Lindström).

Thomas Pettersson

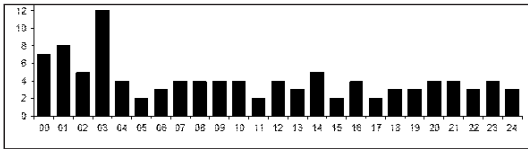
STJÄRTMESAR Aegithalidae

FAMILJ

Stjårtmes (Aegithalos caudatus)

Som vanligt ses lite större födosökande stjårtmesfloccar endast före och efter häckningssäsongen. Under april-juni ses stjårtmesar mest parvis eller i mindre grupper.

Antal dagar med minst 10 ex. rapporterade, månadsvis fördelade: januari (23), februari (9), mars (3),

Figur 28. Antal lokaler med häckning av backsvala under perioden 2000-2024.

april-juni (0), juli (2), augusti (2), september (9), oktober (12), november (19), december (19). Största flock: Su: 31 ex. St. Brotorp, Sura 21.4 (Inger-Marie Carlsen).

Anders Carlberg

LÖVSÅNGARE Phylloscopidae

FAMILJ

Grönsångare (Phylloscopus sibilatrix) NT

Observerad 29.4-22.7. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Tajgasångare (Phylloscopus inornatus)

(0 ex., 0 ex., 2 ex., 3 ex.)

Årets fynd innebär att tajgasångaren nu har setts vid 33 tillfällen i landskapet. Den har noterats årligen sedan år 2013. Av samtliga fynd har alla utom tre gjorts på hösten och med en tyngdpunkt från mitten av september till början av oktober.

Vä: 1 ringmärkt Hamre våtmark, Västerås 22.9 (Johan Karlsson).

Su: 1 r. Tuppen, Sura 29.9 (Sören Larsson, Greta Larsson)*.

No: 1 r. Älvhyttan, Vikar 10.9 (Roland Thuvander)*.

Thomas Pettersson

Lövsångare (Phylloscopus trochilus)

Observerad 10.4-2.10. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat, förutom årets första fynd, som är rekordtidigt:

No: 1 sj. Järnvägsbron, Hagbyåns utlopp, Nora 10.4 (Anders Carlberg).

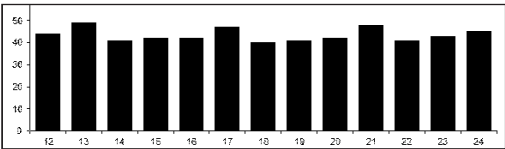
Thomas Pettersson

Gransångare (Phylloscopus collybita)

(6 h, 12 h, 40 h, 80 h)

Ytterligare ett mycket högt antal gransångare under häckningstid, det näst högsta genom tiderna och överträffat endast av fjolårets 92 ex. Framgångssagan för gransångaren i Västmanland fortsätter. Observerad 25.3-31.10 (9.11-6.12). Antalet iaktagna individer under häckningstid (1.6-31.7; 80), merparten sjungande, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (20), Köping (3), Kungsör (1), Arboga (4), Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (12), Nora (18), Norberg (1), Fagersta (6), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (9). Antalet fågeldagar (1 348) under året fördelade sig månadsvis enligt följande: januari-februari (0), mars (33), april (369), maj (250), juni (71), juli (44), augusti (38), september (449), oktober (91), november (2), december (1). Sena fynd (efter 31.10):

Vä: 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 9.11 (Fredrik Engström). 1 ex.

Figur 29. Antal rutor (5x5 km) med fynd av backsvala under häckningstid (1.6-31.7) under perioden 2000-2024.

Malmbacken, Irsta 28.11 och 6.12 (Johan Karlsson).

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: Hamre våtmark, Västerås, vid åtta tillfällen 7.9-5.10, som mest 50 (!) r. 15.9 (Johan Karlsson m.fl.). 10 r. Ekeby fly, Skultuna 21.9 (Håkan Olsson). 10 r. Långholms brygga, Ängsö 28.9 (Markus Rehnberg). Su: 13 r. Sägdammen, Ramnäs 20.4 (Mikael Mälberg).

Thomas Pettersson

Lundsångare (Phylloscopus trochiloides) NT

(1 ex., 1 ex., 1 ex., 1 ex.)

Lundsångaren uppträder inte årligen i Västmanland och i och med årets fynd kan vi summera 56 fynd genom tiderna.

Nb: 1 sj. Klackberg, Norberg 11-22.6 (Magnus Fridolfsson m.fl.). Thomas Pettersson

RÖRSÅNGARE Acrocephalidae

FAMILJ

Trastsångare (Acrocephalus arundinaceus) NT

(14 ex., 13 ex., 12 ex., 6 ex.)

Årssumman är återigen mycket låg och följer på en kontinuerlig minskning sedan millennieskiftet. Som jämförelse kan nämnas att hela 34 individer registrerades år 1998.

Vä: 1-2 sj. Asköviken, V-Barkarö 30.4-7.6 (Johan Brenander m.fl.). 2 sj. Södra Björnö, Västerås 9.5-24.7 (Håkan Johansson m.fl.). 1 sj. Frösvisbäcken, Romfartuna 10.6 (Markus Rehnberg).

Sa: 1 sj. Ättsjön, Möklinta 17.6 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). Thomas Pettersson

Sävsångare (Acrocephalus schoenobaenus)

Observerad 30.4-23.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Busksångare (Acrocephalus dumetorum) NT

(3 ex., 6 ex., 8 ex., 15 ex.)

Efter ett par mediokra år kunde vi för 2024 summera 15 sjungande busksångare. Den siffran står sig bra vid en jämförelse ett par decennier bakåt i tiden och årets total överträffas endast av 2020 års 22 ex. Fåglarna fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (1), Köping (1), Sala (3), Surahammar (3), Nora (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2), Ludvika (1).

Thomas Pettersson

Rörsångare (*Acrocephalus scirpaceus*) NT
Observerad 30.4-5.10. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat. Av tillgängliga data att döma ligger beståndstorleken tämligen stabilt.

Thomas Pettersson

Kärrsångare (*Acrocephalus palustris*)
(39 ex., 78 ex., 73 ex., 75 ex.)
Antalet rapporterade kärrsångare i år är rätt genomsnittligt för de två senaste decennierna. Observerad 18.5-25.6 (14.8-8.9). Antalet sjungande (73) fördelades på följande kommuner: Västerås (25), Hallstahammar (3), Köping (12), Arboga (2), Sala (3), Surahammar (6), Lindesberg (10), Nora (4), Fagersta (2), Skinnskatteberg (2), Ludvika (1), Hällefors (3). Höstfynd hör inte till vanligheterna, men i år gjordes två sådana i samband med ringmärkningsverksamhet:

Vä: 1 IK Hamre våtmark, Västerås 14.8 (Benjamin Rodling m.fl.). 1 IK Hamre våtmark 7-8.9 (Zsombor Károlyi m.fl.).

Thomas Pettersson

Härsångare (*Hippolais icterina*)
Observerad 7.5-4.8. Tidiga fynd (före 10.5):
No: 1 sj. Järnvägsbron, Hagbyåns utlopp, Nora 7.5 (Anders Carlberg). I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

GRÄSFÅGLAR *Locustellidae* FAMILJ

Flodsångare (*Locustella fluviatilis*) NT
(15 ex., 16 ex., 12 ex., 5 ex.)
Sammanlagt fem (5) sjungande flodsångare är ännu en mycket låg siffra och raset efter toppåren 2012 och 2013 (40 resp. 75 ex.) fortsätter. Årets fynd:

Vä: 1 sj. Ekeby fly, Skultuna 20-30.5 (Håkan Olsson m.fl.). 1 sj. Hässlö, Västerås 25-26.6 (Bo Eriksson m.fl.).

Sa: 1 sj. Spångtegsbäcken, Fläckebo 28.5 (Bengt Ottosson).

Li: 1 sj. Ävik (Oppboga), Fellingsbro 21.5-17.6 (Bo Runesson m.fl.).

Fa: 1 sj. Melingsjön, Västanfors 28.5-3.6 (Thomas Österholm m.fl.).

Thomas Pettersson

Vassångare (*Locustella luscinioides*) VU
(1 ex, 1 ex., 5 ex., 10 ex.)
Efter att ha stått och stampat på runt fem individer gjorde vassångaren i år ett ryck med 10 sjungande, vilket är den högsta årstotalen någonsin i Västmanland. Fyndet i Ramsberg är det första någonsin i Bergslagen.

Vä: 1-2 sj. Askövik, V.-Barkarö 17.4-5.8 (Fredrik Engström m.fl.).

1 sj. Hässlösundet, Irsta/Västerås 1-3.5 (Johan Brenander, Robert Ekberg). 1 sj. Ekeby fly, Skultuna 3.5 (Håkan Olsson).

Ku: 1 sj. Barkarövik, K. Barkarö 18-21.7 (Maria Barkell, Daniel Brehmer).

Sa: 1 sj. Gussjön, Fläckebo 31.5 (Yngve Wiklund).

Su: 1-3 sj. Västersjön, Sura 1-13.5 (Ralf Lundmark m.fl.).
Li: 1 sj. Tjärnen, Ramsberg 22.5 (Mats Andersson, Zacharias Soudah).

Thomas Pettersson

Gräshoppångare (*Locustella naevia*)
(143 ex., 176 ex., 126 ex., 54 ex.)
Observerad 3.5-13.8. Sammanlagt 54 sjungande individer under häckningstid, fördelade på följande kommuner: Västerås (18), Hallstahammar (2), Köping (2), Kungsör (2), Arboga (2), Sala (19), Surahammar (1), Lindesberg (4), Nora (1), Fagersta (3). Ännu en beklämande låg årssumma, den klart lägsta sedan vi började mäta år 1999! De senaste tre åren har årssummorna legat klart under medianen sedan millennieskiftet (145 ex.). Det går raskt utför för gräshoppångaren i Västmanland!

Thomas Pettersson

SYLVIOR *Sylviidae* FAMILJ

Svarthätta (*Sylvia atricapilla*)
Under "ordinarie" tid observerad 11.4-15.10 (31.10). Fynd vintertid (1.1-31.3; 1.11-31.12; 1 ex., 4 ex., 7 ex., 7 ex.):

Vä: 1 honf. Önsta, Skerike, Västerås 11.2 (Magnus Ström). 1 ex.

Södra Skiljebo, Västerås 5.3 (Fredrik Engström).

Sa: 1 f Klampenborg, Sala 11.1 (Bengt Ottosson).

Su: 1 f Vallonvägen, Surahammar, Sura 31.1-13.2 (Sara-Lisa Penner m.fl.).

Li: 1 ad. f Hagabergsliden, Lindesberg, Linde 15.11-14.12 (Mats Andersson, Ally Andersson). 1 ad. m Hagabergsliden, Lindesberg 15.11 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Hä: 1 honf. Skatviken, Grythyttan 1.1 (Bengt Andersson).

Thomas Pettersson

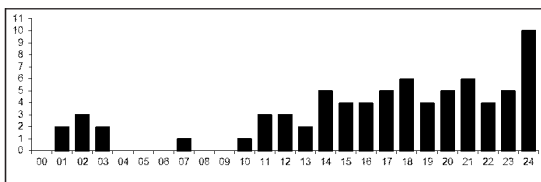
Trädgårdssångare (*Sylvia borin*)
Observerad 1.5-14.9. Höstfynd (efter 31.8):

No: 1 r. Älvhyttan, Vikar 2.9 (Roland Thuvander). 1 IK r. Södra Ås, Nora 13-14.9 (Anders Carlberg).

I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Ärtsångare (*Curruca curruca*) NT
Observerad 28.4-21.9. Inget särskilt anmärknings-

Figur 30. Antal sjungande vassångare i Västmanland årligen under perioden 2000-2024.

vårt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Törnsångare (*Curruca communis*)

Observerad 30.4-15.9. Tidigt fynd (före 1.5):

Vä: 1 sj. Askövik, V.-Barkarö 30.4 (Johan Brenander m.fl.).

I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

KUNGSFÅGLAR *Regulidae* FAMILJ

Brandkronad kungsfågel (*Regulus ignicapilla*)
(0 ex., 0 ex., 2 ex., 3 ex./1h)

Fynd 15 till 17 i Västmanland. Från Hökåsen rapporterades det också om att den brandkronade matade minst sex ungar vid några tillfällen. Vid varje observation var det endast den brandkronade som var aktiv med matningen. Ungarnas utseende kan dock tyda på att den andra halvan av paret utgjordes av en vanlig kungsfågel. Vanlig kungsfågel fanns i närområdet, men sågs som sagt aldrig mata ungarna. Sedan tidigare finns en säkerställd häckning av brandkronad kungsfågel i Västmanland, vid Åtorp i Nora 2019.

Vä: 1 sj. Hökåsen, Hubbo 17-26.6 (Markus Rehnberg m.fl.).*

No: 1 sj. Kungsheden, Nora 5-16.5 (Andreas Eriksson m.fl.).*

Fa: 1 sj. Onsjön, Västanfors 21.5 (Moa Molitor, Mikael Rhönstadt gm Jacob Rudhe)*.

Markus Rehnberg

Kungsfågel (*Regulus regulus*)
Ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterade vid fem (5) tillfällen, månadsvis fördelade: september (2), oktober (2), november (1). I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

SIDENSVANSAR *Bombicillidae* FAMILJ

Sidensvans (*Bombicilla garrulus*)
Observerad 1.1-7.5 resp. 26.9-31.12. Antal dagar med minst 100 ex. rapporterade, fördelade per månad: januari (2), februari (3), mars (1), april (2), maj (1), juni-september (0), oktober (1), november (29), december (37). Inget sommarfynd (1.6-31.8) gjordes i år, vilket för övrigt är mycket ovanligt. Någon riktigt stor (minst 1 000 ex.) ansamling rapporterades inte i år, trots ett i övrigt relativt rikligt uppträdande under efteråret.

Thomas Pettersson

GÄRDSMYGAR *Troglodytidae* FAMILJ

Gärdsmyg (*Troglodytes troglodytes*)
Från vinterperioderna (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades sammanlagt 79 gärdsmygar, 29 ex. resp. 50 ex., med följande kommunvisa fördelning på föråret respektive efteråret: Västerås (12/20), Hallstahammar (1/3),

Köping (6/3), Arboga (3/1), Sala (0/3), Surahammar (3/2), Lindesberg (3/7), Nora (0/6), Fagersta (0/4), Hällefors (1/1). Ett måttligt högt antal vinterfynd, cirka hälften jämfört med 2023.

Thomas Pettersson

STARAR *Sturnidae* FAMILJ

Stare (*Sturnus vulgaris*) VU
Av tillgängliga uppgifter att döma tycks staren hålla ställningarna ganska väl i Västmanland. Från vinterperioderna (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades sammanlagt 46 starar, 34 ex. resp. 12 ex., med följande kommunvisa fördelning på föråret respektive efteråret: Västerås (13/5), Hallstahammar (6/0), Arboga (2/3), Sala (8/0), Lindesberg (0/1), Nora (0/1), Fagersta (1/0), Skinnskatteberg (0/2), Ludvika (1/0), Hällefors (3/0). Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar:
Vä: Askövik, V.-Barkarö 25.8-15.9, som mest 1 650 r. 15.9 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 1 000 r. Frövijön, Skultuna 27.8 (Henry Hedlund, Inger Hedlund).

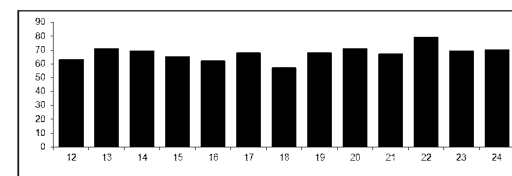
Thomas Pettersson

TRASTAR *Turdidae* FAMILJ

Taltrast (*Turdus philomelos*)
Tidiga fynd (t.o.m. 31.3):
Landskapets tidigaste taltrastar observerades den 17 mars på två lokaler och det är anmärkningsvärt med hela sex fåglar på båda lokalerna.
Kö: 6 ex. Norsa, Munktorp 17.3 (Maria Barkell, Daniel Brehmer).
Li: 6 ex. Västra Högstaboda, Linde 17.3 (Lasse Eklund).
Efter det verkar taltrastarna strömmat in i landskapet i stort antal. Det finns mer än 80 rapporter inlagda i Artportalen mellan 18-31.3. Vinterfynd:
Su: 1 ex. Gammelby, Ramnäs 14.12 (Zsombor Károlyi).

Anders Carlberg

Dubbeltrast (*Turdus viscivorus*)
Under januari och februari rapporterades sammanlagt minst 44 dubbeltrastar enligt följande: Västerås (38) fördelade enligt socknar: Västerås (8), V.-Barkarö (12), Rytterne (10), Irsta (4), Dingtuna (2), Ängsö (1), Kärbo (1). Övriga kommuner: Hallstahammar (2), Kungsör (2), Köping (2). Under december

Figur 31. Antal rutor (5x5 km) med fynd av stare under häckningstid (1.5-30.6) 2012-2024.

månad rapporterades 46 dubbeltrastar enligt följande: Västerås (33) fördelade enligt socknar: Västerås (9), V.-Barkarö (7), Rytterne (9), Irsta (1), Dingtuna (1), Ångsö (4), Kärrbo (1), Romfartuna (1). Övriga kommuner: Surahammar (7), Lindesberg (1), Nora (3) och Skinnkat-teberg (2).

Anders Carlberg

Rödvingetrast (*Turdus iliacus*) NT

Vinterfynd: Under året har inget fynd av rödvingetrastar rapporterats under januari och februari. Under december noterades desto fler rödvingetrastar, totalt cirka 240 ex. Rödvingetrastarna sågs mest i de ovanligt många och stora födosökande björktrastflockarna. Här redovisas antalet rödvingetrastar under december kommunvis: Vä: (167), Ha: (1), Kö: (27), Su: (14), Li: (7), No: (6), Fa: (3) samt Sk: (15).

Årets första rapport kom från Västerås den 14.3 då 1 ex. sågs vid Malmbacken, Irsta 14.3 (Johan Karlsson). Mellan 23-31.3 finns sammanlagt 61 rapporter. Större (minst 300 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Kö: Minst 300 ex. Ängen, V. Skedvi 21.4 (Andreas Zetterberg).

Su: Minst 300 ex. Kalängen, Ramnäs 27.10 (Sören Larsson).

Dessutom finns det sex rapporter om flockar på 200 ex.

Anders Carlberg

Koltrast (*Turdus merula*):

Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar eller andra anmärkningsvärda fynd av arten har rapporterats.

Anders Carlberg

Björktrast (*Turdus pilaris*) NT

Från föråret finns endast tre rapporter om (minst 200 ex.) ansamlingar, varav den största:

Vä: 360 str. Fröbbenbo, Haraker 4.3 (Martin Rydberg).

Från efteråret och då under årets tre sista månader, födosökte mängder med björktrastar i sällan skådat antal runt om i Västmanland. Det finns över 120 rapporter om flockar på minst 200 björktrastar. De två största uppskattade ansamlingarna är rapporterade från Surahammars kommun:

Su: 5 000 ex. Gnien, Ramnäs 10.11 (Sören Larsson). 5 000 ex.

Turkiet, Seglingsberg, Ramnäs 22.11 (Sören Larsson).

Trastarna födosökte både bland de bärrika rönnbärs-träden och på den tjäl- och snöfria marken, där det säkert fanns tillgång på maskar och annat ätbart.

Anders Carlberg

Ringtrast (*Turdus torquatus*)

(25 FD, 31 FD, 45 FD, 35 FD)

Vårfynd: Västerås (1), Hallstahammar (2), Surahammar (3), Arboga (3), Lindesberg (1), Nora (8), Fagersta (3), Hällefors (2), Ludvika (2). Höstfynd saknas. Med minst 25 olika ringtrastar under 35 fågeldagar (FD) blev 2024 ett ganska normalt år för vårrastande ringtrastar. Observationerna gjordes mellan 7.4-1.5. Antalet brukar fluktuera ganska

mycket mellan olika år, beroende på vädret. Om senare delen av april blir kall och nederbördsrik, brukar det rasta fler ringtrastar än om det råder högttrycksbetonat väder.

Anders Carlberg

FLUGSNAPPARE *Muscicapidae* FAMILJ

Grå flugsnappare (*Muscicapa striata*)

Årets första fynd av grå flugsnappare gjordes i Nora kommun, Holken, Järnboås 3.5 (Göran Ståhl). Mellan 4-15.5 finns 35 rapporter inlagda i Artportalen. Det finns inga sena höstfynd (fr.o.m. 1.10). De sista rapporterna för året är från 14.9 på två platser.

Anders Carlberg

Rödhake (*Erithacus rubecula*)

Vinterfynd (-, 12 ex., 28 ex., 20 ex.).

Sammanlagt finns rapporter om 13 övervintrande rödhakar under de två första månaderna (1.1-29.2) kommunvis fördelade enligt följande: Västerås (2), Hallstahammar (2), Köping (3), Arboga (1), Lindesberg (2), Fagersta (3). Vinterfynd (1-31.12): Sammanlagt finns sju rapporter om övervintrande rödhakar under december månad kommunvis fördelade enligt följande: Västerås (4), Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (1).

Anders Carlberg

Näktergal (*Luscinia luscinia*)

Varken tidiga fynd (före 1.5) eller sena fynd (efter 15.8) har rapporterats. De första näktergalarna avslöjade sig just den 1.5 på flera platser och den sista hördes locka den 4.8.

Anders Carlberg

Blåhake (*Luscinia svecica*)

Vår- och sommarfynd (3 ex., 2 ex., 3 ex., 3 ex.):

Li: 1 ex. Hagabergsliden, Linde 19.5 (Mats Andersson, Ally Andersson).

No: 1 m Hammarby, Nora 10.5 (Monica Holm).

Hä: 1 sj. Hammarn, Grythyttan 10.5 (Erik Jansson, Jonny Kvist).

Höstfynd (efter 1.10): Vä: 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 5.10 (Johan Brenander).

Ingen större (minst 10 ex.) ansamling rapporterad.

Anders Carlberg

Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*) F1

(9 ex., 7 ex., 14 ex., 8 ex.)

Med endast sju vårfynd och inget tecken på häckning blev 2024 ett relativt dåligt år för arten.

Vår- och sommarfynd:

Vä: 1 2K m Irsta 18-19.5 (Patrik Sieurin m.fl.).

Su: 1 sj. m Timmerbacksmysen, Sura 26.5 (Ralf Lundmark). 1 sj. m Annehill, Ramnäs 30.5 (Ralf Lundmark).

Li: 1 sj. Vresmossen, Ramsberg 1.6 (Mattias Rudenvall m.fl.).

No: 1 sj. Rosersberg, Bondbyn, Nora 25-26.5 (Monica Holm m.fl.).

Nb: 1 sj. Klackberg, Norberg 11.6 (Bo Persson).

Fa: 1 2K sj. Kolarbysjön, Västanfors 26-29.5 (Leif Lejdelin m.fl.).

Höstfynd: Su: 1 ex. Blåbärsvägen, Surahammar, Sura 4.8 (Mikael Mälberg).

Anders Carlberg

Svartvit flugsnappare (*Ficedula hypoleuca*) NT

Årets första fynd av svartvit flugsnappare gjordes i Nora kommun:

No: 1 m Djupedal, Järleån, Nora 14.4 (Roine Magnusson).

Sedan följde sex fynd mellan 17-20.4, alla i västra delen av Västmanland. Under resterande april dagar finns 62 rapporter av arten.

Höstfynd (fr.o.m. 15.8): Mellan 16.8-24.8 finns fem rapporter. Den allra sista svartvita flugsnapparen:

Su: 1 ex. Blåbärsvägen, Surahammar, Sura 4.9 (Mikael Mälberg).

Anders Carlberg

Svart rödstjärt (*Phoenicurus ochruros*) NT

(2 h, 6 h, 7 h, 4 h)

Fyra säkerställda häckningar:

Kö: Minst 1 pull. Köpings hamn, Köping 18.7 (Ole Jonsson). Rapport inifrån Yara saknas dock detta år.

Ar: 1 1K Röfors, Medåker 30.6 (Ralf Lundmark).

Fa: 2 1K Fagersta Stainless, Västanfors 2.7 (Bo Persson m.fl.).

Hä: 1 par föda åt ungar Ovako, Hällefors 12.4-22.7 (Gunde Persson m.fl.).

I övrigt har fåglar i rapporterats enligt följande:

Vä: Max 2 ex. Johannisbergs våtmarkspark, Västerås, 18-19.4 (Carina Olby m.fl.). 1 sj. Kraftvärmeverket, Västerås 26.5 (David Liderfelt).

Ha: 1 sj. Brånsta, Svedvi 25.5 (Olof Svantesson). 1 f Industrivägen, Kolbäck 3.10 (Ulf Carlsson).

Kö: många rapporter vid Timmerupplag i Köpings hamn 3.4-17.11 förutom häckningen, se ovan.

Ar: 1 honf. Viby, Arboga 30.6 (Lars Karlsson). 1 honf. Smedby, Medåker 13.10 (Patrik Sieurin).

Su: 1 sj. Sura bruk, Sura 2.6 (Mikael Mälberg).

Li: 1 sj. Frövifors, Näsby 31.5-4.6 (Mattias Rudenvall m.fl.). 1 m

Arvin Meritor, Linde 4-24.5 (Mats Andersson m.fl.).

Fa: 2 m Smittsbo, Västanfors 31.8 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 1K och

1 honf. Smittsbo, Västanfors 15.9 (Kerstin Aneusson m.fl.). 1 honf.

Östra Uggebo, Västanfors 22.3 (Bo Persson, Anna Persson). 1 sj.

Hyttbäcken, Västanfors 25.4 och 21.5 (Lennart Andersson, Thomas

Österholm). 1 m + 1 f olika datum Uddenäs, Fagersta 22.4-6.5

(Thomas Österholm m.fl.).

Sk: 1 ex. Rölö, Gunnilbo 11.5 (Rolf Råberg).

Lu: 1 ad. m Hörksbyn, Grängesberg 5.11 (Bertil Rahm).

Anders Carlberg

Rödstjärt (*Phoenicurus phoenicurus*)

(20 H, 10 H, 8 H, 8 H)

Rödstjärt är en art som verkar öka något under de senaste åren i södra Sverige.

Åtta säkerställda häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (1), Köping (2), Surahammar (1), Lindesberg (2), Nora (1) samt Fagersta (1). Årets första rödstjärt:

Li: 1 ex. Frövi, Näsby 14.4 (Margareta Führ, Anders Führ).

Därefter finns det 18 rapporter om rödstjärtar mellan 16-30.4. Inga sena fynd efter 1.10. Den sista rapporten:

Ha: 1 f Tunagårde, Svedvi 23.9 (Ulf Carlsson).

Anders Carlberg

Buskskvätta (*Saxicola rubetra*) NT

Årets första buskskvätta:

Kö: 1 m Invarit, Köping 20.4 (Staffan Ekelund).

Sedan följde 28 observationer 27-30.4. Ett sent fynd i oktober blev årets sista:

Sa: 1 ex. Hällby, Västerfärnebo 14.10 (Kalle Källebrink).

Anders Carlberg

Svarthakad buskskvätta (*Saxicola rubicola*) VU (0 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)

Vä: 1 m r. Hässlö, Västerås 30.3 (Fredrik Engström m.fl.)*. 1 m r.

Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 5.4 (Johan Brenander m.fl.)*.

Fynd 6 och 7 och det är två fynd som faller väl in i tidigare mönster. Mest anmärkningsvärt var kanske att fynden utgjorde de första för Västerås kommun.

Markus Rehnberg

Stenskvätta (*Oenanthe oenanthe*)

Säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från fem olika lokaler fördelade kommunvis enligt följande: Västerås (2), Köping (1), Lindesberg (1) och Fagersta (1). Årets första stenskvättor:

Vä: 1 m Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 5.4 (Tim Parksjö).

Kö: 1 m Davids backe, Himmata 12.4 (Frida Olsson).

Su: 1 m Lisjö ångar, Sura 7.4 (Ralf Lundmark).

Inga sena höstfynd (fr.o.m. 1.10). Årets sista rapporterade stenskvätta:

Vä: 1 ex. Ulvsta, Haraker 29.9 (Bo Eriksson).

Anders Carlberg

Nunnestenskvätta (*Oenanthe pleschanka*)

Vä: 1 1K m r. Hemdal, Västerås 11.10 (Joachim Karlsson m.fl.)*.*.

Andra fyndet i Västmanland. Det första (som då också var Sveriges första!) gjordes vid Näs i Fläckebo den 5-7.10 1975. Nunnestenskvättan har ett sydostligt ursprung och förekommer som närmast kring Svarta havet.

Markus Rehnberg

STRÖMSTARAR *Cinclidae* FAMILJ

Strömstare (*Cinclus cinclus*)

(5 h, 13 h, 9 h, 3 h)

Antalet rapporterade häckningar har minskat påtagligt de senaste 10-15 åren.

Tre (3) häckningar, säkerställda eller troliga, har rapporterats, kommunvis fördelade på Västerås (1), Örebro (1) och Nora (1).

Thomas Pettersson

JÄRNSPARVAR *Prunellidae* FAMILJ

Järnsparv (*Prunella modularis*)

Observerad 16.3-28.10. Större (minst 10 ex.) ansamlingar eller sträckssummor:
Vä: 10 str. (S) Hamre våtmark, Västerås 8.9 (Petter Sahlström). 10 str. (S) Hamre våtmark 14.9 (Petter Sahlström). 10 r. Hamre våtmark 15.9 (Johan Karlsson, Petter Sahlström).
Su: 23 str. (S) Gnien, Ramnäs 12.9 (Ralf Lundmark).
Hä: 10 r. Hasselhöjdstjärnen, Grythyttan 23.9 (Jonny Kvist).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

ÄRLOR Motacillidae **FAMILJ**

Gulärla (*Motacilla flava*)
(-, 36 h, 16 h, 2 h)
Antalet rapporterade häckningar uppvisar en lika dramatisk som oroande minskning de senaste fem åren, jfr mediansiffrorna nedan.
Observerad 23.4-18.9. Endast två (2) häckningar, säkerställda eller troliga, har rapporterats, från Västerås (1) resp. Köpings k.r. Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträckssummor:
Vä: Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 8-13.5, som mest 200 r. 11.5 (Ingrid Åkerberg m.fl.). 184 str. (SV) Kviksund, Rytterne 18.8 (Jacob Rudhe m.fl.). 100 r. Skultuna k.a, Skultuna 24.8 (Daniel Green).
Sa: 100 r. Gussjöbäck, Fläckebo 9.5 (Berndt Söderlund). 100 r. Hällby, Västerfärnebo 23.8 (Bo Persson).
Su: 100 str. (SV) Slätfallet, Ramnäs 18.8 (Mikael Mälberg).
Li: 125 r. Forssätter, Fellingsbro 28.8 (Bo Runesson).
No: 150 r. Södra Ås, Nora 5.5 (Anders Carlberg).
Thomas Pettersson

Citronärla (*Motacilla citreola*)
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Su: 1 ad. m. r. Gnien, Ramnäs 8.5 (Ralf Lundmark).
Fynd nummer 13. Senast det begav sig var 2019 då två fynd gjordes i Nora.

Markus Rehnberg

Forsärla (*Motacilla cinerea*)
(4 h, 34 h, 35 h, 31 h)
Ännu ett rätt lågt antal rapporterade häckningar, men trots det synes forsärlan hålla ställningarna väl i landskapet sett i ett längre perspektiv. Elfte året i följd med vinterfynd, som tidigare var mycket ovanligt.
Observerad (7-15.2) 2.3-17.12. Sammanlagt rapporterades 31 säkerställda eller troliga häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (5), Hallstahammar (1), Köping (3), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (7), Nora (4), Norberg (1), Fagersta (3), Hällefors (4). Vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12):
Vä: 1 ex. Skultuna 17.12 (Bernt Larsson).
Ar: 1 ex. Grindberga, Arboga 7.2 (Ulf Eriksson). 2 ex. Nästkvam, Arboga 15.2 (Ulf Eriksson).
Li: 1 ex. Dalkarlshtyttan, Linde 1.12 (Anders Kling, Jonas Kling).
Fa: 1 ex. Semla, Västanfors 1-6.12 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Thomas Pettersson

Sädesärla (*Motacilla alba*)

Observerad 23.3-15.10. Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträckssummor:
Vä: 100 r. Frösivibacken, Romfartuna 20.4 (Petter Sahlström).
Su: 170 r. Gnien, Ramnäs 16.4 (Ralf Lundmark). 600 r. Gnien 26.4 (Ralf Lundmark). 200 r. Gnien 27.4 (Ralf Lundmark). 150 r. Gnien 28.4 (Sören Larsson). 127 str. (S) Gnien 11.9 (Ralf Lundmark). 163 str. (S) Gnien 12.9 (Ralf Lundmark). Li: 150 r. Österhammarssjön, Fellingsbro 29.4 (Johan Andersson, Per Andersson).
Inget vinterfynd (1.1-15.3, 1.11-31.12) rapporterades således i år, vilket görs i genomsnitt varannan vinter.
Thomas Pettersson

Större piplärka (*Anthus richardi*)
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Fa: 1 förbifl. Stabäck, Västervåla 2.10 (Jan Hellström m.fl.)*.
Tjugonde fyndet i Västmanland, det närmast föregående gjordes i Nora 2018.

Markus Rehnberg

Trädpiplärka (*Anthus trivialis*)
Observerad 12.4-29.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Rödstrupig piplärka (*Anthus cervinus*) **VU/F1**
(35 FD, 33 FD, 43 FD, 29 FD)
Årets fyndskörd ligger återigen under medianen för de senaste tjugo åren. Ett vårfynd gjordes, viktet händer långt ifrån varje år:
Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 10.5 (Johan Brenander m.fl.).
Under hösten noterades arten under perioden 1-9-3.10 med sammanlagt 28 fågeldagar, kommunvis fördelade: Västerås (14), Hallstahammar (1), Sala (2), Surahammar (4), Lindesberg (1), Nora (2), Fagersta (3), Ludvika (1).

Thomas Pettersson

Ängspiplärka (*Anthus pratensis*)
Observerad 15.3-29.10 (7-8.11). Sena fynd (fr.o.m. 1.11):
Fa: 4 r. Backgården, Västanfors 7.11 (Jan Hellström). 1 r. Backgården 8.11 (Leif Lejdelin).
Större (minst 200 ex.) ansamlingar och sträckssummor:
Vä: 200 r. Hässlö, Västerås 23.4 (Marcus Teveborg). 200 r. Rudö, Rytterne 25.4 (Robert Ekberg). 200 r. Lövsta, Dingtuna 27.4 (Robert Ekberg m.fl.).
Kö: 200 str. (NV) Ängen, V. Skedvi 12.4 (Andreas Zetterberg). 325 str. (SV) Ängen 20.9 (Andreas Zetterberg).
Su: 350 r. Gnien, Ramnäs 26.4 (Ralf Lundmark). 380 str. (N) Gnien 28.4 (Ralf Lundmark). 289 str. (S) Gnien 11.9 (Ralf Lundmark). 385 str. (S) Gnien 12.9 (Ralf Lundmark). 807 str. (S) Gnien 26.9 (Ralf Lundmark). 200 r. Gnien 28.9 (Mikael Mälberg).

Thomas Pettersson

Skärpiplärka (*Anthus petrosus*)
(8 FD, 10 FD, 11 FD, 21 FD)
Sexton (16) fynd under året, 14 på våren och 2 på

hösten, vilket är ovanligt många:
Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 19.3 (Ole Jonsson). 2 r. Lövsta-pumpen, Asköviken 27.3 (Peter Josefsson m.fl.). 1 r. Vågholm-men, Västerås 28.3 (Petter Sahlström, Jacob Rudhe). 1 r. Vågholmen 29.3 (Benjamin Rodling, Johan Karlsson). 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken 5.4 (Tim Parksjö, Petter Sahlström). 1 r. Johannisbergs våtmarkspark, Västerås 6.4 (Johan Rosén). 2 r. Vågholmen 21.9 (Markus Rehnberg m.fl.).
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 14.3 (Ralf Lundmark). 1 r. Gnien 27.3 (Ralf Lundmark). 3 r. Gnien 6.4 (Ralf Lundmark). 1 r. Lisjö ängar, Sura 7.4 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg). 1 r. Högbymaden, Gnien 25.9 (Ralf Lundmark).
No: 1 förbifl. Södra Ås, Nora 31.3 (Anders Carlberg).
Fa: 2 r. Backgården, Västanfors 8.4 (Jan Hellström). 1 str. Backgården 11.4 (Leif Lejdelin, Jan Lejdelin). 1 str. (O) Smittsbo, Västanfors 30.4 (Jan Hellström, Roland Narfström).

Thomas Pettersson

FINKAR Fringillidae **FAMILJ**

Bofink (*Fringilla coelebs*)
Sammanlagt 106 bofinkar rapporterades från vintermånaderna, fördelade på januari (72), februari (17) och december (17). Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar eller sträckssummor:
Su: 3 000 r. Lisjö ängar, Sura 24.3 (Ralf Lundmark).
Fa: 2 000 str. Smittsbo, Västanfors 1.4 (Jan Hellström).

Gunilla Hammarström

Bergfink (*Fringilla montifringilla*)
Från att tidigare ha häckat spritt över i stort sett hela landskapet under 1970- och 1980-talen görs numera fynd under häckningstid knappt årligen. Inget fynd som indikerar häckning har heller gjorts under 2024. Under vintermånaderna rapporterades 245 bergfinkar fördelade på januari (173), februari (70) och december (2). Större ansamlingar (minst 500 ex.):
Kö: 600 r. Davids backe, Himmeta 9.4 (Lillebror Hammarström). 1 500 r. Davids backe 28.9 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Sa: 800 r. Norrål, Västerfärnebo 26.4 (Bo Persson).
Su: 500 r. Alderudden, Sura 10.4 (Ralf Lundmark, Lotta Lundmark). 1 000 r. Fiskartorp, Sura 18.4 (Mikael Mälberg).
Fa: 700 ex. Smittsbo, Västanfors 13.4 (Leif Lejdelin, Roland Narfström). 1 000 r. Backgården, Västanfors 16.4 (Lennart Andersson). 500-1000 ex. Backgården 27-29.4 (Jan Hellström, Leif Lejdelin).

Gunilla Hammarström

Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes*)
Ätta (8) troliga eller säkerställda häckningar har rapporterats, kommunvis fördelade: Västerås (2), Köping (2), Surahammar (1), Nora (1), Fagersta (1), Ludvika (1). Under vintermånaderna (1.1-28.2, 1-31.12) har sammanlagt 200 fåglar rapporterats från flera kommuner. Större (minst 8 ex.) ansamlingar:

Vä: 10 ex. Lögarängen, Västerås 25.4 (Anders Dahllöv). 8 ex. Lögarängen 7.1 (Anders Dahllöv). 8 ex. Hamre våtmark, Västerås 31.8 (Maria Barkell, Daniel Brehmer). 8 ex. Slottsbron, Västerås 2.10 (Eric Torsson).

Gunilla Hammarström

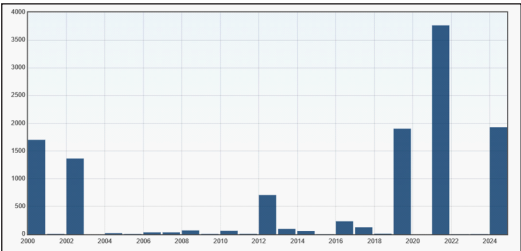
Tallbit (*Pinicola enucleator*) **VU**
Under hösten berördes landskapet av en invasionsrörelse med knappt 2 000 rapporterade individer. Flertalet höstar under perioden 2000-2024 har endast mycket få tallbitar registrerats, men hösten 2024 var det alltså dags igen, se figur 32. Större ansamlingar (minst 20 ex.):
Sa: 20 ex. (10 mm, 10 ff) Vallby, Sala 27.12 (Johnny Struwe).
Fa: 22 ex. Semla 31.10 (Pentti Korhonen). 23 ex. Skjutbanevägen, Västanfors 2.11 (Bert Westelindh). 31 ex. Semla, Västanfors 5.11 (Pentti Korhonen). 41 ex. Kvarnbacka, Västanfors 4.12 (Pentti Korhonen m.fl.). 22 ex. Semla 6.12 (Pentti Korhonen). 30 ex. Meling, Fagersta, Västanfors 15.12 (Bo Persson). 22 ex. Kvarnbacka 16.12 (Pentti Korhonen).

Gunilla Hammarström & Thomas Pettersson

Domherre (*Pyrrhula pyrrhula*)
Sju fynd med minst 30 fåglar har rapporterats enligt nedan:
Vä: 40 ex. Smallerbacken, Skultuna 30.12 (Fredrik Engström).
Sa: 30 r. Östringby, Fläckebo 2.12 (Markus Rehnberg).
Su: Max 45 ex. St. Brotorp, Sura 3-7.2 (Inger-Marie Carlsen). 40 ex. St. Brotorp 1.3 (Inger-Marie Carlsen).
Fa: 40 ex. Semla, Västanfors 13.1 (Mark Marissink).
Lu: Max 43 ex. Hörksbyn, Grängesberg 1-26.1 (Bertil Rahm). 35 ex. Hörksbyn 10.2 (Bertil Rahm).

Gunilla Hammarström

Rosenfink (*Carpodacus erythrurus*) **NT**
(83 ex., 97 ex., 59 ex., 51 ex.)
Under året noterad mellan 9 maj och 31 augusti. Under den perioden bokfördes 51 sjungande hanar, kommunvis fördelade: Västerås: (5), Hallstahammar: (2), Köping (3), Kungsör (4), Sala (7), Surahammar (2), Lindesberg (9), Nora (7), Norberg (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (3), Ludvika (1), Hällefors (4).

Figur 32. Antal rapporterade tallbitar höstarna 2000-2024.

Gunilla Hammarström

Grönfink (*Chloris chloris*) EN

Den största rapporterade flocken:

Vä: 200 ex. Karleby, Kungsåra 11.10 (Anders Sennmalm).

Gunilla Hammarström

Vinterhämling (*Linaria flavirostris*) VU

(826 FD, 912 FD, 1677 FD, 2251 FD)

Antalet fågeldagar fördelade sig på januari (189), februari (73), mars (1157), april (665), oktober (116), november (51). De största rapporterade flockarna:

Vä: 100 ex. Frövisjön, Skultuna 28.3-7.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 70 ex. Julpa, Romfartuna 31.3 (Fredrik Engström).

Su: 140 r. Gnien, Ramnäs 22.3 (Ralf Lundmark). 70 r. Lisjö ängar, Sura 6.4 (Ralf Lundmark).

Li: 150 ex. Nederby, Fellingsbro 13.1 (Andreas Sandberg m.fl.). 100 r. Västvallå, Fellingsbro 5.4 (Johan Wretenberg).

Gunilla Hammarström

Hämling (*Linaria cannabina*)

Två (2) vinterfynd (1.1-29.2, 1-31.12) är rapporterade: Vä: 1 ex. Lundby, Västerås 1.1 (Bernt Larsson).

Li: 1-2 ex. Nederby, Fellingsbro 13-14.1 (Andreas Sandberg m.fl.).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: 115 ex. Ösby, Lundby, Västerås 6.10 (Markus Rehnberg). 70 r. Bocksjön, Tortuna 6.10 (Bernt Larsson). 150 ex. Karleby, Kungsåra 11.10 (Anders Sennmalm).

Kö: 45 r. Cementatippen, Malmön, Köping 21.4 (Peter Ekelund).

75 ex. Malmön 13.9 (Peter Ekelund). 20 ex. Malmön 22.9 (Peter Ekelund).

Sa: 20 ex. Rörsbosjön, Fläckebo 13.4 (Petter Sahlström).

Gunilla Hammarström

Gråsiska (*Acanthis flammea*)

Inget fynd under häckningstid har rapporterats.

Under perioden 1.1-31.3 har 21 rapporter om större (minst 100 ex.) flockar rapporterats och från perioden 1.9-31.12 finns inga rapporter. De största ansamlingarna (minst 150 ex.):

Vä: 150 ex. Norra Skiljebo, Västerås 19.1 (Lars Sahlén).

No: 200 ex. Gunnarbergsvägen, Nora 22.1 (Peter Bernövall). 150 ex. Björnstigen 18, Nora 15.2 (Renate Schwencke).

Fa: 200 ex. Östra Uggelbo, Västanfors 7.2 (Bo Persson).

Sk: 150 ex. Skrindvägen, Skinnkatteberg 27.2 (Leif Edberg).

Fynd av rasen A. f. cabaret ("brunsiska") (42 ex., 83 ex., 29 ex., 18 ex.):

Brunsisiska har under året rapporterats med 18 ex. fördelade på januari (5), februari (12) och november (1). Fyndens kommunvisa fördelning var Västerås (4), Köping (2), Sala (1), Surahammar (1), Fagersta (1), Ludvika (9).

Fynd av rasen A. f. exilipes ("snösiska"):

Snösisiska har under året rapporterats med totalt 5 ex. i januari, mars och november. Fyndens kommunvisa fördelning var: Surahammar (1), Fagersta (1), Ludvika (1) och Hällefors (2).

Gunilla Hammarström

Större korsnäbb (*Loxia pytyopsittacus*)

Inga säkerställda häckningar har rapporterats. I övrigt 255 observationer fördelade på januari (5), februari (11), mars (27), april (28), maj (9), juni (4), juli (26), augusti (18), september (25), oktober (30), november (44), december (28). Hög (minst 10 ex.) sträcksumma:

Vä: 15 str. (S) Kvicksund, Rytterne 22.9 (Johan Mellquist).

Gunilla Hammarström

Mindre korsnäbb (*Loxia curvirostra*)

Nio (9) fynd av flockar på minst 20 fåglar har rapporterats i april (1), oktober (1), november (4), december (3). De största (minst 20 ex.) flockarna:

Vä: 20 ex. Svanå, Haraker 1.4 (Petter Sahlström). 20 ex. Gullarsbo, Haraker 17.11 (Håkan Johansson).

Sa: 20 ex. Svedjorna, Fläckebo 9.11 (Petter Berglund). 25 ex.

Svedjorna 17.11 (Håkan Johansson). 26 ex. Svedjorna 26.12 (Magnus Renmyr).

Su: 25 ex. Turkie ängar, Ramnäs 7.10 (Mikael Mälberg). 21 ex. L.

Hjortronmossen, Ramnäs 4.11 (Mikael Mälberg).

No: 20 ex. Kattjärnen, Nora 7.12 (Monica Holm, Per Holm).

Gunilla Hammarström

Bändelkorsnäbb (*Loxia bifasciata*)

(14 ex., 26 ex., 27 ex., 12 ex.)

Sammanlagt sågs 12 ex. under året, alla under efteråret. Samtliga fynd:

Vä: 1 ex. Tuggen, Kärro 26.12 (Tim Parksjö).

Kö: 1 ex. Ängen, Västra Skedvi 7.11 (Andreas Zetterberg).

Sa: 2 ex. Söderängen, Fläckebo 13.9 (Håkan Olsson). 1 ex. Ågrens backe, Fläckebo 14.10 (Kalle Källebrink).

Su: 1 str. (S) Oxhållsberget, Sura 30.9 (Mikael Mälberg).

No: 1 ex. Södra Ås, Nora 6.10 (Anders Carlberg).

Nb: 2 ex. Målarberget, Karbenning 25.9 (Daniel Green).

Fa: 1 str. (O) Stabäck, Västervåla 15.7 (Jan Hellström, Anders Lundin). 1 ex. Bockmurholmen, Västervåla 3.11 (Leif Lejdelin). 1 ex.

Hjortbo, Västanfors 8.11 (Jan Hellström, Leif Lejdelin).

Gunilla Hammarström & Thomas Pettersson

Steglits (*Carduelis carduelis*)

Tre (3) säkerställda häckningar har rapporterats:

Su: 2 pulli Blåbärsvägen, Surahammar, Sura 12.6 (Mikael Mälberg).

Li: 4 pulli Hagabergsliden, Lindsberg, Linde 14.6 (Mats Andersson, Ally Andersson). 2 pulli Viadukten, Lindsberg, Linde 29.7 (Mats Andersson, Stina Andersson).

Större flockar (minst 200 ex.) har under året rapporterats från följande platser:

Vä: 350 ex. Rudö, Rytterne 22.9 (Robert Ekberg). 200 ex. Karleby, Kungsåra 11.10 (Anders Sennmalm).

Ha: 350 ex. Strömsvik, Kolbäck 12.10 (Ulf Carlsson). 200 ex. Strömsvik 22.9 (Per Hagström, Ulf Carlsson).

Kö: 285 ex. Malmön, Köping 26.9 (Göran Nilsson).

Ar: 200 ex. Viby, Arboga 10.11 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Li: 250 ex. Sjömosjön, Fellingsbro 5.10 (Johan Andersson).

Ca 2 315 fåglar rapporterades från vintermånaderna (januari 745, februari 851, december 719).

Gunilla Hammarström

Grönsiska (*Spinus spinus*)

Rapporter om större (minst 100 ex.) flockar finns från januari (2), april (2), september (1), oktober (2), november (1), december (2). De största (minst 150 ex.) presenteras nedan:

Vä: 200 ex. Lögarängen, Västerås 22.12 (Ole Jonsson). 150 ex. Södra Gryta, Västerås 14.4 (Pentti J. Tatti).

Su: 245 str. (S) Gnien, Ramnäs 26.9 (Ralf Lundmark). 150 ex.

Storängen, Ramnäs 14.1 (Sören Larsson).

No: 200 ex. Nora tågstation, Nora 19.10 (Camilla Pettersson, Karin Bergh).

Gunilla Hammarström

LAPPSPARVAR *Calcariidae* FAMILJ

Lappsparv (*Calcarius lapponicus*) VU

(27 FD, 35 FD, 14 FD, 19 FD)

Sexton fynd under året, varav två vinterfynd, vilket inte hör till vanligheterna:

Vä: 1 r. Frösvi, Romfartuna 1.1 (Markus Rehnberg m.fl.).

Sa: 1 ex. Österby, Kumla 5-26.1 (Håkan Johansson m.fl.).

Övriga fynd:

Vä: 2 ex. Stenarna, Asköviken, V.-Barkarö 20.9 (Johan Brenander). 1 ex. Stenarna, Asköviken 21.9 (Jacob Rudhe m.fl.). 1 ex. Malmbacken, Irsta 2.10 (Johan Karlsson). 1 ad. Trepunkten, Asköviken 6.10 (Marjatta Ericson).

Ha: 1 r. Rallsta, Berg 24.9 (Ulf Carlsson). 2 str. (SV) Häggsholmen, Kolbäck 12.10 (Ulf Carlsson).

Su: 1 r. Lisjö ängar, Sura 7.4 (Ralf Lundmark). 1 str. (NO) Lisjö ängar 23.4 (Mikael Mälberg). 1 m. r. Gnien, Ramnäs 27.4 (Ralf Lundmark). 1 honf. r. Gnien 28.4 (Sören Larsson). 1 r. Gnien 15.9 (Ralf Lundmark). 2 r. Gnien 25.9 (Ralf Lundmark). 1 r. Turkie ängar, Ramnäs 7.10 (Mikael Mälberg). 1 str. Felingen, Ramnäs 25.10 (Zsombor Károlyi).

(Zsombor Károlyi).

Lillebror Hammarström & Thomas Pettersson

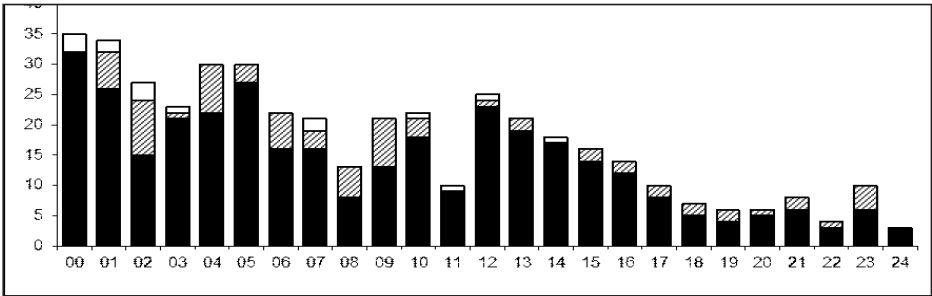
Snösparv (*Plectrophenax nivalis*)

Snösparv är under året rapporterad vid 87 tillfällen mellan 1 januari och 10 april samt vid 17 tillfällen mellan 15 oktober och 6 december. Fynd av flockar med minst 50 ex. har under året noterats vid 10 tillfällen:

Lillebror Hammarström & Thomas Pettersson

Snösparv (*Plectrophenax nivalis*)

Snösparv är under året rapporterad vid 87 tillfällen mellan 1 januari och 10 april samt vid 17 tillfällen mellan 15 oktober och 6 december. Fynd av flockar med minst 50 ex. har under året noterats vid 10 tillfällen:

Vä: 87 r. Bocksjön, Tortuna 23.3 (Markus Rehnberg).

Sa: 50 r. Kärrberga, Kumla 12.1 (Keijo Kangas).

Su: 55 r. Gnien, Ramnäs 4.3 (Mikael Mälberg m.fl.).

No: max 130 r. Bergsmanshyttan, Nora 7-27.3 (Bengt Andersson m.fl.).

Lillebror Hammarström

FÄLTSPARVAR *Emberizidae* FAMILJ

Ortolansparv (*Emberiza hortulana*) CR/F1

(45 sj., 31 sj., 28 sj., 14 sj.)

Fjorton (14) sjungande hanar har rapporterats under häckningstid, alla från Kungsörs kommun. Brev från Frida Olsson som inventerat arten i Kungsörs kommun: "Under inventeringsperioden observerades 9 revir med ytterligare 5 sångplatser samt 1 kull med 2 flygga individer. Det verkar bli allt mera koncentrerat och att ortolansparvarna endast finns att finna i kärnområdet (S. och N. Hästhagen) samt enstaka individ strax bortom nämnda område." Den negativa trenden fortsätter tyvärr.

Lillebror Hammarström

Gulspurv (*Emberiza citrinella*) NT

Här redovisas de största flockarna:

Vä: 200 ex. Frösvi, Romfartuna 1.1 (Markus Rehnberg m.fl.). 200

ex. Lundbacken, Skultuna 17.3 (Petter Sahlström). 200 r. Lötbacken,

Västerås 30.11 (Petter Sahlström). 200 r. Piltorpet, Skerike, Västerås 20.12 (Petter Sahlström).

Kö: 350 ex. Kröps hamn, Köping 1.1 (Peter Ekelund, m.fl.).

Ku: 200 ex. Färhagen, Björskog 8.12 (Lillebror Hammarström). 250

ex. Spikskär, Björskog 11.12 (Leo Mäkinen).

Sa: Max 600 r. Österby, Kumla 1-28.1 (Kalle Källebrink, Eva Johansson m.fl.).

Su: 150 ex. Seglingsberg, Ramnäs 13.1 (Mikael Mälberg).

Lillebror Hammarström

Figur 33. Antal rutor (1x1 km) med fynd av ortolansparv under häckningstid (1.5-31.7) under perioden 2000-2024, uppdelat på de tre naturgeografiska regionerna i landskapet - Mälaramrådet (svart), Skogslälandet (skrafferat) och Bergslagen (vit).

Sävsparrv (*Emberiza schoeniclus*) NT Vinterfynd:

Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 27 (Kenneth Olausson).

Sa: 1 r. Österby, Kumla 5-7.1 (Håkan Johansson m.fl.).

Höga antal rastande och sträckssiffror:

Su: 60 r. Lisjöviken, Sörsjön, Sura 6.4 (Ralf Lundmark). 108 str. (S) Gnien, Rammäs 11.9 (Ralf Lundmark). 147 str. (S) Gnien 12.9 (Ralf Lundmark). 54 str. (S) Gnien 26.9 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Arter som inte, eller troligen inte, har nått landskapet på naturlig väg

Under denna rubrik presenteras fynd av fåglar i kategorierna C, D och E, se tabell 3. Dessa har inte, eller troligen inte, nått landskapet på naturlig väg, utan de har på ett eller annat sätt fått en hjälpende hand att ta sig hit.

Kategori C (inplanterade eller förrymda arter)

Kanadagås (*Branta canadensis*)

Kanadagäss har under året rapporterats från samtliga månader utom i januari.

Större antal (fler än 500 ex.) har rapporterats från många lokaler under vår, sommar och höst. Nedan presenteras endast fynd med minst 1 000 individer:

Ha: 1 000 r. Svedvi k:a, Svedvi 6.3 (Ulf Carlsson). 1 200 r. Gymninge, Kolbäck 10.10 (Ulf Carlsson). 2 500 r. Lagårdssjön, Kolbäck 30.11 (Elias Ernvik).

Kö: 2 000 r. Husta, Köping 1.12 (Lennart Andersson).

Sa: 3 000 r. Fågelsången, Västerfärnebo 2.3 (Eva-Lena Johansson, Håkan Johansson). 3 000 r. Per-Lars, Fläckebo 6.3 (Berndt Söderlund). 1 100 ex. Salbo bro, Västerfärnebo 8.3 (Bo Eriksson). 1 300 r. Sörsälbo, Västerfärnebo 8.3 (Yngve Wiklund m.fl.). 3 500 r. Brunsala, Västerfärnebo 12.3 (Berndt Söderlund).

4 000 r. Långhagen, Västerfärnebo 19.3 (Berndt Söderlund).

Li: 1 000 r. Västvalla, Fellingsbro 10.3 (Johan Wretenberg).

Lillebror Hammarström

Stripgås (*Anser indicus*) (0, 2, 2, 1)

Vä: 1 r. Frövijön, Skultuna 27-28.10 (Markus Rehnberg).

Lillebror Hammarström

Mandarinand (*Aix galericulata*) (1 ex., 1 ex., 4 ex., 2 ex.)

Ha: 1 m Mölntorp, Säby 10.5-12.10 (Ulf Carlsson m.fl.).

No: 1 m Hagbydammen, Nora 25.3-8.4 (Anders Carlberg m.fl.).

Fa: 1 m r. Västanfors kyrka, Västanfors 11.4 (Jan Lejdelin m.fl.).

Förmodligen samma hanne i Mölntorp nu för tredje året. Fynden i Nora respektive Västanfors rör samma individmärkta individ (C51) och som senare fortsatte till Dalarna, där den också sågs 2023. Den

ringmärktes som friflygande i Polen 2022, där den även observerades 2023. Således 2 ex. i Västmanland 2024. Antalet fynd håller sig fortfarande på en låg nivå.

Thomas Pettersson

Tamduva (*Columba livia forma domestica*)

Högre antal (över 200 ex.) har som vanligt endast rapporterats från Västerås och Köpings hamnområden. Som mest (750 ex.) vid Munkängen i Västerås, 21.12 (Håkan Johansson).

Markus Rehnberg

Kategori D (troligast rymt ur fångenskap)

Snögås (*Anser caerulescens*)

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.).

Sa: 1 r. Kärrberga, Kumla 4.4 (Keijo Kangas).

Lillebror Hammarström

Rapphöna (*Perdix perdix*) NT

(11 h, 18 h, 5 h, 2 h)

Endast två rapporter av då förmodade ospontana fåglar med 1 ex. på respektive lokal.

Vä: 1 förbiflygande Paradiset, V.-Barkarö 10.11 (Petter Berglund).

Su: 1 ex. Surahammar, Sura 18.4 (Li Dimberg m.fl.).

Anders Carlberg

Hybrider

Under denna rubrik redovisas de hybrider som har rapporterats under året. Den klart vanligaste hybridkonstellationen hos oss är den mellan grågås och kanadagås. Ärligen görs dock även ett antal andra observationer som berör andra parbildningar.

Vitkindad gås x kanadagås (*Branta leucopsis x canadensis*)

Ha: 2 r. Kvarnhagstorp, Kolbäck 28.2 (Petter Sahlström).

Su: 1 r. Gnien, Rammäs 29.3 (Jacob Rudhe). 4 r. Östersjön, Sura 6.4 (Ralf Lundmark)

Hä: 1 ex. Sikforsviken, Sör-Älgen, Hällefors 23.3 (Karin Bergh).

Lillebror Hammarström

Grågås x kanadagås (*Anser anser x Branta canadensis*)

(4 ex., 62 ex., 110 ex. 118 ex.)

Under detta år har minst 58 fynd förmedlats från Västerås (18), Hallstahammar (6), Köping (1), Kungsör (1), Sala (12), Surahammar (8), Lindsberg (3), Nora (5), Fagersta (2) och Hällefors (2). I antal rör det sig om minst 118 ex. Häckningar:

Vä: 3 pulli Sjöboden, Ängsö 18.5 (Thomas Pettersson m.fl.). 4 pulli Frövijön, Skultuna 19.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Ku: 3 pulli Örsåsudden, K. Barkarö 3.6 (Maria Barkell).

Lillebror Hammarström

Gråtrut x vittrut (*Larus argentatus x hyperbo-reus*):

Vä: 1 2K r. Amundsgrund, Västerås 8.3 (Johan Brenander, Fredrik Engström). 1 2K r. Färjkajen, Västerås 28.3 (Jacob Rudhe, Petter Sahlström). 1 r. Lillåudden, Västerås 30.3 (Fredrik Engström). 1 2K r. Frösivibacken, Romfartuna 4.4 (Markus Rehnberg). 1 r. Amundsgrund, 4.4 (Johan Brenander).

Förmodat samma individ som uppehöll sig i Västeråstrakten under en dryg månads tid. Stökade till gjorde det att det också fanns en vittrut i samma område under ungefär samma tidsperiod.

Markus Rehnberg

Svarthalsad trast x brun-/rödtrast (*Turdus atrogularis x eunomus/naumanni*)

Su: 1 2K m r. Surahammar, Sura 1.1-9.3 (Sara-Lisa Penner m.fl.).**.

Denna fågel kom till allmän kännedom via ett inlägg i en Facebook-grupp i början av februari. Det visade sig senare att den hade uppmärksamats redan den 1 januari. Det här var en svår fågel att få kontakt med eftersom den rörde sig i och kring villaträdgårdar med mycket träd och buskar. Den kunde långa stunder vara som bortblåst och det var nog många som fick vända hem utan att få syn på den. Trasten rapporterades som svarthalsad trast men efter Raritetskommitténs (RK) granskning har man landat i att fågeln bär vissa hybridinslag. RK har via Aron Edman låtit meddela att just denna individ uppvisar ganska diskreta men ändå entydiga hybridtecken. Det handlar till exempel om röda inslag kring ögat, varm rostbrun ton i vingpanel och stjärtbas. Särskilt den rostbruna tonen på vingpanelen är en bra indikation på inblandning av brun- eller rödtrast.

Markus Rehnberg

Underkända fynd 2024

Här redovisas rapporterade fynd som har granskats i särskild ordning av regionala rapportkommittén (*) och BirdLife Sveriges raritetskommitté (**), men som inte har godkänts för publicering.

Bredstjärtad labb (*Stercorarius pomarinus*)

Vä: 1 ex. Mäsen, Rytterne 24.8**. Med ledning av fotografier har fågeln bestämts till kustlabb.

Varfågel (*Lanius excubitor homeyeri*)

Vä: 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 8-19.3**.

Fågelns karaktärer utesluter inte nominatrasen.

Svartkråka (*Corvus corone*)

Hä: 1 ex. Grythyttaviken, Grythyttan 5.9*.

Rapporten utesluter inte andra närstående arter.

Brandkronad kungsfågel (*Regulus ignicapilla*)

No: 1 ex. Dammsjön (Gamla Pershyttan), Nora 28.10*.

Dokumentationen utesluter inte kungsfågel. Foton svårbedömda.

Referenser

BirdLife International (2025). Species factsheet: Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius*. Downloaded from <https://datazone.birdlife.org/species/factsheet/great-spotted-cuckoo-clamator-glandarius> on 09/01/2025.

Green, Martin, Fredrik Haas & Åke Lindström (2024). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2023. Ekologihuset. Lunds universitet.

Hoyo, Josep del, Andrew Elliott & Jordi Sargatal [eds.] (1996). Handbook of the Birds of the World. Vol. 3. Hoatzin to Auks. Lynx Edicions, Barcelona. Hoyo, Josep del, Andrew Elliott & Jordi Sargatal [eds.] (1997). Handbook of the Birds of the World. Vol. 4. Sandgrouse to Cuckoos. Lynx Edicions, Barcelona.

Lif, Anders (2024). Skatgöken som dök upp i Asköviken. Fåglar i Västmanland 56[4]: 18-19.

Pettersson, Thomas (2003-2025). Västmanlands fåglar. En översikt över deras utbredning, numerär och flyttning, förr och nu. En levande publikation på webben, ständigt utvecklad och aktualiserad. <http://vastmanlandsfaglar.se/n> Fågelrapport.

Stort tack till alla som rapporterar på Artportalen. Utan er skule det inte bli någon Fågelrapport.

Thomas Pettersson

